

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ
Δ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ψηφιοποιήθηκε από την Τεχνική Εκδοτική Πολιτικής
ΑΘΗΝΑΤ 1972

Τυρανη Αθανασίκ.

49205

18-6-2007

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

ΛΩΡΕΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΙΟΩΔΗ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝΑ

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

(ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ Α - Β ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ Α - Β)

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
Α Θ Η Ν Α Ι 1 9 7 2

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΟΣ ΘΕΝΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Η

1. Βίος τοῦ Δημοσθένους.

‘Ο Δημοσθένης, υἱὸς τοῦ Δημοσθένους καὶ τῆς Κλεοβούλης, ἐγενήθη τὸ 383 π.Χ. Οἱ γονεῖς του ἦσαν πλούσιοι· καὶ δὲ μὲν πατέρο του κατάγετο ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ δήμου Παιανίας, κειμένου πρὸς Α τοῦ ‘Υμηττοῦ (ὅπου νῦν τὸ χωρίον Λιόπεσι), ἡ δὲ μάτηρ του ἐξ ἑλληνικῆς οἰκογενείας διαμενούσης ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ (νῦν Κριμαίᾳ).

‘Ἐπταετής ὁ Δημοσθένης ἔχασε τὸν πατέρα του, ὅστις ἀποθνήσκων ἀφῆκε τρεῖς ἐπιτρόπους τῶν ἀνὴρικῶν τέκνων, τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς θυγατρός. ‘Αλλ’ οἱ ἐπίτροποι δὲν ἐφάνησαν ἀντάξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀποθανόντος· διότι τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀνερχομένην εἰς δέκα πέντε τάλαντα ἐσπατάλησαν σχεδὸν τελείως. ‘Ωσαύτως οὗτοι καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Δημοσθένους παρημέλησαν· ἀλλ’ οὗτος φιλομαθής ὡν καὶ ἐπιμελής κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἀρτίαν μόρφωσιν· ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ ρήτορι Ἰσαίῳ καὶ ἐμελέτησε τοὺς λόγους τοῦ Ἰσοχράτους, τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ τὴν ιστορίαν τοῦ Θουκυδίου, τὴν ὁποίαν, ὡς λέγεται, ὀκτάκις ἀντέγραψε καὶ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεμνημόνευσεν.

‘Οτε ἐνηλικιώθη, κατεδίωξε δικαστικῶς τοὺς ἐπιτρόπους ὑπὸ τὴν ὀδηγγίαν τοῦ διδασκάλου του Ἰσαίου καὶ κατώρθωσε μικρὸν μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας ν’ ἀναλάβῃ. Διὰ τοῦτο ἀναγκασθεὶς νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τῆς ἀπολεσθείσης περιουσίας ἐγένετο λογοτέχνης· ὡς τοιοῦτος συνέτασσε λόγους δικανικούς χάριν ἀλλων καὶ μεγάλως ἐξετιμᾶτο. ‘Αλλὰ τὴν δόξαν του ἀπέκτησεν ἐκ τῶν πολιτικῶν λόγων καὶ τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας κατά τοῦ Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ὅστις διηγέρει τοῦ βασιλείου τοῦ Αρρενίου τῆς Ελλάδος· τοῦτο βλέπων ὁ Δημοσθένης εἰργάζετο διὰ παντὸς τρόπουν ν’ ἀνυψώσῃ τὸ φρόνημα συμπολιτῶν του ὑπενθυμίζων εἰς αὐτοὺς τὰ ἐν Μαραθῶνι, ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Πλαταιαῖς κα-

τορθώματα τῶν προγόνων. Καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀντηγωνίζετο πρὸς τοὺς φιλιππίζοντας ἐν Ἀθήναις ρήτορας, ἀφ' ἑτέρου δ' ἐφρόντιζε ν' ἀνεύρῃ συμμάχους τῶν Ἀθηναίων· ὅτε δ' ἀπεστάλη πρεσβευτὴς εἰς Θήβας, κατώρθωσε νὰ συμφιλιώσῃ τὰς ἔως τότε ἔχθρικὰς πόλεις, Ἀθήνας καὶ Θήβας, καὶ νὰ κάμη αὐτὰς συμμάχους· ἀλλ' ἡ σύμμαχία αὕτη διελύθη διὰ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ ἥττης (338).

Καὶ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ ἥτταν ὁ Δημοσθένης οὕτε ἀπεθαρρύθη οὕτε ἔπαισε νὰ μισῇ τοὺς Μακεδόνας· ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (336) ἐπέτυχεν, ἵνα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐπελθὼν κατὰ τῶν Θηβῶν καὶ καταστρέψας αὐτὰς ἐζήτησεν ἔπειτα παρὰ τῶν Ἀθηναίων τὴν παράδοσιν τοῦ Δημοσθένους καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν· διὰ τῆς ἐπεμβάσεως ὅμως τοῦ μακεδονίζοντος ρήτορος Δημάδου ἡ παράδοσις αὕτη ἀπεσοβήθη.

Τὸ 324 νέα περιπέτεια ἀνέμενε τὸν Δημοσθένη· ὁ ταμίας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου "Αρπαλος μετὰ πολλῶν χρημάτων κατέφυγε εἰς Ἀθήνας. Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ Ἀθηναῖοι ἐφυλάκισαν μὲν τὸν "Αρπαλον, κατέσχον δὲ τὰ χρήματα. Καὶ ὁ μὲν "Αρπαλος κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ, τὰ δὲ χρήματα ἀριθμηθέντα εὑρέθησαν δλιγάτερα τῶν ὅσων ἐκεῖνος εἶχε κομίσει. "Ηγέρθησαν τότε ὑπόνοιαι, ὅτι τὸ ἐλλεῖπον ποσὸν κατηγαλώθη πρὸς δωροδοκίαν τῶν ρητόρων. Κατηγορήθη δὲ ὁ Δημοσθένης ὡς λαβῶν εἴκοσι πέντε τάλαντα καὶ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον πεντάκοντα ταλάντων· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἤδυνατο νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν αὐτό, ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τροιζῆνα. Καὶ ἔγραψε μὲν καὶ πρὸ τὴν βουλὴν καὶ πρὸ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων δικαιολογούμενος καὶ παρακαλῶν ν' ἀνακληθῇ, ἀλλ' αἱ παρακλήσεις αὗται εἰς μάτην ἀπέβαινον· καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου (323), ὅτε αἱ Ἀθῆναι, τὸ "Αργος καὶ ἡ Κόρινθος ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Μακεδόνων, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ δῆμου πανηγυρικῶς.

Μετὰ τὴν ἀνάκλησίν του ὁ Δημοσθένης ἐξηκολούθει τὸν κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀγῶνα· ἀλλ' ὅτε τὸ 322 αἱ Ἀθῆναι ἐκυριεύθησαν καὶ φρουρὰ μακεδονικὴ ἐγκαθιδρύθη ἐν αὐταῖς, κτεδιώχθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Μακεδονίας Ἀντιπάτρου καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν Καλαυρία (νῦν Πόρω) ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος· ἐκεῖ, ἵνα μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χειρας τῶν σταλέντων πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, ἀπέθανε πιὸν δηλητήριον (κατὰ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 322).

Οι κάτοικοι τῆς Καλαυρίας ἡγειρον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος μνῆμα τοῦ ρήτορος καὶ ἐπὶ αἰῶνας πολλούς ἔξηκολούθουν νὰ τιμοῦν τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ ρήτορος καὶ εἰς τὴν βάσιν ἐπέγραψαν τὸ πολυθρούλητον ἐπίγραμμα :

*Εἶπερ ἵσην δύωμην γνώμη, Δημόσθενες, εἶχες,
οὕποτ' ἄν Ἐλλήνων ἥρξεν Ἀρης Μακεδών.*

2. Λόγοι τοῦ Δημοσθένους.

Τὸ τὸ ὄνομα τοῦ Δημοσθένους διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν 61 λόγοι· ἐκ τούτων οἱ μὲν 15 εἶναι συμβουλευτικῶν, δηλ. τῶν λόγων τῶν ἀπαγγελθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, σπουδαιότατοι εἶναι οἱ τέσσαρες Φιλιππικοί καὶ οἱ τρεῖς Ὁλυνθιακοί· τῶν δὲ δικανικῶν ἔχομεν δύο εἴδη: 1) λόγους δικανικούς δημοσίους, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν δημοσίαις δίκαιαις, ἐκ τῶν διοίων σπουδαιότατος εἶναι ὁ περὶ τοῦ στεφάνου, καὶ 2) λόγους δικανικούς ἢ διωτικούς, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν ἰδιωτικαῖς δίκαιαις.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

I. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α'

Εἰσαγωγή. Ἡ "Ολυνθος ἥτο μία ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων πόλεων τῆς ἀρχαιότητος. Ἐκείτο ἐν τῇ Χαλκιδικῇ χερσονήσῳ ἐπὶ τῆς ΒΔ πλευρᾶς τοῦ Τορωναίου κόλπου.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου καὶ τὸν πόλεμον αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ὁλύνθιοι συνέπραττον μετ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ Φίλιππος εἰς ἀντάλλαγμα παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς δύο πόλεις, τὴν Ποτείδαιαν καὶ τὸν Ἀρθεμοῦντα. Οἱ Ὁλύνθιοι βλέποντες τὰς τοιαύτας πρὸς αὐτοὺς διαβέστεις τοῦ Φιλίππου ἔθεωρον ἑαυτοὺς εντυχεῖς καὶ ἀσφαλεῖς καὶ ἐπίστενον, ὅτι ὁ Φίλιππος θὰ ἀφηνε τὴν Ὁλυνθον μετὰ τῶν σύμμαχιῶν της πόλεων νὰ ὑφίσταται ὡς ἀνεξάρτητος πολιτεία παρὰ τὰ σύνορα τοῦ μακεδονικοῦ βασιλείου.

Ἄλλ' ὅτε ὁ Φίλιππος ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Θράκην, ὅτε καθυπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, κατέβαλε τοὺς Φωκεῖς καὶ κατέστησε φανερόν, ὅτι οὗτε φίλοιν οὐτε σύμμαχον σέβεται, τότε οἱ Ὁλύνθιοι ἀντελήγθησαν τὸν ἐπικρεμάμενον καὶ κατὰ τῶν ἴδιων κίνδυνον. Ἐκριναν λοιπὸν καλὸν νὰ στείλοντο πρόσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ εἰρηνεύσουν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (τὸ 352).

Τὸ διάβημα τοῦτο τῶν Ὁλυνθίων ὁ Φίλιππος ἔθεώρησε μὲν ὡς ἐχθρικόν, ἀλλὰ δὲν ἐπεχείρησε κατ' αὐτῶν πόλεμον ἀμέσως· ἡρκέσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσβάλῃ (τὸ 351) εἰς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ νὰ ἐπιδεῖξῃ εἰς τοὺς Ὁλυνθίους ἀπειλητικῶς τὰς στρατιωτικὰς τὸν δυνάμεις. Τὸ 349 ὅμως, λαβὼν ὡς πρόφασιν τὴν ἄρνησιν τῶν Ὁλυνθίων ν' ἀποδώσουν τὸν καταφυγόντα εἰς τὴν πόλιν των ἀδελφῶν τοῦ Ἀρριδαίου, κηρύγγτει δριστικῶς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ὁλυνθίων. Οἱ Ὁλύνθιοι

τότε ἀποστέλλουν εἰς Ἀθήνας πρέσβεις ζητοῦντες συμμαχίαν καὶ ταχεῖαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεων συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν κατὰ ταύτην λαβόντες τὸν λόγον πολλοὶ ωήτορες ἔξεφρασαν ἐνδοιασμοὺς διὰ τὴν ἀποστολὴν βοηθείας εἰς Ὀλυνθον τελευταῖος ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα δὲ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Α' Ὀλυνθιακὸν — κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 —, ἐν τῷ δποίῳ ὑποδεικνύει εἰς τοὺς Ἀθηναίους τί διφείλουν οὗτοι νὰ πράξουν ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

¹ Ἀντὶ πολλῶν ἀν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, περὶ ἣν νυνὶ σκοπεῖτε. "Οτε τοίνυν τοῦθ' οὔτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· οὐ γάρ μόνον, εἴ τι χρήσιμον ἐσκευμένος ἥκει τις, τοῦτ' ἀν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμ' ἐνίοις ἀν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὥστ' ἔξ ἀπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἴρεσιν γενέσθαι. 'Ο μὲν οὖν παρὼν καιρός, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιείς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἔκεινων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὄντινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά.

"Εστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦνται, ψηφίσασθαι μὲν ἥδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθένδε βοηθόσητε καὶ μὴ πάθητε ταῦτὸν ὑπέρ καὶ πρότερον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ παρέσται τοῖς πράγμασιν· ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὁν καὶ δεινὸς ἀνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εἴκων, ἥνκ' ἀντύχη, τὰ δ' ἀπειλῶν (ἀξιόπιστος δ' ἀν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἥμετέραν, τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

⁴ Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', διδυσ-Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν· τὸ γάρ εἶναι πάντων ἔκεινον ἐν ὅντα κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ ἡμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι, πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῷ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς ἂν ἔκεινος ποιήσαιτ' ἀσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναντίως ἔχει. Δῆλον γάρ 5 ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδὲ ὑπέρ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδίσμου τῆς πατρίδος, καὶ ἵσασιν, ἢ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν καὶ Πυδναίων τοὺς ὑποδεξαμένους· καὶ ὄλως ἀπιστον, οἷμαι, ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννίς, ἀλλως τε κανὸν ὅμορον χώραν ἔχωσι.

Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ 6 τἄλλ', ἀ προσήκει, πάντ' ἐνθυμουμένους, φημὶ δεῖν ἐθελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἴπερ ποτέ, καὶ νῦν, χρήματ' εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἔξι-όντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. Οὐδὲ γάρ λόγος οὐδὲ σκῆψις 7 ἔθι ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. Νυνὶ γάρ, δι πάντες ἐθρύλουν τέως, Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν Φιλίππω, γέγονεν αὐτόματον, καὶ ταῦθ' ὡς ἂν ὑμῖν μάλιστα συμφέροι. Εἰ μὲν γάρ οὐφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι του ταῦτ' ἀν ἐγνωκότες ἥσαν ἵσως· ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων μισοῦσι, βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὃν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν.

Οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτω- 8 κότα καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν ταῦτόν, ὅπερ ἥδη πολλάκις πρότερον πεπόνθατε. Εἰ γάρ, δθ' ἥκομεν Εὔβοεῦσι βεβοηθηκότες καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἱέραξ καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα, κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμ-

βάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν, ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἴχετ' ἀν 'Αμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτ' ἀν ἦτ' ἀπηλ-⁹ λαγμένοι πραγμάτων. Καὶ πάλιν, ἥνικα Πύδνα, Ποτείδαια, Μεθώνη, Παγασάι, τᾶλλα, ἵνα μὴ καθ' ἔκαστα λέγων διατρίβω, πολιορκούμεν' ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων ἐνὶ τῷ πρώτῳ προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἐβοηθήσαμεν αὐτοῖς, ράφοι καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ νῦν ἀν ἔχρωμεθα τῷ Φιλίππῳ. Νῦν δὲ τὸ μὲν παρὸν ἀεὶ προϊέμενοι, τὰ δὲ μέλλοντ' αὐτόματ' οἰόμενοι σχήσειν καλῶς, ηὑξήσαμεν, ὡς ἄνδρες 'Αθηναῖοι, Φίλιππον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικοῦτον, ἡλίκος οὐδείς πω βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. Νυνὶ δὴ καιρὸς ἔκει τις, οὗτος ὁ τῶν 'Ολυμθίων, αὐτόματος τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάττων τῶν προτέρων ἐκείνων.

10   Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἀν, ὡς ἄνδρες 'Αθηναῖοι, δίκαιος λογιστὴς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων καταστάς, καίπερ οὐκ ἔχόντων ὡς δεῖ πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἀν ἔχειν αὐτοῖς χάριν, εἰκότως· τὸ μὲν γάρ πόλλ' ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἀν τις θείη δικαίως, τὸ δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι πεφηγέναι τέ τιν' ἡμῖν συμμαχίαν τούτων ἀντίρροπον, ἀν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ'
11 ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἀν ἔγωγε θείην. 'Αλλ', οἷμαι, παρόμοιόν ἐστιν, ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως· ἀν μὲν γάρ, ὅσ' ἀν τις λάθη, καὶ σώσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν, ἀν δ' ἀναλώσας λάθη, συνανήλωσε καὶ τὸ μεμνῆσθαι τὴν χάριν. Καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὔτως· οἱ μὴ χρησάμενοι τοῖς καιροῖς δρθῶς οὐδ', εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν χρηστόν, μνημονεύουσι· πρὸς γάρ τὸ τελευταῖον ἐκβάν ἔκαστον τῶν πρὸν ὑπαρξάντων κρίνεται.

Διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὡς ἄνδρες 'Αθηναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς

πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτριψώμεθα. Εἰ δὲ προησόμεθ', ὃ 12 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' Ὁλυνθον ἔκεινος καταστρέψεται, φρασάτω τις ἐμοί, τί τὸ κωλῦον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν, δποι βούλεται.

Ἄρα λογίζεται τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενής ὃν τὸ κατ' ἀρχὰς Φίλιππος; Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβών, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτείδαιαν, Μεθώνην αὖθις, εἴτα Θετταλίας. ἐπέβη μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ' 13 δὸν ἐβούλετ' εὐτρεπίσας τρόπον, φύχετ' εἰς Θράκην· εἴτ' ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐκβαλών, τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων ἡσθένησε· πάλιν ῥάισας οὐκ ἐπὶ τὸ φράμψεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐθὺς Ὁλυνθίοις ἐπεχείρησε. Τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριούς καὶ Παίονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρρύβαν καὶ δποι τις ὃν εἶποι παραλείπω στρατείας.

«Τί οὖν», ὃν τις εἶποι, «ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν;» 14 «Ινα γνῶτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθ' ἀμφότερα, καὶ τὸ προτεσθαι καθ' ἔκαστον ἀεί τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην, ἥ χρῆται καὶ συζῆ Φίλιππος, ὑφ' ἣς οὐκ ἔστιν, δπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις ἡσυχίαν σχῆσει. Εἰ δ' ὁ μέν, ὡς ἀεί τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκώς ἔσται, ἡμεῖς δ' ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον ἐρρωμένως τῶν πραγμάτων, σκοπεῖσθ', εἰς τί ποτ' ἐλπίς ταῦτα τελευτῆσαι. Πρὸς θεῶν, τίς οὕτως εὐήθης ἔστιν 15 ὑμῶν, δστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρ' ἥξοντ', ὃν ἀμελήσωμεν; Ἀλλὰ μήν, εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐπὶ πολλῷ φανῶμεν ἐρραθμυμηκότες, καὶ ἀπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὃν οὐκ ἥβουλόμεθ' ὕστερον εἰς

ἀνάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

16 Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἵσως φήσαι τις ἀν δέδιον καὶ παντὸς εἰναι, τὸ δὲ ὑπὲρ τῶν παρόντων, ὅ τι δεῖ πράττειν, ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἰναι συμβούλου. Ἐγὼ δὲ οὐκ ἀγνοῶ μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὅργῃ ποιεῖσθε, ἀν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῆ· οὐ μὴν οἶμαι δεῖν τὴν ἴδιαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὃν ὑμῖν συμφέρειν ἥγοῦμαι.

17 «Φημὶ δὴ διχῇ βοηθητέον εἰναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σφέσιν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ θρήτου τούτων ὀλιγωρήσετε, ὀκνῶ, μὴ μάταιος ἥμιν ἡ στρατεία γένηται. Εἴτε γάρ, ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιούντων, ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυνθον παραστήσεται, δέδιως ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε, βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὀλυνθον, ἀκινδύνως δρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι, περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων. Δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἰναι.»

19 Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γιγνώσκω· περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήμαθ' ὑμῖν, ἔστιν, ὃς' οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, στρατιωτικά· ταῦτα δὲ ὑμεῖς οὕτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε. Εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου, εἰ δὲ μή, προσδεῖ, μᾶλλον δὲ ἀπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου. «Τί οὖν;» ἀν τις εἰποι «σὺ γράφεις ταῦτ' εἰναι στρατιωτικά;» Μὰ Δί! οὐκ ἔγωγε. Ἐγὼ μὲν γάρ ἥγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι καὶ ταῦτ' εἰναι στρατιωτικά καὶ μίαν σύνταξιν εἰναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ

ποιεῖν τὰ δέοντα· ύμεῖς δ' οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἑορτάς. "Εστι δὴ λοιπόν, οἷμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἀν πολλῶν δέη, πολλά, ἀν δλίγων, δλίγα. Δεῦ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὃν ἔλεσθ', ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἔως ἔστι καιρός, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

"Αξιον δ' ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι, τὰ πράγματ' ἐν 21 ᾧ καθέστηκε νῦν τὰ Φιλίππου. Οὔτε γάρ, ὡς δοκεῖ καὶ φήσειέ τις ἀν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς οὐδ' ὡς ἀν κάλλιστ' αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχει, οὔτ' ἀν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ὥγιθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ' ὡς ἐπιών ἀπαντα τότ' ἥλπιζε τὰ πράγματ' ἀναιρήσεσθαι, καὶ τὰ διέψευσται. Τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονός καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θετταλῶν. Ταῦτα γάρ ἀπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει καὶ 22 ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κομιδῇ δ', ὕσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτω. Καὶ γάρ Παγασάς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασι τειχίζειν. "Ηκουον δ' ἔγωγέ τινων, ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γάρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσεται τῶν χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ἔνοις αὐτῷ καταστήσεται.

'Αλλὰ μὴν τὸν γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς 23 τούτους ἀπαντας ἥγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἥδιον ἀν καὶ ἐλευθέρους ἢ δούλους εἶναι· καὶ γάρ ἀγένεις τοῦ κατακούειν τινός εἰσι, καὶ ἀνθρωπος ὑβριστής, ὡς φασιν. Καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἀπιστον ἵσως· τὸ γάρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται, διύπερ πολ-

λάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τὰ γαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.

24 Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, δὲ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἔτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἀδεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἅπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τὴν χώραν, πῶς ἀν αὐτὸν οἴεσθ' ἔτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν; Εἰτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδὲ πάθοιτ' ἀν, εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;

25 "Ετι τοίνυν, δὲ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἱρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον. Ἐὰν μὲν γὰρ ἀντέχῃ τὰ τῶν Ὁλυμφίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι ἀν δὲ ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο
26 βαδίζειν; Θηβαῖοι; Μή λίαν πικρὸν εἴπειν ἢ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἔτοίμως. Ἄλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἶοι τ' ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσηθ' ὑμεῖς. "Η ἄλλος τις; οὐ 'Ἄλλο', δὲ τἄν, οὐχὶ βουλήσεται». Τῶν ἀτοπωτάτων μέντ' ἀν εἴη, εἰ, ἀ νῦν ἀνοιαν διφλισκάνων ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεὶς μὴ πράξει.

27 'Ἄλλὰ μὴν ἥλικα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδ' ἢ 'κεῖ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἥγοῦμαι. Εἰ γὰρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκονθ' ἡμέρας μόνας ἔξω γενέσθαι καὶ ὅσ' ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδὲνὸς ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω, πλείον' ἀν οἷμαι ζημιωθῆναι τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ ὅσ' εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε. Εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἥξει, πόσα χρὴ νομίσαι ζημιώσεσθαι; Καὶ πρόσεσθ' ἡ ὑβρις καὶ ἔθ' ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν.

Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἄπαντας βοηθεῖν καὶ 28 ἀπωθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵν' ὑπέρ τῶν πολλῶν, ὃν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι, μίκρον ἀναλίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ, ἵνα τὴν τοῦ πολεμεῖν ἐμπειρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρᾳ κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεραίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας, ἵν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὕθυναι ῥάδιαι γένωνται, ὡς, δόποι ἄττ' ἀν ὑμᾶς περιστῆ τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσεσθε. Χρηστὰ δ' εἴη παντὸς εἴνεκα.

II. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β'

Εἰσαγωγή. Ο Δημοσθένης ἐν τῷ Α' 'Ολυνθιακῷ ὑπέδειξεν εἰς τὸν Ἀθηναίον, ὅτι πρέπει νὰ ἐνεργήσουν δραστηρίως, νὰ παρασκευασθοῦν δὲ δύο στρατοὶ πολιτῶν Ἀθηναίων — καὶ ὅχι μισθοφόρων — ἐκ τῶν δποίων δὲ μὲν εἰς νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀπειλουμένην Ὁλυνθον, δὲ δὲ ἄλλος νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἄλλ' ὁ Δημοσθένης δὲν εἰσηκούσθη οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστειλαν εἰς τὸν Ὁλυνθίον στρατιωτικὴν βοήθειαν ἀποτελουμένην μόνον ἐκ δισκιλίων μισθοφόρων καὶ τριάκοντα τριήρων ὑπὸ τὴν ἀσχηγήταν τοῦ Χάροητος. Ἡ βοήθεια αὕτη οὐδὲν κατώρθωσεν. Ο Χάρης, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ μισθοδοτῇ τὸν στρατόν, δὲν ἐπολέμει πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀλλ' ἐλήστενεν ἐμπορικὰ πλοῖα. Διὰ τοῦτο οἱ Ὁλυνθῖοι στέλλουν νέαν πρεσβείαν εἰς Ἀθήνας ζητοῦντες νέαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον μὲν συνείδησιν τοῦ κρισίμου τῆς περιστάσεως, ἀλλ' ἐδίσταζον νὰ βοηθήσουν τὸν Ὁλυνθίον σφοδρόν τοῦ Φιλίππου. Διὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης ἀναλαμβάνει ἐκ δευτέρου νὰ διμιλήσῃ πρὸς τὸν Ἀθηναίον καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' 'Ολυνθιακὸν — μετὰ παρέλενσιν ἐλαχίστου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ

πρώτου, ἥτοι κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 — ἐν αὐτῷ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς Ἀθηναίους καὶ ὑποδεικνύει εἰς αὐτὸὺς τί ὀφείλονται πράξειν.

- 1   'Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἄν τις ἰδεῖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν γιγνομένην τῇ πόλει, οὐχὶ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι· τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππω γεγενῆσθαι καὶ χώραν ὅμορον καὶ δύναμιν τινα κεκτημένους καί, τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὡστε τὰς πρὸς ἔκεινον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἴτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θείᾳ παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ. Δεῖ τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἥδη σκοπεῖν αὐτούς, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἰναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὃν ἥμεν ποτε κύριοι, φαίνεσθαι προϊεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων καὶ καιρῶν.
- 2   Tὸ μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἥγοῦμαι. Διὰ τί; "Οτι μοι δοκεῖ πάνθ; δοκεῖ εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἔκεινῳ μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν, ἥμεν δ' οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι. 'Ο μὲν γὰρ ὅσῳ πλείον' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς δ', δοσῷ χεῖρον ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείον' αἰσχύνην ὀφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. Καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἄν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. Ὡν οὖν ἔκεινος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμεῖς δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν ὅρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν·
- 3   ὁφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. Καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἄν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. Ὡν οὖν ἔκεινος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμεῖς δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν ὅρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν·

ἀδὲ καὶ χωρὶς τούτων ἔνι καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς καὶ μεγάλα, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἔκείνου φαίνοιτ' ἂν ὀνείδη βουλομένοις δρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι.

Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἄπιστον καλεῖν ἀνευ τοῦ τὰ 5 πεπραγμένα δεικνύναι λοιδορίαν εἶναι τις ἀν φήσειε κενὴν δικαίως· τὸ δὲ πάνθ', ὅσα πώποτ' ἐπραξε, διεξιόντ' ἐφ' ἄπασι τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι καὶ δυοῖν ἔνεχ' ἥγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι, τοῦ τ' ἐκεῖνον, δπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι καὶ τοὺς ὑπερεπιπληγμένους ὡς ἀμαχόν τινα τὸν Φίλιππον ἴδεῖν, ὅτι πάντα διεξελήλυθεν, οὓς πρότερον παρακρουόμενος μέγας ηὔξηθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἤκει τὴν τελευτὴν τὰ πράγματ' αὐτῷ.

Ἐγὼ γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἀν ἥγούμην καὶ 6 αὐτὸς φοβερὸν τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια πράττονθ' ἐώρων ηὔξημένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὐρίσκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ' ἀρχάς, δτ' Ὁλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν καὶ τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσαγάγομενον, τὴν δ' Ὁλυνθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτεί- 7 δαιαν οὖσαν ὑμετέραν ἔξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δ' ἐκείνοις, Θετταλούς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι. "Ολως δ' οὐδεὶς ἔστιν, δντιν' οὐ πεφενάκικεν ἐκεῖνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γάρ ἐκάστων ἀνοιαν ἀεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἔξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων οὕτως ηὔξηθη.

"Ωσπερ οὖν διὰ τούτων ἥρθη μέγας, ἥνιχ' ἔκαστοι συμ- 8 φέρον αὐτὸν ἔαυτοῖς φοντό τι πράξειν, οὕτως ὁφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ' Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

είνεχ' ἔαυτοῦ ποιῶν ἐξελήλεγκται. Καιροῦ μὲν δή, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεστι Φιλίππω τὰ πράγματα· ἢ, παρελθόν τις ἐμοί, μᾶλλον δ' ὑμῖν δειξάτω, ἢ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτα ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύσουσιν, ἢ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἐλεύθεροι γένονται ἀσμενοι.

9   Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἥγεῖται, οἰσται δὲ βίᾳ καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὅθιδες οἰσται. "Οταν μὲν γάρ ὑπ' εὔνοίας τὰ πράγματα συστῇ καὶ πᾶσι ταῦτα συμφέρη τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἔθέλουσιν ἄνθρωποι· ὅταν δὲ ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ὁσπερ οὗτος ἴσχύσῃ, ἡ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμ' ἀπαντ' ἀνεχαίτισε καὶ διέτο λυσεν. Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα καὶ φευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτ' εἰς μὲν ἄπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γ' ἥνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἀν τύχη, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. "Ωσπερ γάρ οἰκίας, οἷμαι, καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἴσχυρότατ' εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. Τοῦτο δὲ οὐκ ἔνι νῦν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππω.

11   Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς τοῖς μὲν Ὀλυμφίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἢ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γάρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασάς ἀπαιτεῖν καὶ περὶ Μαγγησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξεληλυθότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὅντοι ἐπὶ

τοῖς πράγμασιν, ὡς ἄπας μὲν λόγος, ἀν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δ' ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως ὅσῳ γάρ ἐτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὴ τὴν με- 13 τάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν, εἰςφέροντας, ἔξιόντας, ἄπαντα ποιοῦντας ἑτοίμως, εἴπερ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. Καν ταῦτ' ἐθελήσῃ ὡς προσήκει καὶ δὴ περαινεῖν, οὐ μόνον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντ' ἔξελεγχθήσεται.

"Ολως μὲν γάρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν 14 προσθήκη μερὶς ἔστι τις οὐ μικρὰ, οἶον ὑπῆρξέ ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυνθίους πάλιν αὖ πρὸς Ποτείδαιαν Ὀλυνθίους ἐφάνη τι τοῦτο συναμφότερον· νυνὶ Θετταλοῖς στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε· καὶ ὅποι τις ἄν, οἷμαι, προσθῆ καὶ μικρὰν δύναμιν, πάντ' ὥφελεῖ· αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενής καὶ πολλῶν κακῶν ἔστι μεστή. Καὶ γάρ οὗτος ἄπασι τούτοις, οἵς ἄν τις 15 μέγαν αὐτὸν ἡγήσατο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν ἡ ὑπῆρχε φύσει κατεσκεύακεν αὐτῷ.

Μὴ γάρ οἰεσθ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φίλιππόν τε χαίρειν καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦτ' ἔχήλωκε καὶ προήρηται πράττων καὶ κινδυνεύων, ἀν συμβῆ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ', ἀ μηδεὶς πώποτ' ἄλλος Μακεδόνων βασιλεύς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἡρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ 16 τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δ' ἀεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν, οὔτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις οὔτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίοις ἐώμενοι διατρίβειν, οὕθ' ὅσ' ἄν ποιήσωσιν οὕτως, ὅπως ἀν δύνωνται,

ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

- 17 Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων ἐν τις σκέψαιτ' οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἥκουσον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς 18 οἵου ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Εἰ μὲν γάρ τις ἀνήρ ἐστιν ἐν αὐτοῖς οἷος ἐμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάνθ' αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα (πρὸς γάρ αὖ τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπέρβλητοι εἶναι). εἰ δέ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἄλλως, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδακισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεῖσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον.
- 19 Λοιποὺς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἵους μεθυσθέντας ὅρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἵ τ' ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γάρ οὓς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυνον ὡς πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας, Καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, μίμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ἀσμάτων, ὃν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾶ καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει.

- 20 Καίτοι ταῦτα, καὶ εἰ μικρά τις ἡγεῖται, μεγάλ', ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὗ φρονοῦσιν. Ἀλλ', οἴμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γάρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι τὰ τοιαῦτ' ὀνείδη· εἰ δέ τι πταίσει, τότ' ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ' ἐξετασθήσεται. Δοκεῖ δ' ἐμοὶ γ', ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν οὐκ εἰς μακράν, ὃν οἵ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς

βούλησθε. "Ωσπερ γάρ ἐν τοῖς σώμασιν, τέως μὲν ἀν ἔρρω- 21
μένος ἦ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται, ἐπὸν δ' ἀρρώστημά τι συμ-
βῆ, πάντα κινεῖται, καὶν ρήγμα καὶν στρέμμα καὶν ἄλλο τι τῶν
ὑπαρχόντων σαθρόν ἦ, οὔτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράν-
νων, ἔως μὲν ἀν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολ-
λοῖς ἔστιν, ἐπειδὴν δ' ὅμορος πόλεμος συμπλακῆ, πάντ' ἐ-
ποίησεν ἔκδηλα.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐ- 22
τυχοῦνθ' ὁρῶν ταύτη φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει, σώ-
φρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρῆται μεγάλη γάρ ροπή,
μᾶλλον δὲ τὸ ὄλον ἡ τύχη παρὰ πάντ' ἔστι τὰ τῶν ἀνθρώπων
πράγματα· οὐ μὴν ἄλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἱρεσίν μοι δοίη, τὴν
τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἀν ἐλοίμην, ἐθελόντων, ἀ προσή-
κει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρόν, ἡ τὴν ἔκεινον πο-
λὺν γάρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔ-
χειν ὁρῶ ὑμῖν ἐνούσας ἢ 'κείνω. 'Αλλ', οἷμαι, καθήμεθ' οὐ- 23
δὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν ἀργοῦντ' οὐδὲ τοῖς φίλοις
ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μή τι γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ
δὴ θαυμαστόν ἔστιν, εἴ στρατεύμενος καὶ πονῶν ἔκεινος
αὐτὸς καὶ παρὼν ἐφ' ἀπασι, καὶ μήτε καιρὸν μήθ' ὥραν πα-
ραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανο-
μένων παραγίγνεται. Οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἔγώ· τούναντίον
γάρ ἀν ἦν θαυμαστόν, εἴ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὅν τοῖς πο-
λεμοῦσι προσήκει τοῦ πάντα ποιοῦντος περιῆμεν.

'Αλλ' ἔκεινο θαυμάζω, εἴ Λακεδαιμονίοις μέν ποτ', ὃ 24
ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν 'Ἐλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε,
καὶ πόλλ' ἵδια πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἔξόν, οὐκ ἡθε-
λήσατε, ἀλλ' ἵν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐ-
τῶν ἀνηλίσκετ' εἰσφέροντες καὶ προουκινδυνεύετε στρατεύό-
μενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτ' ἔξιέναι καὶ μέλλετ' εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν
ἡμετέρων αὐτῶν κτημάτων, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε

πολλάκις πάντας καὶ καθ' ἐν' αὐτῶν ἐν μέρει, τὰ δὲ ὑμέτερον αὐτῶν ἀπολωλεκότες καθήσθε. Ταῦτα θαυμάζω, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, εἰ μηδεὶς ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογίσασθαι, πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππων καὶ τί ποιούντων ὑμῶν ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος. "Ιστε γάρ δῆπου τοῦθ', ὅτι μελλόντων αὐτῶν, ἔτέρους τινὰς ἐλπιζόντων πράξειν, αἰτιμένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπιζόντων, σχεδὸν ταῦθ' ἄπερ νυνὶ ποιούντων, ἄπας ὁ χρόνος διελήλυθεν.

26   Εἴθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε, δι' ὃν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέγονε, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαύλων αὐτὰ χρηστὰ γενήσεσθαι; 'Αλλ' οὔτ' εὐλογον οὔτ' ἔχον ἔστι φύσιν τοῦτό γε πολὺ γάρ ὁδὸν ἔχοντας φυλάττειν ἢ κτήσασθαι πάντα πέφυκε. Νῦν δὲ τι μὲν φυλάξομεν, οὐδέν ἔσθι ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ. Αὐτῶν οὖν ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἥδη.

27   Φημὶ δὴ δεῦριν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἔξιέναι προθύμως, μηδέν αἰτιᾶσθαι, πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατήσητε, τηνικαῦτα δὲ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας τοὺς μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δὲ ἀδικοῦντας κολάζειν, τὰς προφάσεις δὲ ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα· οὐ γάρ ἔστι πικρῶς ἔξετάσκει, τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα.

28   Τίνος γάρ εἴνεκ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, ὅσους ἂν ἐκπέμψητε στρατηγούς, ἰδίους δὲ εὑρίσκειν πολέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; "Οτι ἐνταῦθα μέν ἔστι τἀθλον", ὑπέρ ὃν ἐστιν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· 'Αμφίπολις καὶ ληφθῆ, παραχρῆμ' ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων ἴδιοι, μισθὸς δὲ οὐκ ἐστιν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάρμα-

κος, Σίγειον, τὰ πλοῖ', ἀ συλῶσιν. 'Ἐπ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἔκαστοι χωροῦσιν. 'Τμεῖς δ', ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματ' ²⁹ ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε, ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε ταύτας, ἀφίετε. Περί-εστι τοίνυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως.

Πρότερον μὲν γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ συμμορίας εἰσεφέρετε, νῦν δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. 'Ρήτωρ ἡγεμῶν ἔκατέρων καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμενοι τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσνενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ' ὡς ἔκεινους. Δεῖ δὴ ταῦτ' ἐπιτάντας καὶ ὑμῶν ³⁰ αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ βουλεύεσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. Εἴ δὲ τοῖς μέν, ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ Ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδ' ὅτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ τὸ γάρ ἡδικημένον ἀεὶ μέρος ἐλλείψει· εἴθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν ἐξέσται.

Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων ἔκα- ³¹ στος ἔχει τὸ ἵσον· πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἔως ἂν ἀπαντεῖς στρατεύσησθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι καὶ τὰ βέλτισθ' ὃν ἀν ἀκούσηθ' αἰρεῖσθαι, μὴ ἀν δεῖν' ή δεῖν' εἴπη. Κανὸν ταῦτα ποιῆτε, οὐ τόν εἰπόντα μόνον παραχρῆμ' ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἔχόντων.

III. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α'

Εἰσαγωγή. Ο Φίλιππος ἀναβὰς εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας (τὸ 359) καὶ καθυποτάξας τοὺς πλησιοχώρους ἔχθροὺς τοῦ κράτους του, τὸν Ἰλλυριοὺς καὶ Παιόνας, ἐστράφη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν προσέβαλε τὸν Ἀμφίπολιν (357), ἐπειτα δὲ ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου κτήσεων τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐκνοίεντες τὴν Πύδναν (357), τὴν Ποτείδαιαν (356) καὶ τὴν Μεθώνην (353). Ἀκολούθως κατεπολέμησε τὸν τυράννον τῆς Θεσσαλίας καὶ μετὰ τοῦτο ἐπεχείρησε νὰ γίνῃ κύριος τῶν Θερμοπυλῶν (352), ἵνα οὕτω δυνηθῇ εὐκολώτερον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀττικήν ἀλλ’ οἱ Ἀθηναῖοι φθάσαντες ἐγκαίρως μετὰ στρατοῦ ἀπέκρουσαν τὴν ἀπόπειραν αὐτὴν τοῦ Φιλίππου, διτις ὑποχωρήσας ἀπρακτος ἐξεστράτευσε κατὰ τὸ φθινόπωλον τοῦ 352 εἰς τὴν Θράκην πρὸς ἐπέκτασιν τῆς κυριαρχίας του. Οἱ μικροὶ ἐκεῖ ἡγεμόνες ἥριζον πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰς ἐλληνικὰς πόλεις Πέρινθον καὶ Βυζάντιον. Ἐκ τῶν διχονοιῶν τούτων ὠφελούμενος δὲ Φίλιππος ἐγένετο κύριος ἀπόλυτος τῶν χωρῶν ἐκείνων καὶ προχωρήσας πέραν τοῦ Ἐβρου ἐπολιόρκησε τὸ Ἡραίον τείχος ἐπὶ τῆς Προκοντίδος.

Ἡ εἴδησις τῆς πολιορκίας τοῦ Ἡραίου τείχους, τὸ ὅποιον ἔχοησίμενεν ὡς ἀποθήκη τοῦ εἰς τὴν Ἀττικήν κομιζομένου σίτου, φθάσασα εἰς Ἀθήνας τὸν Νοέμβριον τοῦ 352 ἀνησύχησε τοὺς Ἀθηναίους. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἐθεωρήθη τοσοῦτον ἐπικίνδυνον, ὥστε ἀπεφασίσθη νὰ παρασκευασθῇ στόλος ἐκ 40 τριήρων, νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μετάσχουν τῆς ἐκστρατείας πάντες οἱ ἄνδρες μέχοι τῆς ἡλικίας τῶν 45 ἕτῶν καὶ νὰ εἰσπραχθῇ φόρος 60 ταλάντων. Ἀλλ’ ὀλίγον μετὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν καταφθάνονταν εἰς Ἀθήνας νεώτεραι εἰδήσεις· πρῶτον μὲν, διτις δὲ τὰς διαδόσεις αὐτὰς ἐγκατέλιπον τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐκστρατείαν καὶ περιέπεσον εἰς ἀδράνειαν.

Ὀλίγον ὕστερον μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, τὸ 351, τὸ ζήτημα τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Φιλίππου ἥρχισε νῦν ἀπασχολῆ ἐκ νέου τοὺς Ἀθηναίους. Πολλαὶ συνεδρίαι τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου κατηγαλώθησαν εἰς

σχετικάς συζητήσεις. Εἰς μίαν τῶν συνελεύσεων τούτων ὁ Δημοσθένης — νέος ἀκόμη ἄγων ἡλικίαν 32 ἔτῶν — ἐξήτησε τὸν λόγον πρὸ τῶν ἀλλῶν ρητόρων καὶ ἀπίγγειλε τὸν Α' Φιλιππικόν. Ἐν τούτῳ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἔξαγαγῃ τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῆς ἀδρανείας καὶ ὑποδεικνύει τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὅποιον δύνανται οὗτοι νὰ διεξαγάγουν ἐπιτυχῶς τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προυτίθετ¹, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχών ἄν, ἔως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθέτων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἥρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἄν ἤγον, εἰ δὲ μή, τότε ἄν καύτὸς ἐπειρώμην, ἢ γιγνώσκω, λέγειν· ἐπειδὴ δὲ ὑπὲρ ὅν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἄν συγγνώμης τυγχάνειν. Εἰ γάρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέονθ² οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἄν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,² τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδὲ εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. “Ο γάρ ἐστι χείριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Τί οὖν ἐστι τοῦτο; ”Οτι οὐδέν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματα³ ἔχει, ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ⁴, ἢ προσῆκε, πρατόντων οὕτως εἶχεν, οὐδὲ ἄν ἐλπὶς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι.

“Ἐπειτέντος ἐνθυμητέον καὶ παρ’ ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις, ἡλίκην ποτε⁵ ἔχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων — ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς — ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ’ ὑπεμείναθ⁶ ὑπὲρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν εἴνεκα ταῦτα λέγω; “Ιν” εἰδῆτ⁷, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσησθε, ὅτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστι φοβερὸν οὕτ⁸, ἄν διλγωρῆτε, τοιοῦτον, οἷον ἄν ὑμεῖς βούλοι-

σθε, παραδείγμασι χρώμενοι τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἃς ἐκρατεῖτ' ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὑβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθ' ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὃν ἔχομεν.

- 4 Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἴεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τὸ τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὸ τὰ χωρία πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, δρθῶς μὲν οἴεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', διὰ τοῦτον ποθ' ἡμεῖς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτείδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον κύκλῳ, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὅντων ἐθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθεροι οὐκέτι οὐκέτι μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετο ἔχειν οἰκείως
 5 ἢ κείνω. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἔστιν Ἀθηναῖοις ἔχουσι τοσαῦτ' ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας ἔρημον ὅντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν νῦνὶ πεποίηκεν ἐπραξεν, οὐδὲ τοσαῦτην ἐκτήσατο ἀν δύναμιν. Ἀλλ' εἶδεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος, διὰ ταῦτα μέν ἔστιν ἀπαντα τὰ χωρία ἀθλα τοῦ πολέμου κείμεν' ἐν μέσῳ, φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.
 6 Καὶ γάρ τοι ταύτη χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἀν ἐλών τις ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος καὶ γάρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἀπαντεῖς, οὓς ἀν δρῶσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας, ἀ χρή.
 7 "Αν τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοι αὐτῆς ἐθελήσητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἔκαστος ὑμῶν, οὗ δεῖ καὶ δύναιτο ἀν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν ἀφεῖς τὴν εἰρωνείαν ἔτοιμος πράττειν ὑπάρξη, διὰ μέν χρήματος ἔχων εἰσφέρειν, διὸ ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι — συνελόντι δ' ἀπλῶς, ἀν ὑμῶν αὐτῶν ἐθε-

λήσητε γενέσθαι καὶ παύσησθ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἔκαστος ποιήσειν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθε, ἀνθεός θέλη, καὶ τὰ κατερράθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε, κἀκεῖνον τιμωρήσεσθε.

Μὴ γάρ ὡς θεῷ νομίζετ' ἔκεινῳ τὰ παρόντα πεπηγέναι 8 πράγματ' ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἔκεινον καὶ δέδιεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχειν· καὶ ἀπανθ', ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἔνι, ταῦτα κάν τοῖς μετ' ἔκεινου χρὴ νομίζειν ἐνεῖναι. Κατέπτηχε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν, ἣν ἀποθέσθαι φημὶ δεῖν ἥδη.

Ἀλέξανδρος

Ἀθηναῖος

'Ορᾶτε γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οὗ προε- 9 λήλυθεν ἀσελγείας ἀνθρωπος, ὃς οὐδὲν αἴρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, ὡς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἶός ἐστιν ἔχων, ἢ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' ἀεὶ τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.

Πότ' οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ', ἢ χρή, πράξετε; 10 ἐπειδὰν τί γένηται; 'Ἐπειδὰν νὴ Δὲ' ἀνάγκη τις ἦ. Νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνόμεν' ἡγεῖσθαι; 'Ἐγὼ μὲν γάρ οἴομαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εῖναι. "Η βούλεσθ', εἰπέ μοι, περιιόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι « λέγεται τι καινόν; » Γένοιτο γάρ ἀν τι καινότερον ἢ Μακεδῶν ἀνήρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; « Τέθνηκε Φίλιππος; » « Οὐ μά Δέ', ἀλλ' ἀσθενεῖς 11 Τί δ' ὑμῖν διαφέρει; Καὶ γάρ ἀν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἔτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἀνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γάρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ρώμην τοσοῦτον ἐπηγένηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Καὶ 12

τοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν, ἥπερ ἀεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ' ἔξεργάσαιτο, ἵσθι, ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἀπασιν ἀν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες, ὅπως βούλεσθε, διοικήσαισθε, ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύναισθ ἀν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις.

- 13   ‘Ως μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπάρχειν ἀπαντας ἑτοίμως, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἀν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς οἴομαι, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὕτινας χρημάτων, καὶ τἀλλ’ ὡς ἀν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεὶς ὑμῶν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τα-
- 14 σοῦτον. Ἐπειδὰν ἀπαντ’ ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μηδ’ ἀν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλειν με τὰ πράγματα ἥγεισθω. Οὐ γάρ οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόντες μάλιστ’ εἰς δέον λέγουσιν (οὐ γάρ ἀν τά γ’ ἥδη γεγενημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλῦσαι 15 δυνηθεῖμεν), ἀλλ’ ὃς ἀν δεῖξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἔως ἀν ἢ διαλυσώμεθα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν ἔχθρῶν· οὔτω γάρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἀν κακῶς. Οἷμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι. Ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα ἥδη τὸν ἔλεγχον δώσει· κριταὶ δ’ ὑμεῖς ἔσεσθε.

- 16   Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πεντήκοντα παρασκευάσασθαι φημι δεῖν, εἴτε αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὡς, ἐάν τι δέη, πλευστέον εἰς ταῦτας αὐτοῖς ἐμβᾶσιν. Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἴππεων ἴππαγω-
- 17 γοὺς τριήρεις καὶ πλοῖον ἱκανὰ εὔτρεπτίσαι κελεύω. Ταῦτα μὲν

οἷμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἔξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερρόνησον καὶ "Ολυνθὸν καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γάρ ἐκείνῳ τοῦτ' ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆσαι, ως ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλίαρτον καὶ τὰ τελευταῖα πρῷην εἰς Πύλας, ἵσως ἀν δρμήσαιτε. Οὕτοι 18 παντελῶς, οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἀν τοῦτο, ως ἔγωγέ φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἵν' ἡ διὰ τὸν φόβον, εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς, (εἰσεται γάρ ἀκριβῶς· εἰσὶ γάρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἔξαγγέλλοντες ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος) ἡσυχίαν ἔχῃ, ἡ παριδῶν ταῦτ' ἀφύλακτος ληφθῇ, μηδενὸς ὄντος ἐμποδῶν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἀν ἐνδῆ καιρόν.

Ταῦτα μέν ἐστιν, ἢ πᾶσι δεδόχθαι φημὶ δεῖν καὶ παρε- 19 σκευασθαι προσήκειν οἴομαι· πρὸ δὲ τούτων δυναμίν τιν', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημὶ προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἡ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκεῖνον ποιήσει. Μή μοι μαρίους μηδὲ δισμυρίους ξένους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις, ἀλλ' ἡ τῆς πόλεως ἐσται, καὶν ὑμεῖς ἔνα καὶν πλείους καὶν τὸν δεῖνα καὶν δόντινοῦν χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθήσει. Καὶ τροφὴν ταύτη πορίσαι κελεύω.

"Ἐσται δ' αὕτη τίς ἡ δύναμις καὶ πόση, καὶ πόθεν τὴν 20 τροφὴν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐθελήσει ποιεῖν; Ἐγὼ φράσω, καθ' ἔκαστον τούτων διεξιῶν χωρίς. Ξένους μὲν λέγω — καὶ δύπως μὴ ποιήσει', δι πολλάκις ὑμᾶς ἔβλαψε· πάντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἱρούμενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθετε, ἀν ἐλάττω φαίνηται. Λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας 21 δισχιλίους, τούτων δ' Ἀθηναίους φημὶ δεῖν εἶναι πεντακοσίους, ἔξ οὗς ἀν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον

- ταχτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ᾽ ὅσον δὲν δοκῇ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις· τοὺς δὲ ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω. Καὶ μετὰ τούτων ἵππεας διακοσίους, καὶ τούτων πεντήκοντ' Ἀθηναίους τούλάχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζούς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἵππαγωγοὺς τούτοις.
- 22 Εἰεν· τί πρὸς τούτοις ἔτι; Ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἔκεινου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέη. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφὴ γενήσεται; Ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δείξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἷμαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς συστρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω.
- 23 Τοσαύτην μέν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ ἔνι νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἔκεινω παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν ὑπέρογχον αὐτὴν (οὐ γάρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι
- 24 δεῖ. Πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ἔνεικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἥγειτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἱδ' ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμονίους παρατατόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἔκεινων. Ἐξ οὗ δὲ αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ξενικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾶ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δὲ ἐχθροὶ μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασι. Καὶ παρακύψαντ' ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῦ μᾶλλον οἴχεται πλέοντα, ὃ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ, εἰκότως οὐ γάρ ἔστιν ἄρχειν μὴ διδόντα μισθόν.
- 25 Τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγουμένων παρα-

καταστήσαντας· ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθ', ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν. Εἰ γάρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, « εἰρήνην ἄγετ' , ὃ ἀνδρες 'Αθηναῖοι ; » « Μὰ Δὲ οὐχ ἥμεται γε », εἴποιτ' ἂν, « ἀλλὰ Φιλίππω πολεμοῦμεν ». Οὐκ ἔχειροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν 26 δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγούς καὶ φυλάρχους καὶ ἵππαρχους δύο ; Τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι ; Πλὴν ἐνδές ἀνδρός, διὸ ἀν- 27 ἐκπέμψητ' ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν· ὥσπερ γάρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. Οὐ γάρ ἔχρην, ὃ ἀν- 28 δρες 'Αθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἵππαρχον παρ' ὑμῶν, ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν' ἡν̄ ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύ- ναμις ; 'Αλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ' ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως ατημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλαον ἵππαρχεῖν ; Καὶ οὐ τὸν ἀνδρὸν μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἀν̄ ἥ.

"Ισως δὲ ταῦτα μὲν ὁρθῶς ἡγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν 28 χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ' ἀκοῦσαι. Τοῦτο δὴ καὶ περαίνω. Χρήματα τοίνυν· ἔστι μὲν ἡ τρο- φή, σιτηρέσιον μόνον τῇ δυνάμει ταύτη τάλαντ' ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός, δέκα μὲν ναυσὶ ταχείαις τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἑκάστου, στρα- τιώταις δὲ δισχιλίοις τοσαῦθ' ἔτερα, ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς δια- στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ, τοῖς δ' ἵππεῦσι δια- κοσίοις οὖσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἔκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνὸς, δώδεκα τάλαντα. Εἰ δέ τις οἴεται μικρὸν ἀφορμὴν 29. εἶναι σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὁρθῶς ἔγνωκεν· ἐγὼ γάρ οἶδα σαφῶς, ὅτι, τοῦτ' ἀν̄ γένηται, προσ- ποριεῖ τὰ λοίπ' αὐτὸ τὸ στράτευμ' ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν 'Ελλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ' ἔχειν μισθὸν

έντελη. Ἐγὼ συμπλέων ἔθελοντής πάσχειν δτιοῦν ἔτοιμος,
ἔὰν μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχῃ. Πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων,
ἢ παρ' ὑμῶν κελεύω γενέσθαι, τοῦτ' ἥδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

- 30   Α μὲν ἡμεῖς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθ' εύρειν,
ταῦτ' ἔστιν. Ἐπειδὰν δ' ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἂν ὑμῖν
ἀρέσκῃ, χειροτονήσετε, ἵνα μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ
ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις.
31   Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἀν περὶ τοῦ πολέμου καὶ
ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλεύσασθαι, εἰ τὸν τόπον, ὡς ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτ', ἐνθυμηθείητε, καὶ
λογίσασθ', ὅτι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ
πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φίλιππος, καὶ φυλάξας
τοὺς ἐτησίας ἢ τὸν χειμῶν' ἐπιχειρεῖ, ἥνικ' ἀν ἡμεῖς μὴ δυ-
32 ναίμεθ' ἔκεισ' ἀφικέσθαι. Δεῖ τούνυν ταῦτ' ἐνθυμουμένους μὴ
βοηθείας πολεμεῖν, (ὑστεροῦμεν γὰρ ἀπάντων), ἀλλὰ πα-
ρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυνάμει. Ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίω
μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιάθῳ καὶ
ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῖτος
καί, ἀ χρὴ στρατεύματι, πάνθ' ὑπάρχει· τὴν δ' ὥραν τοῦ
ἔτους, ὅτε καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ράδιον καὶ τὸ τῶν πνευ-
μάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμ-
πορίων στόμασι ράδιως ἔσται.
33   Α μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν και-
ρὸν ὁ τούτων κύριος καταστὰς ὑφ' ὑμῶν βουλεύσεται· ἀ δ'
ὑπάρξαι δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' ἔστιν, ἀ τῷ γέγραφα. "Αν
ταῦτ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε, τὰ χρήματα πρῶτον,
ἀ λέγω, εἴτα καὶ τἄλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας,
τὰς τριήρεις, τοὺς ἴππεας, ἐντελῇ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ

κατακλείσητ' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ' ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλέον οὐδὲν ποιοῦντες. Καὶ ἔτι πρὸς 34 τούτῳ πρῶτον μὲν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἔκεινου πόρων ἀφαιρήσεσθε. "Εστι δ' οὗτος τίς; Ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν.

"Ἐπειτα τί πρὸς τούτῳ; Τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς Λῆμνον καὶ Ἰμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους ὡχετ' ἔχων, πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβὼν ἀμύθητα χρήματ' ἔξελεξε, τὰ τελευταῖς εἰς Μαραθῶν' ἀπέβη καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὡχετ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὔτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν προθῆσθε, βοηθεῖν.

Καίτοι τί δήποτ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τὴν μὲν 35 τῶν Παναθηναίων ἕορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων ἀεὶ τοῦ καθήκοντος χρόνου γίγνεσθαι, ἀν τε δεινοὶ λάχωσιν ἀν τ' ἴδιωται οἱ τούτων ἐκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς ἀ τοσαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅσ' οὐδ' εἰς ἔνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσοῦτον ὄχλον καὶ παρασκευήν, ὅσην οὐκ οἶδ' εἴ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτείδαιαν; "Οτι ἔκεινα μὲν ἀπαντα νόμῳ τέτακται, καὶ πρό- 36 οιδεν ἔκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ, τίς χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἀτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόρισθ' ἀπαντα.

Τοιγαροῦν ἦμ' ἀκηκόαμέν τι καὶ τριηράρχους καθί-

σταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἴτ' αὐτοὺς πάλιν,
 37 εἴτ' ἀντεμβιβάζειν· εἴτ' ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλε τὸ ἐφ' δὲ ἀν ἐκπλέωμεν· τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καὶροὶ τὴν ἡμετέραν βραδυτήτα καὶ εἰρωνείαν. "Ἄς δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἰόμεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἷαί τ' οὖσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἔξελέγχονται.
 'Ο δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὔβοεῦσιν ἥδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

38 Τούτων, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μὲν ἔστι τὰ πολλά, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἵσως οὐχ ἥδε ἀκούειν. 'Αλλ' εὶ μέν, δοῦσαν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἥδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἀνὴρ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημίᾳ γίγνεται, αἰσχρόν ἔστι φενακίζειν ἔκυτοὺς καὶ ἀπαντ' ἀναβαλλομένους, δὲ ἢ δυσχερῆ, πάντων ὑστερεῖν τῶν
 39 ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν, διτεῖ τοὺς ὄρθως πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειέ τις ἀν τὸν στρατηγὸν ἥγεῖσθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἵν', ἀν ἔκεινοις δοκῆ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντ' ἀναγκάζωνται διώκειν.

40 'Τμεῖς δ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔχοντες, τριήρεις, διπλίτας, ἵππέας, χρημάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτε εἰς

δέον τι κέχρησθε, ούδεν δ' ἀπολείπετε, ὥσπερ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖν Φιλίππω. Καὶ γὰρ ἔκείνων δὲ πληγεῖς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται, καὶν ἐτέρωσε πατάξης, ἔκεῖσ' εἰσὶν αἱ χεῖρες· προβάλλεσθαι δ' ἢ βλέπειν ἐναντίον οὔτ' οἴδεν οὔτ' ἔθέλει. Καὶ ὑμεῖς, ἂν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φίλιπ-⁴¹ πον, ἔκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, ἂν ἐν Πύλαις, ἔκεῖσε, ἂν δὲ λοθί που, συμπαραθεῖτ' ἄνω κάτω, καὶ στρατηγεῖσθ' ὑπ' ἔκείνου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμφέρον περὶ τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾶτ' οὐδέν, πρὶν ἂν ἡ γεγενημένον ἢ γιγνόμενόν τι πύθησθε. Ταῦτα δ' ἵσως πρότερον μὲν ἐνῆν· νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν, ὥστ' οὐκέτ' ἐκχωρεῖ.

Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομέ-⁴² νοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππω. Εἰ γὰρ ἔχων, δὲ κατέστραπται καὶ προείληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν ἥθελε καὶ μηδὲν ἐπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἄν μοι δοκεῖ, ἐξ ὅν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχιστ' ὀφληκότες ἀν ἥμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν ἀεὶ τινι καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ἵσως ἀν ἐκκαλέσαιο^θ ὑμᾶς, εἰπερ μὴ παντάπασιν ἀπεγνώκατε.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται μήτ'⁴³ δργίζεται, δρῶν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φιλίππον, τὴν δὲ τελευτὴν οὖσαν ἥδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. Ἀλλὰ μὴν ὅτι γ' οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μή τις κωλύσει. Εἴτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενάς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἀν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἰεσθε καλῶς; Οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν⁴⁴ οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ ἐπὶ τὴν ἔκείνου πλευσόμεθα; «Ποῖ οὖν προσορμιούμεθα;» ἥρετό τις. Εὑρήσει τὰ σαθρά, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἔκείνου πραγμάτων αὐτὸς

ὅ πόλεμος, ἐν ἐπιχειρῶμεν· ἂν μέντοι καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτ' οὐδὲν ὑμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων.

45   Οποι μὲν γάρ ἂν, οἶμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῇ, καν μὴ πᾶσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὔμενὲς καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται· ὅποι δ' ἂν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψῃτε, οὐδὲν ὑμῖν τῶν δεόντων γίγνεται, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους.

46   Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἔν τοιδρα δυνηθῆναι ποτε ταῦθ' ὑμῖν πρᾶξαι πάνθ', ὅσα βούλεσθε· ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖν' αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖν' ἔστιν, τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλωλεν. "Οταν γάρ ἡγῆται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐκεῖνος πράξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥᾳδίως ἐνθάδ' ὄσιν, ὑμεῖς δ', ἔξ ὧν ἂν ἀκούσηθ', δι τι ἂν τύχητε ψηφίζησθε, τί καὶ χρὴ προσδοκᾶν;

47   Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; "Οταν ὑμεῖς, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξητε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἴκαδ' ἐλθόντας τῶν εὐθυνῶν, ὕστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρόντας δρᾶν. Νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἥκει τὰ πράγματα αἰσχύνης, ὕστε τῶν στρατηγῶν ἔκαστος δίς καὶ τρὶς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς ἔχθρους οὐδεὶς οὐδὲ ἄπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ προσήκοντος κακούργου μὲν γάρ ἔστι κριθέντ' ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.

48   Ἡμῶν δ' οἱ μὲν περιύόντες μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ δ' ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἔκα-

στος περιερχόμεθα. Ἐγὼ δ' οἶμαι μέν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 49 νὴ τοὺς θεούς ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων καὶ πολλὰ τοιαῦτ' ὀνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἔρημίαν τῶν κωλυσόντων δρῶντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπηρομένον, οὐ μέντοι γε μὰ Δί' οὔτω προαιρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι, τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος· ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες.

'Αλλ' ἀν ἀφέντες ταῦτ' ἐκεῖν' εἰδῶμεν, ὅτι ἔχθρὸς ἄν- 50 θρωπος καὶ τὰ ἡμέτερ' ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολὺν ὕβρικε, καὶ ἀπανθ', δσα πώποτ' ἡλπίσαμέν τινα πράξειν ὑπὲρ ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὔρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστί, καλὸν μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἵσως ἀναγκασθήσομεθα τοῦτο ποιεῖν, ἀν ταῦτ' εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντα ἐσόμεθ' ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ γάρ, ἄττα ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φαῦλα, ἀν μὴ προσέχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε, εῦ εἰδέναι.

'Ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην 51 λέγειν, ὅ τι ἀν μὴ καὶ συνοίσειν πεπεισμένος ὡς, νῦν θ', ἀγιγνώσκω, πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν ὑποστελάμενος, πεπαρρησίασμαι. Ἐβούλόμην δ' ἀν, ὥσπερ ὅτι ὑμῖν συμφέρει τὰ βέλτιστ' ἀκούειν οἰδα, οὕτως εἰδέναι συνοίσον καὶ τῷ τὰ βέλτιστ' εἰπόντι πολλῷ γάρ ἀν ἥδιον εἶχον. Νῦν δ' ἐπ' ἀδήλοις οὖσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ συνοίσειν ὑμῖν, ἀν πράξητε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἴροῦμαι. Νικώη δ' ὅ τι πᾶσι μέλλει συνοίσειν.

VI. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β

Εἰσαγωγή. Ἡ ύπό τοῦ Φιλίππου τὸ 348 ἄλωσις τῆς Ὀλύνθου καὶ τῶν Χαλκιδικῶν πόλεων ἐπροκάλεσε τοσαύτην ἀγανάκτησιν εἰς δλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἴδιας εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡστε ἥρχισαν νὰ καταβάλλωνται προσπάθειαι ἐξ Ἀθηνῶν, δπως αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις συνασπισθῶν πρὸς κοινὴν καταπολέμησιν τοῦ Φιλίππου. Ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὗται ἀπέβησαν μάταιαι· οἱ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλέντες πρέσβεις, δπως παρακινήσονταν αὐτὰς εἰς κοινὴν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν σύμπραξιν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας ἀπρακτοι. Τότε μετεβλήθησαν καὶ αἱ διαθέσεις τῶν Ἀθηναίων οὗτοι, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν ταύτην τῶν ἑλληνικῶν πόλεων, ἵσαν δὲ τελείως ἐξηντλημένοι ἐκ τοῦ πολέμου πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀπεφάσισαν νὰ συνάφουν εἰρήνην μετ' αὐτοῦ. Ἡ εἰρήνη αὕτη, ἡ δποία ἀπὸ τοῦ Φιλοκράτους ἐκλήθη Φιλοκράτειος, ἐγένετο τὸ 346.

Οἱ Φίλιπποι καὶ μετὰ τὴν Φιλοκράτειον εἰρήνην οὐδόλως ἡσύχασεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἱγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Οὔτω τὸ 344 π.Χ., ἀφοῦ ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ κατέβαλεν ἐν αὐτῇ πᾶσαν ἀντίδρασιν, ἐξήτησε νὰ ἐπέμβῃ ἐν Πελοποννήσῳ, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ἐξῆς γεγονός: Οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ἐπεδίωξαν καὶ πάλιν νὰ γίνονται κύριοι τῆς Πελοποννήσου, οἱ δὲ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Μεσσήνιοι πιεζόμενοι ὑπὸ τούτων ἐστράφησαν πρὸς τὸν Φίλιππον ζητοῦντες τὴν βοήθειαν αὐτοῦ. Οἱ Φίλιπποι, θεωρήσας κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν, προθύμως ἐδέχθη νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους· δθεν διατάσσει τοὺς Λακεδαιμονίους ν' ἀφήσουν τὴν Μεσσήνην αὐτόρομον, ἀποστέλλει χρήματα καὶ μισθοφόρους εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους καὶ ὑπόσχεται, δτι μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ στρατοῦ.

Οἱ Ἀθηναῖοι μαθόντες τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τοῦ Φιλίππου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ θέλοντες νὰ ματαώσουν αὐτὰς ἀποστέλλονταν κατὰ πρότασιν τοῦ Δημοσθένους πρέσβεις εἰς τὰς πελοποννησιακὰς πόλεις· ἀρχηγὸς δὲ τῆς πρεσβείας ἦτο αὐτὸς ὁ Δημοσθένης. Οὔτος ἥγωνίσθη

νὰ παραστήσῃ εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους τὴν δολίαν πολιτικὴν τοῦ Φιλίππου καὶ προσεπάθησε ν' ἀποτρέψῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς μετ' αὐτοῦ συμμαχίας. Οἱ λόγοι τοῦ ρήτορος ἐνεποίησαν μεγίστην αἰσθησιν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξεν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. Οἱ Μεσσηνοὶ καὶ οἱ Ἀργεῖοι, φροντίζοντες διὰ τὰ ἴδια των μόνον συμφέροντα καὶ ὅχι διὰ τὰ κοινὰ ὅλης τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔπανσαν νὰ πιστεύονταν εἰς τὴν φιλίαν καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Φιλίππου.

Ο Φίλιππος ὁργισθεὶς διὰ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν Ἀθηναίων ἐν Πελοποννήσῳ, καθὼς καὶ διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐκτοξευομένας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τοῦ ἀθηναϊκοῦ βήματος κατηγορίας τῶν ρητόρων, στέλλει πρέσβεις εἰς Ἀθήνας παραπονούμενος, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι κατηγοροῦν αὐτὸν εἰς τοὺς Ἑλληνας, ὅτι δὲν ἐξετέλεσε τὰς ὑποσχέσεις, αἱ ὅποιαι ἐδόθησαν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης. Συγχρόνως μετὰ τῶν Μακεδόνων πρέσβεων καταφθάνουν εἰς Ἀθήνας καὶ πρέσβεις τῶν Μεσσηνίων καὶ Ἀργείων παραπονούμενοι, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι προστατεύοντες τοὺς Σπαρτιάτας παρακαλῶνταν τοὺς ὑπέρ ἐλευθερίας ἀγῶνας τῶν ἔχθρῶν τῆς Σπάρτης.

Τότε συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα συσκεφθοῦν περὶ τῆς ἀποκρίσεως, ἡ ὅποια πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πρέσβεις. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτη λαμβάνει τὸν λόγον ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Φιλιππικὸν (τὸ 344), ἐν τῷ ὅποιῳ ὑποδεικνύει τίνα ἀπόκρισιν δοφείλονταν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τοὺς πρέσβεις.

“Οταν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται περὶ ὃν Φίλιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, ἀεὶ τοὺς ὑπέρ ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους δρῶ φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἀπαντας ἀεὶ τὰ δέοντα δοκοῦντας τοὺς κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδέν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τῶν δεόντων, οὐδ' ὃν ἐνεκα ταῦτ' ἀκούειν ἔξιον. Ἄλλ' εἰς τοῦτ' ἥδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ πράγματα τῇ πόλει, ὥσθ', δσω τις ἀν μᾶλλον καὶ φανερώτερον ἐξελέγχη Φίλιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσιν ἐπιβουλεύοντα, τοσούτῳ τὸ τί χρὴ ποιεῖν συμβουλεῦσαι χαλεπώτερον εἶναι.

- 3 Αἵτιον δὲ τούτων, ὅτι, πάντας, ὃ ἄνδρες· Ἀθηναῖοι, τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξεσιν οὐχὶ λόγοις δέον, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων μὲν ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς μὲν ἂν εἴποιτε δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἄλλου συνείητε, ἀμεινον Φίλιππου παρεσκεύασθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἀν ἐκεῖνον πράττειν ταῦτ', ἐφ' ᾧ ἐστι νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. Συμβαίνει δὴ πρᾶγμα· ἀναγκαῖον, οἶμαι, καὶ ἵσως εἰκός· ἐν οἷς ἐκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ ἀ σπουδάζετε, ταῦτ' ἀμεινον ἐκατέροις ἔχει, ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι.
- 4 Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιότερος ὑμῖν ἔξαρκεῖ, ῥάδιον, καὶ πάνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ', ὅπως τὰ παρόντ' ἐπανορθωθήσεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προελθόντ' ἔτι πορρωτέρω λήσει πάνθ' ἡμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν οὐδὲ ἀντᾶραι δυνησόμεθα, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὅσπερ πρότερον, τοῦ βουλεύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἄπασι καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον.
- 5 Πρῶτον μέν, εἴ τις, ὃ ἄνδρες· Ἀθηναῖοι, θαρρεῖ, ὅρῶν ἡλίκος ἡδη καὶ ὅσων κύριος ἐστι Φίλιππος, καὶ μηδέν' οἴεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς πάντα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι πάντων ὁμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμούς ἀκοῦσαι μου διὰ βραχέων, δι' οὓς τάναντί ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκῶν καὶ δι' ᾧ ἔχθρὸν ἥγοντας Φίλιππον, ἵν', ἐὰν μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἀν δ' οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις προσθῆσθε.
- 6 'Ἐγὼ τοίνυν, ὃ ἄνδρες· Ἀθηναῖοι, λογίζομαι· τίνων ὁ Φίλιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰσήγην κατέστη; Πυλῶν Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. Τί οὖν ; πῶς τούτοις ἔχρηστο ; "Α Θηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἀ τῇ πόλει, πράττειν προείλετο. Τί δήποτε ; "Οτι πρὸς πλεονεξίαν, οἷμαι, καὶ τὸ πάνθ' ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἔξετάζων, καὶ οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδὲ ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν, εἰδὲ τοῦτ' 8 ὅρθῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ τοῖς ἥθεσι τοῖς ἡμετέροις οὐδὲν ἀν ἐνδείξαitο τοσοῦτον οὐδὲ ποιήσειν, ὑφ' οὗ πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἴδιας ἔνεκ' ὠφελείας τῶν ἀλλων τινὰς 'Ελλήνων ἐκείνω πρόσοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποιούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες, καὶ πάνθ', ἀ προσήκει, προορώμενοι, δμοίως ἐναντιώσεσθε, ἀν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῆ πράττειν, ὥσπερ ἀν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε.

Τοὺς δὲ Θηβαίους ἤγειτο, ὅπερ συνέβη, ἀντὶ τῶν ἔαυ- 9 τοῖς γιγνομένων τὰ λοιπ' ἔάσειν, ὅπως βούλεται, πράττειν ἔαυτόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ συστρατεύσειν, ἀν αὐτοὺς κελεύῃ. Καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς 'Αργείους ταῦθ' ὑπειληφώς εῦ ποιεῖ. "Ο καὶ μέγι- 10 στόν ἔστι καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον, ὃ ἄνδρες 'Αθηναῖοι κέκρισθε γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν πάντων μηδενὸς ἀν κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν 'Ελλήνων προέσθαι, μηδ' ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς 'Ελληνας εὔνοιαν.

Καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπείληφε καὶ κατ' 'Αργείων καὶ Θηβαίων ὡς ἔτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ παρόνθ' ὅρῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. Εὑρίσκει 11 γάρ, οἷμαι, καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ἡμετέρους προγόνους, ἔξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν 'Ελλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἥνικ' ἤλθεν 'Αλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κῆρυξ, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προειλομένους καὶ παθεῖν ὅτιοῦν

ύπομείναντας, καὶ μετὰ ταῦτα πράξαντας ταῦθ', ἀ πάντες ἀεὶ γλίχονται λέγειν, ἀξίως δ' οὐδεὶς εἰπεῖν δεδύνηται, (διόπερ κάγὼ παραλείψω, δικαίως· ἔστι γάρ μείζω τάκεινων ἔργα, ἡ ὡς τῷ λόγῳ τις ἀν εἴποι), τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας.

12 Οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἴδιᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ, ὃ τι συνοίσει κοινῇ τοῖς "Ελλησι, σκεψομένους. 'Ηγεῖτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἱρήσεσθαι, εἰ δ' ἐκείνοις προσθεῖτο, συνεργούς ἔξειν τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας. Διὰ ταῦτ' ἐκείνους ἀνθ' ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν αἱρεῖται. Οὐ γάρ δὴ τριήρεις γ' ὅρᾳ πλείους αὐτοῖς ἢ ὑμῖν οὔσας οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν' ἀρχὴν εὔρηκε, τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδὲ ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.

13 « 'Αλλὰ νὴ Δί', » εἴποι τις ἀν ὡς πάντα ταῦτ' εἰδώς, « οὐ πλεονεξίας ἔνεκεν οὐδὲ ὅν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἔπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιότερᾳ τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν ». 'Αλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ νῦν εἰπεῖν· ὁ γάρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφιέναι κελεύων, πῶς ᾧν, 'Ορχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίους παραδούς, τῷ δίκαιᾳ νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιηκέναι σκήψαιτο ;

14 « 'Αλλ' ἐβιάσθη νὴ Δία » (τοῦτο γάρ ἐσθ' ὑπόλοιπον) « καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἵππεων καὶ τῶν Θηβαίων δόπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθείς, συνεχώρησε ταῦτα ». Καλῶς. Οὐκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν, καὶ λογοποιοῦσι περιιόντες τινές, ὡς Ἐλάτειαν τειχιεῖ.

15 Ο δὲ ταῦτα μὲν μέλλει καὶ μελλήσει γε, ὡς ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συλλαμβάνειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπέμπει καὶ χρή-

ματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτός ἐστι προσδόκιμος. Τοὺς μὲν διντας ἔχθροντι Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σώζει; Καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν; Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἀν¹⁶ ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὗτ', εἰ τὰ πρῶτα βιασθεὶς ἄκων ἔπραξεν, οὗτ' ἄν, εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἔχθροις συνεχῶς ἐναντιούσθαι, ἀλλ', ἀφ' ὃν νῦν ποιεῖ, κἀκεῖν' ἐκ προαιρέσεως δῆλος ἐστι ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἄν τις ὅρθῶς θεωρῇ, πάνθ', ἀ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων.

Καὶ τοῦτ' ἔξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμ- 17
βαίνει. Λογίζεσθε γάρ. "Αρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπείληφεν ὑμᾶς. 'Αδικεῖ πολὺν ἥδη χρόνον, καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν αὐτῷ· οἵς γὰρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει, τούτοις πάντα τἄλλ' ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γάρ 'Αμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἄν οἴκοι μένειν βεβαίως ἥγεῖτο. 'Αμφότερ' οὖν οἴδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβου- 18
λεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εῦ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων δικαίως αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ παρώξυνται, πει-
σεσθαί τι προσδοκῶν, ἀν καιρὸν λάβητε, ἀν μὴ φθάσῃ ποιή-
σας πρότερος. Διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πό- 19
λει θεραπεύει τινάς, Θηβαίους καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταύτα βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντα ἀγαπήσειν οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ ταῦτα οὐδὲν προόψεσθαι.

Καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως ἐναργῆ παραδεί-
γματ' ἔστιν ἴδειν, ἀ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς 'Αργείους
ἔμοιγ' εἰπεῖν συνέβη, βέλτιον δ' ἵσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔστιν
εἰρῆσθαι.

« Πῶς γὰρ οἴεσθ'; », ἔφην, « ὁ ἄνδρες Μεσσήνιοι, δυσ- 20
χερῶς ἀκούειν 'Ολυνθίους, εἴ τίς τι λέγοι κατὰ Φιλίππου

- κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτ' Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἀφίει, οὗ πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο, Ποτείδαικαν δ' ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβάλλων, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο, τὴν χώραν δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι; ἔφα προσδοκῶν αὐτοὺς τοι-
 21 αῦτα πείσεσθαι, ἷ λέγοντος ἂν τινος πιστεῦσαι οἴεσθε; Ἄλλ' ὅμως», ἔφην ἐγώ, «μικρὸν χρόνον τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσά-
 μενοι πολὺν τῶν αὐτῶν ὑπ' ἐκείνου στέρονται, αἰσχρῶς ἐκ-
 πεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ'
 ἀλλήλων καὶ πραθέντες οὐ γάρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις
 αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὗται λίαν ὄμιλίαι.
- 22   Τί δ' οἱ Θετταλοί; ἔφην, «ὅτ' αὐτοῖς τοὺς τυράννους ἐξέβαλε καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκῶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν ἐσεσθαι παρ' αὐτοῖς; ἷ τὸν τὴν πυλαίαν ἀποδόντα, τοῦτον τὰς ἴδιας αὐτῶν προσόδους παρατήσεσθαι; Οὐκ ἔστι ταῦτα. Ἄλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι.
- 23   «Τοιεῖς δ'», ἔφην ἐγώ, «διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμε-
 νον θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ' ἥδη καὶ παρακερου-
 μένον ἀπεύχεσθ', εἰ σωφρονεῖτ', ἴδειν. Ἔστι τοίνυν νὴ Δί'»,
 ἔφην ἐγώ, «παντοδαπὰ εὐρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν
 καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ
 24 τἄλλα', ὅσα τοιαῦτα. Καὶ ταῦτα μέν ἔστιν ἀπαντα χειροποίητα
 καὶ δαπάνης προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν ἡ φύσις τῶν εὖ φρο-
 νούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται φυλακτήριον, δὲ πᾶσι μέν ἔστ'
 ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς
 25 τυράννους. Τί οὖν ἔστι τοῦτο; Ἀπιστία. Ταύτην φυλάττετε,
 ταύτης ἀντέχεσθε· ἀν ταύτην σφέζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν πά-
 θητε. Τί ζητεῖτε;» ἔφην. «Ἐλευθερίαν. Εἰτ' οὐχ δρᾶτε Φί-
 λιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα;
 βασιλεὺς γάρ καὶ τύραννος ἀπαξ ἔχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις

ἐναντίος. Οὐ φυλάξεσθ', ὅπως», ἔφην, « μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὔρητε ; »

Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες, ὡς ὁρθῶς²⁶ λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβεων καὶ παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ὕστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον ἀποσχήσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδὲ ὃν ἐπαγγέλλεται. Καὶ οὐ τοῦτ' ἔστιν ἄτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς παρ' ἂν τῷ λογισμῷ βέλτισθ' ὁρῶσι τι πράξουσιν, ἀλλ' ²⁷ ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἡμῶν, ὡς ἐπιβούλευσθε, ὡς περιστοιχίζεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν ἥδη ποιεῦν λήσεθ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πάνθ' ὑπομείναντες οὕτως ἡ παραυτίχ' ἥδονή καὶ ῥαστώνη μεῖζον ἴσχύει τοῦ ποθ' ὕστερον συνοίσειν μέλλοντος.

Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῶν πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς Ὅ-²⁸ στερον βουλεύσεσθε, ὃν σωφρονῆτε· ἢ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντ' ἢν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἥδη λέξω.

Ὕπερον οὖν δίκαιον, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπείσθητε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, καλεῖν· οὕτε γάρ αὐτὸς ἢν ποθ' ὑπέμεινα πρεσβεύειν, ²⁹ οὕτε ἢν ὑμεῖς οἴδετε ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα πράξειν τυχόντας εἰρήνης Φίλιππον φέσθε· ἀλλ' ἦν πολὺ τούτων ἀφεστηκότα τὰ τότε λεγόμενα.

Καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν. Τίνας; τούς, δτ' ἐγὼ γεγονούιας ἥδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὕστερας ἥκων πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους, αἰσθόμενος φενακιζομένην τὴν πόλιν, προύλεγον καὶ διεμαρτυρόμην καὶ οὐκ εἴων προέσθαι Πύλας οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν ὑδωρ πίνων εἰκότως ³⁰ δύστροπος καὶ δύσκολός εἰμι τις ἀνθρωπος, Φίλιππος δ', ἀπερ εὗξαισθ' ἢν ὑμεῖς, ἐὰν παρέλθῃ, πράξει, καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ Πλαταιάς τειχεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως, Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει, Εὔβοιαν δὲ καὶ

τὸν Ὀρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ
ἄπαντ' ἐπὶ τοῦ βήματος ἐνταῦθα μημονεύετ' οἴδε ὅτι ῥη-
θέντα, καίπερ ὄντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμνῆσθαι.
31 Καὶ τὸ πάντων αἰσχιστον, καὶ τοῖς ἐκγόνοις πρὸς τὰς ἐλπί-
δας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε· οὕτω τελέως
ὑπῆχθητε.

Τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημὶ δεῖν τούτους;
Ἐγὼ νὴ τοὺς θεοὺς τἀληθῆ μετὰ παρρησίας ἔρῶ πρὸς ὑμᾶς
32 καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Οὐχὶ ἵν' εἰς λαιδορίαν ἐμπεσών ἐμαυτῷ
μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς δ' ἐμοὶ προσκρού-
σασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν τι λα-
βεῖν παρὰ Φιλίππου, οὐδὲ ἵν' ὡς ἄλλως ἀδολεσχῶ· ἀλλ' οἴ-
μαί ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, ἢ Φίλιππος πράττει, ὑπῆλλον ἢ τὰ
33 νυνὶ· τὸ γὰρ πρᾶγμ' ὁρῶ προβαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλούμην μὲν
ἀν εἰκάζειν ὁρθῶς, φοβοῦμαι δέ, μὴ λίαν ἐγγὺς ἢ τοῦτ' ἥδη.
"Οταν οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν ἔξουσία γίγνηται τῶν συμ-
βαινόντων, μηδ' ἀκούγῃ, ὅτι ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἐστιν, ἐμοῦ
μηδὲ τοῦ δεῖνος, ἀλλ' αὐτοὶ πάντες ὅράτε καὶ εῦ εἰδῆτε, ὁρ-
34 γίλους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω. Φοβοῦμαι δή, μὴ
τῶν πρέσβεων σεσιωπηκότων, ἐφ' οὓς αὐτοῖς συνίσχαι δεδω-
ροδοκηκότες, τοῖς ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τού-
τους ἀπολωλότων τῇ παρ' ὑμῶν ὁργῇ περιπεσεῖν συμβῆ· ὁρῶ
γὰρ ὡς τὰ πόλλα ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς
ὑπὸ χεῖρα μάλιστα τὴν ὁργὴν ἀφιέντας.

35 "Εως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα καὶ
κατακούμεν ἀλλήλων, ἔκαστον ὑμῶν, καίπερ ἀκριβῶς εἰ-
δότα, ὅμως ἐπαναμηῆσαι βούλομαι, τίς δὲ Φωκέας πείσας
καὶ Πύλας ὑμᾶς προέσθαι, ὃν καταστὰς ἐκεῖνος κύριος τῆς
ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέ-
γονεν, καὶ πεποίηχ' ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδὲ ὑπὲρ
τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βουλήν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ

χώρα φ καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, ὃς λυπήσει μὲν ἔκαστον, ἐπειδὰν παρῇ, γέγονε δ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ γάρ 36 μὴ παρεκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς, οὐδὲν ἀν τὴν τῇ πόλει πρᾶγμα· οὔτε γάρ ναυσὶ δήπου κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν ἤλθεν ἀν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὔτε πεζῇ βαδίζων ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἡ τὰ δίκαιαί ἀν ἐποίει καὶ τὴν εἰρήνην ἄγων ἥσυχίαν εἶχεν, ἡ παραχρῆμ' ἀν τὴν ἐν δμοίῳ πολέμῳ, δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησεν.

Ταῦτ' οὖν, ὡς μὲν ὑπομνῆσαι, νῦν ἴκανῶς εἴρηται, ὡς 37 δ' ἀν ἐξετασθείη μόλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτ', ὃ πάντες θεοί· οὐδένα γάρ βουλοίμην ἔγωγ' ἄν, οὐδὲ εἰ δίκαιός ἐστ' ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

ἀγαπῶ 1) τινι ἀρκοῦμαι εἰς τι· 2) τι α) ἀγαπῶ, προτιμῶ τι· τὸ ίδια λυσιτελοῦν· β) μένω εὐχαριστημένος μέ τι· ἀγαπῶ τὰ παρόντα. ἀγνωμόνως ἔχω εἶμαι ἀνόητος.

ἀγοραὶ πρόσοδοι τῶν ἀγορῶν.

ἄγω 1) τηρῶ, φυλάττω· τὴν εἰρήνην· 2) ἄγω καὶ φέρω λεηλατῶ, ληστεύω.

ἀγωνίζομαι περὶ θανάτου διακινδυνεύω τὴν ζωήν μου, ἀντιμετωπίζω τὸν θάνατον πολεμῶν.

ἀδιόρθωτος ἀκανόνιστος.

ἀδοιλεσχῶ φλυαρῶ.

ἀδοξία ὄνειδος, ἐντροπή.

ἀήθης (μετὰ γνκ.) ἀσυνήθιστος εἰς τι.

αἴρεσις ἐκλογή· ὥστε ἔξι ἀπάντων (δῆλ. τῶν λεχθέντων) γενέσθαι ὑμῖν ῥᾳδίαν τὴν αἵρεσιν τοῦ συμφέροντος· Ὁλ. A, 1· αἱρεσίς ἔστι τινι προβάλλεται εἰς τινα ἡ ἐκλογή, ἔχει τις νὰ ἐκλέξῃ· διδωμι αἱρεσίν τινι δίδω τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς εἰς τινα, ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ ἐκλέξῃ.

αἱρομαι ὑψοῦμαι, αὐξάνομαι· μετ' ἐπιθ.: αἱρομαι μέγας αὐξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αἱροῦμαι 1) τι ἐγκρίνω τι· Φιλ. A, 20· 2) τι ἀντὶ τινος προτιμῶ τι ἀντὶ τινος· ἥρημένος ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς τὴν δόξαν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα· 3) τι ἡ τι προτιμῶ τι ἀπὸ (ἄλλο) τι· ἐλοιμην ἀν τὴν τύχην τῆς ὑμετέρας πόλεως ἡ τὴν (τύχην) ἐκείνου· 4) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων εἶμαι πρόθυμος νὰ ὑποβληθῶ εἰς μεγάλας χρηματικὰς θυσίας· νομίζω ὑμᾶς ἐλέσθαι ἀν (= δτι ὑμεῖς ἔλοισθε ἀν) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων.

αἰσχύνη· ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη ἡ ἔνεκα τῆς (κακῆς) καταστάσεως τῶν πραγμάτων καταισχύνη.

ἀναιρία ἔλλειψις εύκαιρίας, κακή περίστασις.
ἀκέραιος ἀβλαβής.

ἀκμή, κυρίως : ἡ χόψις (τοῦ μαχαιριοῦ)· ἔπειτα: τὸ κρίσιμον σημεῖον.
ἀκρασία ἀκολασία.

***Αλέξανδρος** οὐδὲς τοῦ Ἀμύντου, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, φίλος τῶν
Ἀθηναίων· ἐλθὼν δὲ λίγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιᾶς μάχης (479) ὡς
ἀπεσταλμένος τοῦ Μαρδονίου εἰς Ἀθήνας ἐπρότεινεν εἰς τοὺς Ἀθη-
ναίους τὴν μετὰ τῶν Περσῶν συμμαχίαν.

***Αλιάρτος** πόλις τῆς Βοιωτίας· ἐν αὐτῇ τὸ 395 οἱ ἡγαμένοι σύμμαχοι
Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Λακεδ.
φονεύσαντες καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Λύσανδρον.

ἄλλα μὴν πρὸς τούτοις δέ.

ἄλλως 1) ἐν γένει 2) ἄλλως τε καὶ καὶ μάλιστα· ἄλλως τε καν
καὶ μάλιστα ἔαν.

ἀλυσιτελῆς ἀνωφελής, ἐπιζήμιος.

ἄμα· ἄμα... καὶ πρὸς δήλωσιν δύο συγχρόνων πράξεων· ἄμ' ἀκηκόα-
μέν τι καὶ καθέσταμεν μόλις ἔχομεν ἀκούσει τι (δηλ. πολεμικήν
τινα ἐνέργειαν τοῦ Φιλ.) καὶ (εὐθὺς) διορίζομεν.

ἄμαχος ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος.
ἄμελῶ (μετὰ γν.) ἀδιαφορῶ διά τι.

ἄν· οὐδ' εἴ μὴ ποιήσαιτ' ἄν τοῦτο (δηλ. τὸ δρμῆσαι ἐπ' αὐτὸν)
καὶ ἄν τυχὸν ἀκόμη δὲν ἡθέλατε κάμει τοῦτο (καὶ δύνασθε νὰ μὴ
τὸ κάμετε).

ἄν = δὲ ἄν.

ἀναιρῶ καταστρέφω· Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ σκέπτεται νὰ κατα-
στρέψῃ τοὺς Λακεδ.—Μέσον: ἀναιροῦμαι (μετ' αἰτ.) 1) ἀναλαμ-
βάνω· τὸν πόλεμον (δηλ. τὸν ἥδη κατὰ τοῦ Φιλίππου διεξαγόμε-
νον): Ὁλ. A, 7· ἀνήρητο τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς εἶχεν
ἐπισύρει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν ἔχθραν· Φιλ.
B, 20· 2) ἀναρπάζω τι, γίνομαι κύριος τινος· Ὁλ. A, 21.

ἀνάστασις καταστροφῆ· ἄλλα (πολεμοῦσιν ὑπέρ) ἀναστάσεως
ἄλλα (πολεμοῦν), διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν καταστροφήν.
ἀναχαιτίζω ἀνατρέπω.

ἀνδραποδισταὶ σωματέμποροι, δηλ. οἱ ἀπάγοντες τοὺς ἐλευθέρους εἰς
δουλείαν ἢ ἀποσπῶντες εἰς ἑαυτοὺς τοὺς δούλους ἐκ τῶν κυρίων
των· κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν ἡ τιμωρία ήτο θάγατος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀνεξέταστος· οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέ-
ληται (ἐν συντόμῳ) οὐδὲν εἰς αὐτὰ ἔχει παραμεληθῆ, ὥστε νὰ
εἶναι ἀνεξέταστον καὶ ἀκαθόριστον.

ἄνθρωπος ὁ ἄνθρωπος· πολλάκις οὕτω περιφρονητικῶς ὄνομάζει τὸν
Φίλιππον ὁ Δημοσθένης.

ἄνθω ἀκμάζω· (τὰ τοιαῦτα) σφόδρα γε ἥνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι
(ἡ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) πολὺ μάλιστα ἀκμά-
ζει στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐλπίδων.

ἄνοια· ἔξαπατῶ τὴν ἄνοιαν τινος ἔχουσταλλεύομαι τὴν ἀνοησίαν τι-
νὸς καὶ ἔξαπατῶ αὐτὸν· ἀεὶ ἔξαπατῶν τὴν ἄνοιαν ἑκάστων (=
έκάστου) τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν καὶ προσλαμβάνων (αὐ-
τούς).

ἀνταίρω 1) τινὶ ἔξεγείρομαι, ἀναλαμβάνω πόλεμον ἐναντίον τινός·
εἰ Λακεδαιμονίοις ἀντήρατέ ποτε (δηλ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν
πόλεμον, τὸ 378). 2) πρός τινα ἀνθίσταμαι κατά τινος.

ἀντεμβιβάζω ἐμβιβάζω τινὰ εἰς πλοῖον ἀντὶ ἄλλου τινός· εἰτ' ἀν-
τεμβιβάζειν = εἰτ' ἀνθ' ἥμῶν αὐτῶν ἐμβιβάζειν (τοὺς
μετοίκους καὶ τοὺς χωρὶς οἰκουντας).

ἀντέχω διαρκῶ· τὰ τοιαῦτα... ἀντέχει ἡ διὰ τοιούτων μέσων (δηλ.
δι' ἀδικίας, ἐπιορκίας καὶ φεύδους) ἀποκτηθεῖσα δύναμις...—Μέ-
σον: ἀντέχομαι (μετὰ γνκ.) κρατοῦμαι στερεὰ ἀπὸ κάτι (διὰ νὰ
σωθῶ).

ἀντὶ (μετὰ γνκ.) πρὸς δήλωσιν ἀνταλλαγῆς· ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς
γιγνομένων εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὡφελειῶν, τὰς ὅποιας ἥθελον ἔχει.
ἀντίδοσις διαδικασία τις παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, κατὰ
τὴν ὅποιαν πᾶς πολίτης προσκαλούμενος εἰς λειτουργίαν τινὰ
δυσανάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἥδυνατο νὰ καλέσῃ πάντα
ἄλλον πολίτην, τὸν ὅποιον ἐνόμιζε πλουσιώτερον ἑαυτοῦ, ν' ἀντα-
λλάξουν τὰς περιουσίας των ἢ νὰ ὑποβληθῆ ἔκεινος εἰς τὸ βάρος
τῆς λειτουργίας· ποιοῦμαι ἀντίδοσίν τινι ἐπιτρέπω εἰς τινὰ νὰ
κάμη ἀντίδοσιν.

ἀντιλαμβάνομαι τινος, κυρ.: πιάνομαι ἀπό τινος· ἔπειτα: ἐπιλαμ-
βάνομαι τινος, ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβαίνω ἐνεργῶς εἰς τις ρηματ.
ἔπιθ.: ἀντιληπτέον ἔστιν ὑμῖν αὐτοῖς (=δεῖ ἀντιλαβέσθαι
ὑμᾶς αὐτοὺς) τῶν πραγμάτων ἔκεινων (τῶν ἔκει, δηλ. ἐν
Οὐλύνθῳ πραγμάτων); οὐδενὸς τῶν πραγμάτων ἀντιληπτέον
Φηφιστοὶ θῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

(ἔστι) = δεῖ ἡμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι.
 ἀντιληπτέον, βλ. ἀντιλαμβάνομαι
 ἀντιποιοῦμαι (μετὰ γν.) ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπὶ τινος, διεκδικῶ τι.
 ἀντίρροπος ἵσσοσταθμός, ἵσου βάρους· συμμαχία ἀντίρροπός τινος
 συμμαχία δυναμένη ν' ἀντισταθμίσῃ τι.

ἀξιῶ ἀπαιτῶ· ἐπραξε ταῦτα τῷ ἀξιοῦν (δτκ. αἰτίου) τοὺς Θη-
 βαίους δικαιάτερα ἢ ὑμᾶς. Οἱ Θηβαῖοι ἀπήτουν ν' ἀποδοθοῦν
 εἰς αὐτοὺς αἱ πόλεις Ὀρχομενὸς καὶ Κορώνεια, τὰς ὅποιας κατεῖχον
 οἱ Φωκεῖς.

ἄπαξ· εἰς ἄπαξ διὰ μίαν φοράν.

ἀπαρτῶ (-άω) ἀποχωρίζω· πθκ. πρκμ: ἀπήρτημαι εἶμαι μακράν·
 ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις διότι
 εἴσθε μακράν (τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων) καὶ ὡς πρὸς τὰς
 πολεμικὰς παρασκευὰς καὶ ὡς πρὸς τὰς σκέψεις.

ἀπειμι εἶμαι μακράν, ἐλλείπω· ἀπεστι τὰ πράγματα ἐλλείπουν τὰ
 ἔργα (αἱ πράξεις).

ἀπελαύνω ἐκδιώκω· ὅτ' Ὁλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε·
 τὸ 357, ὅτε ὁ Φίλιππος ἐποιήρκει τὴν Ἀμφίπολιν, οἱ Ὁλύνθιοι
 φοβούμενοι τὴν αὐξάνουσαν δύναμιν τοῦ Φίλιππου ἐπεμψάν πρέ-
 σβεις εἰς Ἀθήνας καὶ ἐπρότειναν εἰς τοὺς Ἀθηναίους συμμαχίαν
 ἐναντίον τοῦ Φίλιππου ἀλλ' ὁ Φίλιππος θέλων νὰ ματαιώσῃ τὴν
 συμμαχίαν αὐτὴν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον
 πρέσβεις καὶ δι' αὐτῶν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν παρά-
 δοσιν τῆς Ἀμφιπόλεως· τοῦτο ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤθελον
 νὰ συζητήσουν μετὰ τῶν Ὁλυνθίων πρέσβεων περὶ συμμαχίας κα-
 τὰ τοῦ Φίλιππου, ἀλλ' ἀπέπεμψαν αὐτούς.

ἀπέχομαι (μετὰ γν.): ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος, ἀποκρούω τι.
 ἀπιστος ἀπίστευτος: οὐδὲν (ἐπίρρ.) ἀπιστόν (ἔστι τοῦτο).

ἀπλῶς 1) μὲν γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, ἔνευ συγκαλύψεως αὐτῆς· Φιλ. A,
 51. 2) ἐν γένει· Ολ. A, 23.

ἀπὸ (μετὰ γν.) πρὸς δήλωσιν τῆς πηγῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἢ διὰ τῆς
 ὁποίας γίνεται τι· ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμμάχων μὲ τὰ χρή-
 ματα τῶν συμμάχων σας (τοὺς ὁποίους διαρπάζει).
 ἀπογιγνώσκω 1) μετ' αἰτιατικῆς προσ.: ἀπαρνοῦμαι τινα, ἀποσπῶ-
 μαι ἀπό τινα· 2) ἀμτβ.: ἀπελπίζομαι.
 ἀποδείκνυμι καθιστῶ.

ἀποδίδωμι τινι (μετ' ἀπρμφ.) ἐπιτρέπω, δίδω τὸ δικαίωμα εἰς τινα νά... εἰ τοῖς μὲν (δηλ. τοῖς δόκτορσι καὶ στρατηγοῖς καὶ Ἰσως καὶ τοῖς βοησομένοις) ἀποδώσετε ἐπιτάττειν (ὑμῖν)... ἀναγκάζεσθαι... ψηφίζεσθαι... συμπονεῖν.

ἀποκλίνω ἐπὶ τὸ ῥάθυμεῖν τὸ ρίχνω στὴν τεμπελιά.

ἀποκρίνομαι· ἢ ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἀν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἥδη λέξω ποίαν προσήκουσαν ἀπόκρισιν πρέπει νὰ ψηφίσετε, εὐθὺς θὰ σᾶς εἴπω. Τὸ σχέδιον τῆς ἀποκρίσεως, τὸ ὅποιον δ Δημοσθένης μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του παρέδωκεν εἰς τὸν γραμματέα πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ ὁ ἔδιος ἀνέγνωσε, λείπει ἐν τῷ λόγῳ. ἀπολείπω παύω.

ἀπόμισθος ἄμισθος.

ἀπόρρητος ὁ μὴ λεγόμενος, περὶ οὗ δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος, μυστικός· τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον, οἱ Ἀθηναῖοι διακαῶς ποθοῦντες τὴν ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως ἔστειλαν τὸ 358 πρέσβεις πρὸς τὸν Φίλιππον καὶ συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τὸν Φίλιππον τὴν Πύδναν, τὴν ὅποιαν οὗτοι κατεῖχον ἀκόμη, δὲ δὲ Φίλιππος καταλαμβάνων τὴν Ἀμφίπολιν νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς Ἀθηναίους· ἵνα δὲ μὴ γνωσθῇ ἡ συμφωνία αὕτη εἰς τοὺς Πυδναίους, δὲν ἀνεκοίνωσαν οἱ πρέσβεις εἰς τὸν δῆμον ταύτην, ἀλλὰ μυστικῶς ἐνήργουν μετὰ τῆς βουλῆς· ὡς ἐκ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμψαν μὲν πολὺν λόγον περὶ τοῦ ἀνακοινωθέντος εἰς τὴν βουλὴν μυστικοῦ, ἡγνόουν ὅμως τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

ἀπόστολος ναυτικὴ ἀποστολή.

ἀποστροφὴ καταφύγιον.

ἀποτρίβομαι τι ἔεπλύνω τι.

ἀποφαίνομαι ὑπέρ τινος ἐκφράζω γνώμην περὶ τινος.

ἀποχρῆν, βλ. ἀποχρῶ.

ἀποχρῶ (-άω, ἀπρμφ. ἀποχρῆν) 1) ἀρχῶ· Φιλ. A, 22· 2) ἀπρόσ.

ἀπόχρη εἶναι ἀρκετόν· δοκεῖ μοι ἀποχρῆν ἀν ἐνίσις ὑμῶν (ταῦτα), ἕξ ὧν νομίζω ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἡρκοῦντο εἰς αὐτὰ (=θὰ ἔμενον ἴκανοποιημένοι ἀπὸ αὐτά), διὰ τὰ ὅποια... ἀργῶ κάθημαι ἀργός.

'Αρτάβαζος Πέρσης σατράπης· τοῦτον ἀποστατήσαντα ἀπὸ τοῦ βασι-

λέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου τοῦ Γ' ἐβοήθησεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Χάρης μετὰ τοῦ στρατοῦ του (τὸ 356).

Ἀρύββας βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν (μιᾶς τῶν σπουδαιοτέρων φυλῶν τῆς ἀρχαίας Ἡπείρου).

ἀρχαία, τά, τὰ πατρικὰ κτήματα (ἥτοι : οἶκοι, ἀγροί, ἔπιπλα κ.τ.τ.).
ἀρχὴ ἀφετηρία, ἐλατήριον.

ἀρχω. πθκ. **ἀρχομαι** ἔξουσιάζομαι, διοικοῦμαι· οἱ ἀρχόμενοι οἱ ὑπήκοοι.

ἀσελγής αἰσχρός, ἀκόλαστος.

αὖ προσέτι, ἀκόμη.

αὐθίς μετὰ ταῦτα.

αὐξάνομαι μετ' ἐπιθ. : αὐξάνομαι μέγας αὐξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αὐτόματος, ον, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενος· γίγνεται τι αὐτόματον γίνεται τι ἀφ' ἑαυτοῦ, μόνον του.

αὐτῶν = ἀλλήλων· περιιόντες (δηλ. κατὰ τὴν ἀγορὰν — τὸν συνήθη τόπον διατριβῆς τῶν λογοποιούντων —) αὐτῶν πυνθάνεσθαι.

ἀφίημι ἀφίγω ἐλεύθερον, ἀθωώω· πθκ. : οἱ ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι οἱ ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

ἀφίσταμαι μετὰ γν. : 1) παρατιτοῦμαι τινος, δὲν θέλω τι· Φιλ. B, 12·

2) ἀπέχω· τούτων ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν = ἀφέσταμεν καὶ τοῦ γράφειν ταῦτα καὶ τοῦ συμβουλεύειν.

3) διαφέρω ἀπό τι· τὰ τότε λεγόμενα ἦν πολὺ ἀφεστηκότα τούτων ἦσαν ἐντελῶς διάφορα ἀπὸ ταῦτα (δηλ. ἀπὸ τὰ νῦν πραττόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλ.). 4) χάνω τι· Ολ. A, 15.

ἀφορμὴ 1) λόγος, αἰτία· Ολ. B, 22· 2) τὰ μέσα, μὲ τὰ ὅποια ἀρχίζει ἡ ἐπιχειρεῖ τις : πόρος, βοήθημα· Φιλ. A, 29.

B

βασιλεὺς νοεῖται ὁ Ἀρταξέρξης ὁ Ὦχος, ὁ ὅποῖς ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 359 - 338 καὶ μετὰ τοῦ ὅποίου ὁ Φιλ. εἶχε συνάψει συμμαχίαν πρὸς τοῦτον ὁ Φίλ. ἀπέστειλε—κατὰ τὰς διαδόσεις τῶν ἐν Ἀθήναις φιλιππιζόντων—πρέσβεις, ἵνα ἀπαιτήσουν ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερας καὶ αὐτονόμους τὰς ἐν Μ. Ἀσίᾳ πόλεις.

βέβαιος σταθερός, διαρκής· εἰκός (ἐστιν) ἔχειν αὐτοὺς (δηλ. τοὺς Ολυνθίους) βεβαίαν τὴν ἔχθραν ὑπὲρ ὃν (= ὑπὲρ

έκεινων, δ) φοβοῦνται (μὴ πάθωσι) καὶ πεπόνθασιν. Οἱ Ὀλύνθιοι φοβοῦνται μῆπως ὁ Φίλιππος ὡς ἀστονδος ἐχθρὸς πάσης ἐλευθέρας πολιτείας καταστρέψῃ τὴν πατρίδα των· διὰ τοῦ πεπόνθασιν ἵσως ὑπονοεῖ ὁ Δημοσθένης τὴν στρατιωτικὴν ἐπίδειξιν, τὴν ὅποιαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351 (βλ. εἰσαγ. εἰς τὸν Α' Ὀλυνθιακόν).

Βεβαίως ἀσφαλῶς.

Βέλτιστος· πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει παρέχει τὰς ἀρίστας ἐλπίδας, εἴναι λίαν ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ μέλλον.

Βιάζομαι, ἀπὸλ: ἐκτελῶ μὲ βίᾳν· πράττει καὶ βιάζεται = πράττει βίᾳ.

Βοήθειαι ἐπικουρικὰ στρατεύματα (ταχέως ἐπιστρατευόμενα καὶ προχείρως παρασκευαζόμενα).

Βοηθητέον, βλ. βοηθῶ.

Βοηθῶ 1) μετὰ δτκ.: βοηθῶ τοῖς πράγμασι ἐπανορθῶ τὴν (κακῶς ἔχουσαν) κατάστασιν τῶν πραγμάτων· βοηθητέον εἴναι ὑμῖν τοῖς πράγμασι = δεῖν ὑμᾶς βοήθειν τοῖς πράγμασιν· 2) μετὰ τῆς προθ. εἰς: στέλλω βοήθειαν εἰς.

Βουλὴ σκέψις· ἢ βουλὴ ἔστι τινι σκέπτεται τις.

Βοῶ· οἱ βοηθόμενοί (εἰσιν, ὥσπερ ἡσαν οἱ) τριακόσιοι (ἐν ταῖς συμμορίαις) οἱ μέλλοντες νὰ φωνάζουν (οἱ προωρισμένοι διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάζουν ἢ ν' ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀγορεύοντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) εἴναι, δπως οἱ τριακόσιοι (εἰς τὸ σύστημα τῶν συμμοριῶν).

Γ

γάρ ἐν ἐρωτήσει: λοιπόν.

γελῶ· ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι (= τοῦ γενέσθαι γέλωτα) ἵνα προκληθῇ γέλως.

γέλως αἵτια διὰ γέλωτα· γέλως, ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασι γελοῖον πρᾶγμα (γελοῖος) ὁ τρόπος, καθ' ὃν φροντίζομεν περὶ τοῦ πολέμου.

Γεραιστὸς ἀκρωτήριον καὶ κώμη τῆς Εύβοίας ἔχουσα λιμένα.

γίγνομαι 1) μετὰ μτχ.: εὑρίσκομαι, φανερώνομαι δτι· τὸ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππων γεγενῆσθαι... κεκτημένους καὶ... ἔχοντας τὸ δτι σὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ διεξαγάγουν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἔχουν εὑρεθῆ (φανερωθῆ), δτι κέκτηνται (= δτι κατέ-

χουν)... καὶ ὅτι ἔχουν...: 2.) μετὰ γνκ.: γίγνομαι ἐμαυτοῦ ἔξαρτωμαι ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου· 3.) μετ' ἐπιρρ.: γίγνομαι ἔξω (τῆς πόλεως) μένω (στρατοπεδεύω) ἔξω τῆς πόλεως· γίγνομαι ἔξω τοῦ κακῶς πάσχειν εἶμαι μακρὰν ἀπὸ κάθε κακοπάθειαν, δὲν κακοπαθῶ, δὲν βλάπτομαι· 4.) μετὰ προθ.: γίγνομαι ἐν τῇ χώρᾳ διατρίβω, διαμένω ἐν...· γίγνομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης σκέπτομαι κατὰ τοιοῦτον τρόπον· γίγνομαι πρὸς τῇ γῇ προσεγγίζω, ἀποβιβάζομαι εἰς τὴν ξηράν.

γιγνώσκω 1.) ἐνοῶ· Ὁλ. A, B· Φιλ. A, 50· 2.) σχηματίζω (ἔχω) τὴν γνώμην ἐγνωκότες ἡσαν ἀν ταῦτα μέχρι του (τινὸς) θὰ είχον ταῦτην τὴν γνώμην (νὰ πολεμοῦν δηλ. κατὰ τοῦ Φιλ. καὶ νὰ εἴναι σύμμαχοί μας) μέχρι τινὸς χρόνου (μόνον)· εἰ δέ, δ μὲν (δηλ. δ Φιλ.) ἐγνωκώς ἔσται, ὡς δεῖ ἀεὶ πράττειν τι..., ἥμεις δ' (ἐγνωκότες ἐσόμεθα), ὡς οὐδενός... λέγω, ἂ γιγνώσκω = λέγω τὴν ἐμὴν γνώμην· ταῦτα γιγνώσκω ἔχω ταῦτην τὴν γνώμην· 3.) κρίνω· Φιλ. A, 29.

γλίχομαι σφοδρῶς ἐπιθυμῶ.

γνώμη 1.) νοῦς, διάνοια· Ὁλ. B, 20· 2.) ἐπιθυμία, θέλησις· Ὁλ. A, 16· Φιλ. B, 14· 3.) προσδοκία· Ὁλ. A, 21.

γράφω προτείνω ἐγγράφως.

γυμνασίαρχος ὁ ἀναλαμβάνων τὴν δαπάνην διὰ τὸν ἔξωραϊσμὸν τοῦ διὰ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας προωρισμένου χώρου καὶ διὰ τὴν ὄσκησιν καὶ διατροφὴν τῶν ἀθλητῶν.

Δ

δαιμόνιος ὑπεράνθρωπος.

δεῖ· οὐδ. μτχ. ἀπολ.: δέον ἐνῷ ἐπρεπε· δέον πάντας (ἥμᾶς) κωλύειν ἔργων καὶ πράξειν οὐχὶ λόγοις τοὺς ζητοῦντας πλεονεκτεῖν.

δείκνυμι (ἀμβτ.) φαίνομαι· (τὸ ἔργον) δείξει τὸ πρᾶγμα θὰ φανῆθεινός 1.) ἐπὶ προσώπων: α.) φοβερός, πολὺ ἵκανός· Ὁλ. A, 3· Φιλ. B, 30· β.) ἔμπειρος· Φιλ. A, 35· 2.) ἐπὶ πραγμάτων: δεινός εἰμι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω μεγάλην (ἀξιοθαύμαστον) δύναμιν νά...· Ὁλ. B, 20.

δεκαδαρχία κυβέρνησις ἀποτελουμένη ἐκ δέκα ἀρχόντων.

δέος, ουσ., τό, φόβος· ἔστι τοῦτο δέος = τοῦτο δεῖ νμᾶς φοβεῖσθαι.

δεσπότης ἀπόλυτος κυρίαρχος.

δῆ εὐθύς.

δημόσιος (δοῦλος) δοῦλος τῆς πόλεως.

δήποτε· συνήθως ἐν ἔρωτήσει : τί δήποτε ; διατί λοιπόν ;

διὰ (μετ' αἰτ.) πρὸς δήλωσιν τοῦ δργάνου ἢ μέσου = διά. τινος, μέ τι.

διαβάλλω· ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν διαβάλλων ἡμᾶς εἰς τοὺς Ὀλυμπίους, ὅτι δὲν εὑρισκόμεθα πλησίον των πρὸς ὑποστήριξίν των.

διαδοχή· ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις = διαδεχομένους ἀλλήλους ἀμοιβαίως, κατὰ σειράν.

διαλλαγή συμφιλίωσις· αἱ πρὸς ἔκεινον διαλλαγαὶ πᾶσα μετ' ἔκεινον συμφιλίωσις (διαπραγμάτευσις πρὸς συμφιλίωσιν).

διασπῶ διαλύω.

διατίθεμαι πωλῶ.

διατρίβω 1) μετὰ μτχ. : χρονοτρίβω· Ὁλ. Α, 9· 2) ἐν τινι κατατρίβω τὸν χρόνον μου εἰς τι 3) ἐπὶ τινι ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

διαφέρω· ἀπρόσ. : τί ὑμῖν διαφέρει ; τί σᾶς ὠφελεῖ (τοῦτο, ἀν δηλ. ἀπέθανεν ὁ Φλ.);

διδάσκω τινά τι ἀναγγέλλω εἰς τινά τι.

διεξέρχομαι 1) ἐκέτειτο ἐκτενῶς καὶ λεπτομερῶς· Ὁλ. Β, 3· Φιλ. Β, 3· 2) ἐκθέτω· Ὁλ. Β, 5· 3) ἔζαντλῶ· διεξελήγλυθε πάντα (ἔκεινα), οἷς ὅλα τὰ μέσα ἔκεινα, μὲ τὰ ὄποια.

διίσταμαι ἴσταμαι χωριστά· πρκμ. διέστηκα εύρισκομαι εἰς διάστασιν, διχονοῶ.

δίκη τιμωρία· δίκην λαμβάνω τιμωρῶ.

διοικῶ διευθύνω· μέσον : διαχειρίζομαι.

διόπερ δι' ὃν λόγον ἀκριβῶς· καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀκριβῶς.

διορύσσω διασκάπτω· Χερρόνησον διορύξει θά κατασκευάσῃ διώρυγα διὰ μέσου τῆς Θρακικῆς χερσονήσου. Διὰ τῆς διώρυγος θὰ ἀπεχωρίζετο ἡ Θρακικὴ χερσόνησος ἀπὸ τῆς λοιπῆς Θράκης καὶ οὗτω οἱ ἐν τῇ Χερσονήσῳ κατοικοῦντες Αθηναῖοι ἀποικοὶ θὰ ἀπηλλάσσοντο ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Θρακῶν.

διχῇ 1) εἰς δύο χωριστά· δεῖ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι πρέπει νὰ είναι χωρισμένη εἰς δύο ἡ βοήθεια· 2) κατὰ δύο τρόπους, διὰ διπλῆς ἐνεργείας· διχῇ... τῷ τε... σώζειν καὶ... στρ. ἐκπέμπειν, καὶ τῷ... κακῶς ποιεῖν κατὰ δύο τρόπους, δηλ. ἀφ' ἐνὸς

μὲν μὲ τὸ (νὰ προσπαθῆτε) νὰ σφύζετε... καὶ νά..., ἀφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὸ νὰ βλάπτετε...

διώκω τι τρέχω κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τι.

δοκιμάζω κρίνω.

δοκῶ 1) δοκῶ μοι νομίζω, μοῦ φαίνεται ἡμεῖς δοκοῦμέν μοι ἔχειν πρὸς αὐτὰ οὐκ οἶδα ὅντινα τρόπον ἡμεῖς ἀπέναντι αὐτῶν τῶν πραγμάτων τηροῦμεν κατὰ τὴν γνώμην μου διαγωγήν, τὴν ὅποιαν δὲν ἡξεύρω πᾶς νὰ χαρακτηρίσω· 2) δοκεῖ φαίνεται καλόν τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα = ἂ γ' ἐμοὶ δοκεῖ ἡ γνώμη μου τούλαχιστον πθῆται. πρκμ.: δέδοκται ἔχει ἀποφασισθῆ.

δόξα φήμη.

δύναμις πεζική δύναμις, πεζικὸν (στράτευμα).

δύσκολος ἴδιότροπος.

δύσμαχος δυσκολοπολέμητος.

δυσχερής δυσάρεστος, ἐνοχλητικός ἐπίρρ.: πῶς δυσχερῶς; μὲ πόσην δυσαρέσκειαν;

E

ἔγκλημα παράπονον, δυσαρέσκεια τὰ πρὸς αὐτοὺς ἔγκλήματα παράπονα ἀναφερόμενα εἰς τοὺς ἔαυτούς των, τὰ ἴδια των.

ἔγρηγορα ἐπαγρυπνῶ.

ἔγχωρει (ταῦτα) ἐπιτρέπονται ταῦτα.

εἰ μηδ' ἀ πάθητ' ἀν...; = εἰ (καίπερ) ἔχοντες καιρόν, οὐ τολμήσετε μηδὲ ταῦτα ποιῆσαι (αὐτόν), ἀ πάθοιτε ἀν (ὑμεῖς ὑπ' ἔκείνου), εἰ δύναιτο ἔκεινος (ποιῆσαι ὑμᾶς αὐτά); εἰεν, ἐπίρρημα δηλοῦν συγκατάθεσιν μὲν τῶν εἰρημένων, συνάφειαν δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα ἔστω, καλά, πολὺ καλά.

εἰμί A) ὑπαρκτικόν: 1) ὑπάρχω, εἴμαι τὰ ὅντα τὰ ἀληθῆ· τι τῶν ὅντων ἀληθές τι· 2) ἐπομένου ἀναφορικοῦ: οὐκ ἔστιν ὅπως (μετὰ μέλλ. ὄριστ.) δὲν ὑπάρχει τρόπος νά... (δὲν εἶναι δυνατόν νά...); 3) ἀπροσ. ἔστι (ἥν) μετ' ἀπρμφ.: εἶναι (ἥτο) δυνατὸν νά...· B) συνδετικόν: ὑπόλογίζομαι· Φιλ. A, 28· Γ) μετ' ἐπιρρ., πτώσεως ἢ προθ.: 1) μετ' ἐπιρρ.: ῥᾳδίως ἔσται (δηλ. αὕτη ἡ δύναμις) εὐκόλως θὰ διατρίβῃ αὔτη ἡ δύναμις· οἱ δ'... πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥᾳδίως ὕστι καὶ ὅταν εὐκόλως εύρισκωνται ἀνθρωποι ψευδόμενοι πρὸς σᾶς, ὅταν δηλ. πολλοὶ ἐμφανίζωνται ὡς συνήγοροι ψευδόμενοι· 2) μετὰ πτώσεως γνκ.: α) διαιρετικῆς ἔστι τῶν αι-

σχρῶν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν αἰσχρῶν πραγμάτων: εἶναι αἰσχρὸν (ἐντροπή). β) πρὸς δήλωσιν τοῦ ἔργου τινός· τὸ ἐπιτιμᾶν παντός ἐστι εἶναι ἔργον τοῦ καθενὸς (ό καθένας ἡμπορεῖ νὰ τὸ κάμνῃ). 3) μετὰ προθ.: ἐν ἐμοὶ ἐστί τι ἐξ ἐμοῦ (καὶ οὐχὶ ἐξ ἄλλου) ἔξαρτάται τι εἰμὶ ἐπὶ τοῖς πράγμασι καταγίνομαι εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου· εἰμὶ ἐπὶ τινος ἀσχολοῦμαι εἰς τι. εἶνεκα μετὰ γν. : χρηστὰ εἰη (τὰ πράγματα) παντὸς εἶνεκα εἴθε ν' ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς, πρὸς τὸ καλὸν ὅλων.

εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν τώρα. εἰρωνεία προσποίησις· ἀφεις τὴν εἰρωνείαν τὴν συνήθη προσποίησιν (ὅτι δὲν ἔχει χρήματα).

εἰς μετ' αἰτ.: 1) ἐπὶ τρόπου· συχν. περιφραστικῶς ἀντὶ ἐπιφρ.: εἰς δέον = δεόντως· εἰς δέον τι κάπως πρεπόντως. 2) πρὸς δήλωσιν σκοποῦ· Ολ. A, 20· 3) = διὰ μετ' αἰτ.: εἰς τὴν ναῦν δι' ἔκαστον πλοῖον.

εἴτε· εἴτε γάρ θύμῶν τὴν ἐκείνου... περιέσται... = εἰ μὲν γάρ θύμεῖς τὴν ἐκείνου (χώραν) κακῶς ποιήσετε, θύμοι μείνας τοῦτο "Ολυνθόν παραστήσεται καὶ (εἴτα) ῥᾳδίως ἀμυνεῖται (θύμᾶς) ἐλθὼν εἰς τὴν οἰκείαν (χώραν)· εἰ δὲ βοηθήσετε θύμεῖς εἰς "Ολυνθόν μόνον... προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι καὶ περιέσται.

εἰωθα· οἱ εἰωθότες (ἀποφαίνεσθαι γνώμην) οἱ συνήθεις (οἱ τακτικῶς λαμβάνοντες τὸν λόγον) ρήτορες.

ἐκ μετὰ γν. : 1) ἐπὶ χρόνου· ἐξ οὗ (δηλ. χρόνου) ἀφ' ὅτου· 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἔνεκά τινος, διὰ τι· Ολ. A, 7· Φιλ. A, 3, 46· Φιλ. B, 27· 3) = διὰ μετὰ γν.· Ολ. B, 9· 4) = ἐν μετὰ δτκ.: λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας (ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προϊόντων) δούληγκη (ἐστιν θύμᾶς λαμβάνειν)· ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου.

ἐκβαίνω ἀποβάίνω, λαμβάνω ἔκβασιν.

ἐκκαλοῦμαί τινα ἔξεγείρω τινὰ (ἐκ τῆς νωθρότητος).

ἐκλαλῶ διασαλπίζω, διακηρύττω· εἰ δυνηθεὶς (= ἐπειδὴν δυνηθῆ) μὴ πράξει ταῦτα, ἢ (καίπερ) ὀφλισκάνων ἄνοιαν ὅμως ἐκλαλεῖ νῦν.

ἐκλέγω χρήματα εἰσπράττω χρήματα (ώς λύτρα).

ἐκπίπτω ἔκδιώκομαι.

έκπολεμω (-ώ) τινά τινι περιπλέκω τινά εἰς πόλεμον πρός τινα.
έκφέρω πόλεμον κηρύττω πόλεμον.

* Ελάτεια δχυρὰ πόλις τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν Κηφισόν, ἡ κλεις τῆς
Βοιωτίας μετὰ τὸ τέλος τοῦ Φωκικοῦ πολέμου (346) κατεσκάφη
κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀμφικτιονικοῦ συνεδρίου.

Ἐλεγχος ἀπόδειξις τὸ πρᾶγμα ἥδη τὸν ἐλεγχον δώσει ἡ ἀνάπτυξις
τῶν προτάσεών μου εὐθὺς θὰ δώσῃ τὴν ἀπόδειξιν.
Ἐλέσθαι, βλ. αἴροῦμαι.

Ἐλλειμμα ἐλλειψις τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλειμματα αἱ ἐλλειψεις αἱ προερ-
χόμεναι ἀπὸ σᾶς (ὡς ἡ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς στρατείας, ἡ μὴ χο-
ρήγησις μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἡ σπατάλη τῶν στρατιωτι-
κῶν χρημάτων εἰς τὰς ἑορτὰς κλπ).

Ἐλλείπω 1) τι ὑστερῶ εἰς τινα 'Ολ. A, 6· 2) ἀπολ. : εἶμαι ἐλλείπης
(καθυστερῶ) εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών μου. 'Ολ. B, 30.
Ἐμπίπτω εἰς λοιδορίαν παρεκτρέπομαι εἰς ὕβρεις.

Ἐμπόριον ἐμπορικὸς λιμήν.

Ἐναντίος τὸ οὐδ. ἐναντίον ὡς ἐπίρρ. : βλέπω ἐναντίον κοιτάζω
(τὸν ἀντίπαλόν μου) κατὰ πρόσωπον (διὰ νὰ παρακολουθῶ τὰς
κινήσεις του καὶ προφυλάσσωμαι).

Ἐνδεῖ ὑπάρχει ἐλλειψις ἄπαντος ἐνδεῖ (ὑμῖν) τοῦ πόρου ἔχετε
ἐλλειψιν ὅλου ἐν γένει τοῦ (στρατιωτικοῦ) πόρου : σᾶς λείπουν ὅλα
ἐν γένει τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀναγκαῖοντα χρήματα.
Ἐνδείκνυμαι παρουσιάζω ἐνδείκνυμαι τοσοῦτον παρουσιάζω (προ-
τείνω) τόσον μέγα πλεονέκτημα.

Ἐνδίδωμαι δίδων καιρὸν εὔκαιρίαν.

Ἐνειμι 1) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὸ γ' ἐνικ. πρόσ. : ἐνεστι ἐνυπάρχει,
δύναται νὰ ὑπάρξῃ ταῦτα ἵσως πρότερον ἐνῆν ταῦτα (δηλ. ὁ
τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολεμεῖν) πρότερον ἵσως ἥσαν δυνατά 2)
ἀπροσ. μετὰ δοτκ. προσ. καὶ ἀπρμφ. : ἐπιτρέπεται εἰς τινα νὰ...

ἐνθυμητέον, βλ. ἐνθυμοῦμαι

Ἐνθυμοῦμαι σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι, ἔχω ὑπ' ὅψει μου 1) μετ' αἰτ.
'Ολ. A, 6· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως : ἐνθυμητέον (ὑμῖν
ἐστι) καὶ παρ' ἄλλων ἀκούονται καὶ ἀναμιμνησκομένοις τοῖς
εἰδόσιν αὐτοῖς, ἡλίκην... πρέπει ν' ἀναλογίζεσθε σεῖς καὶ
παρ' ἄλλων ἀκούοντες (δηλ. ὅσοι εἰσθε νεώτεροι) καὶ ἀνακαλοῦν-
τες εἰς τὴν μνήμην σας, ὅσοι οἱ ἴδιοι γνωρίζετε (δηλ. οἱ πρεσβύ-

τεροι), πόσον μεγάλην...
 ἔνι (= ἔνεστι) 1) ἀπροσ.: εἶναι δυνατόν· 2) προσωπικ.: ὑπάρχει.
 ἐντελής τέλειος, πλήρης· μισθός ἐντελής ο πλήρης μισθός, δηλ. καὶ
 τὸ σιτηρέσιον καὶ οἱ μισθός (βλ. τὴν λ.).

ἔξαγγέλλω ἀναγγέλλω, κάμνω γνωστόν.

ἔξαιρω κυριεύω.

ἔξαρκει (ἀπροσ.) εἶναι ἀρκετόν· ἔξαρκεῖ ὑμῖν λέγειν δικαιότερα
 εἶναι ἀρκετὸν εἰς σᾶς νὰ ἐκφωνῆτε (μόνον) λόγους, μὲ τοὺς ὅποιους
 νὰ ὑποστηρίζετε, ὅτι σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον (παρὰ ο Φίλ.).

ἔξεργάζομαι τινί τι κατορθώνω τι πρὸς χάριν τινός.

ἔξέρχομαι ἔξέρχομαι εἰς ἐκστρατείαν, ἐκστρατεύω.

ἔξεστι τινι μετ' ἀπρμφ. 1) εἶναι δυνατὸν εἰς τινα νά: μηδ. ἀπόλ.
 ἔξὸν = εἰ καὶ ἔξην· 2) ἔχει τις τὴν ἔξουσίαν νά 'Ολ. B., 30.

ἔξεταζομαι 1) διὰ τῆς ἐξετάσεως ἀποδεικνύομαι ως ἀν ἔξετασθείη
 μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο εἴθε νὰ μὴ συμβῇ ἐξετασθέντα
 (ταῦτα, τὰ ὅποια εἶπον περὶ τῶν προδοτῶν) ν' ἀποδειχθοῦν ἀκρι-
 βέστατα (νὰ ἐπαλγθεύσουν)· 2) ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι
 'Ολ. B., 20.

ἔξόν, βλ. ἔξεστι.

ἔξουσία γίγνεται = ἔξεστι.

ἔπαναμιμνήσκω ξανανθυμίζω.

ἔπανίημι τι ἀφήνω τι κατὰ μέρος.

ἔπανορθοῦμαι τι, κυρ.: σηκώνω κάτι ποὺ ἔχει πέσει καὶ τὸ ἐπα-
 ναφέρω εἰς τὴν θέσιν του ἔπειτα: ὀρθῶς χρησιμοποιῶ.

ἔπέρχομαι· ἔπέρχεται τινι (μετ' ἀπρμφ.) ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος
 νά ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμετέρας τύχης (ἵδιον) ὑπολαμβάνω (τὸ)
 ἔπειθεῖν ἀν (= τὸ δτι ἔπέλθοι ἀν) ἐνίοις εἴπειν πολλὰ
 τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα.

ἔπέχω συγκρατῶ τὸν ἑαυτόν μου· ἔπισχων (= ἔπει ἔπέσχον) ἀν...
 ἀν ἡσυχίαν ἥγον ἀφοῦ θὰ συνεχράτουν τὸν ἑαυτόν μου... Θὰ
 ἐσιώπων.

ἔπι 1) μετὰ γνκ.: α) εἰς (μετ' αἰτ.) ἐπὶ πολλῶν (πραγμάτων) εἰς
 πολλὰς περιστάσεις· β) ἐπὶ χρόνου· ἐπὶ Τιμοθέου ἐπὶ τῆς στρατη-
 γίας τοῦ Τιμοθέου· 2) μετὰ δτκ.: α) χρονικῶς· ἐπὶ τῷ πράττειν
 ἐπάνω εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐνεργείας, ὅταν φθάσῃ ο καιρὸς τῆς
 ἐνεργείας· β) πρὸς δήλωσιν αἰτίας· ἐπὶ τῷ πεπείσθαι (ἐπειδὴ

είμαι πεπεισμένος) ταῦτα συνοίσειν ὑμῖν· γ) πρὸς δήλωσιν τοῦ
ὅρου, ὑπὸ τὸν ὅποῖον γίνεται τι: αἱροῦμαι φίλους ἐπὶ τοῖς δι-
καίοις ἀποκτῶ (ἔχω) φίλους ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ πράττω τὰ δίκαια·
3) μετὰ δτκ. καὶ μτχ. ίσοδυναμεῖ μὲ γνκ. ἀπόλυτον: ἐπ' ἀδήλωις
οὖσι τοῖς... γενησομένοις = καίπερ ἀδήλων δύντων τῶν ἀπὸ
τούτων ἔμαυτῷ γενησομένων ἂν καὶ ἀβέβαιον εἰναι, τί ἐκ
τούτων (δηλ. τῶν συμβουλῶν μου) θὰ μοῦ συμβῇ· 4) μετ' αἰτκ.:
ἐπὶ σκοποῦ· ἐπὶ τὰς ἔξαίφνης ταύτας στρατείας αὐτοῦ διὰ νὰ
ἔμποδίζουν ταύτας — τὰς ὅποιας ὅλοι γνωρίζετε — τὰς αἰφνιδιαστι-
κὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ.

ἐπιβαίνω (μετὰ γνκ.) βάλλω τὸ πόδι μου, πατῶ εἰς τι.

ἐπιβουλεύομαι (πθκ.) είμαι στόχος ἐπιβουλῶν, ἀπειλοῦμαι.

ἐπιεικῶς τρόπον τινά.

ἐπισκοπῶ τινι ρίπτω σκότος ἐπάνω εἰς τι, σκεπάζω τι.

ἐπιστολὴ· ἐπιστολῆς ἀνάγνωσις, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ τῶν 'Αθη-
ναίων μικρᾶς ἰδέας τοῦ Φιλ. ἀναγιγνώσκει ὁ Δημοσθ. ἐπιστολὴν
τινα αὐτοῦ σταλεῖσαν πρὸς τοὺς Εὔβοεῖς, ἐν τῇ ὅποιᾳ ὁ Φιλ. συνε-
βούλευεν αὐτούς νὰ μὴ ἐλπίζουν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν 'Αθην.,
διότι οὗτοι οὐδὲ τοὺς ἔχουτος τῶν δύνανται νὰ σώζουν.

ἐπιστολιματίος ὁ περιεχόμενος ἐν ἐπιστολαῖς· δυνάμεις ἐπιστολι-
μαῖαι στρατεύματα μόνον εἰς ἐπιστολὰς (εἰς τὸ χαρτὶ) γραμμένα.
ἐπισφραλής ἀσθενής.

ἐπιτείχισμα φρούριον ἢ ὅχυρωμα οἰκοδομηθὲν ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ
ἐχθροῦ· ἐπιτείχισματα τῆς αὐτοῦ χώρας φρούρια ἐπαπειλοῦντα
τὴν χώραν του.

ἐπιτιμῶ φέγω, κατακρίνω.

ἐπιχειροτονῶ τὰς γνώμας ὑποβάλλω (διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλη-
σίας) τὰς γνώμας εἰς τὴν διὰ χειροτονίας κρίσιν.

ἐπιχειρῶ τινι προσβάλλω τινά: ἐπεχείρησεν 'Ολυνθίοις, νοεῖται
ἢ στρατιωτικὴ ἐπίδειξις, τὴν ὅποιαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς
'Ολύνθου τὸ 351.

ἐπόπτης μάρτυς.

ἔργα 1) γεωργικαὶ ἔργασίαι: 'Ολ. B, 16· 2) ἐπιχειρήσεις: Φιλ. A, 38.

ἔρημιά (παντελῆς) ἔλλειψις.

ἔρρωμένος, μτχ. πθκ. πρκμ. (τοῦ ρ. ῥώννυμι) ὡς ἐπίθ.: ὑγιής,
γερός· ἐπίρρ.: ἔρρωμένως ἐνεργῶς, δραστηρίως.

έσκεμμένος, βλ. **σκοπῶ**.

έτησίαι οἱ ΒΑ ἄνεμοι οἱ πνέοντες ταχικῶς κατὰ τὸ θέρος ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει (τὰ τουρκιστὶ λεγόμενα μελτέμια): οἱ ἄνεμοι οὗτοι ἐμποδίζουν τὸν πλοῦν εἰς τοὺς πρός Β ἀπ' Ἀθηνῶν πλέοντας.

ἔτι τοίνυν πρὸς τούτοις δέ.

έτοιμως προθύμως: **έτοιμότατα** (= **έτοιμότερον**) εὔκολώτερον.

Εὔβοια· ώσπερ εἰς Εὔβοιαν, δηλ. ὥρμήσατε· οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τὸ 357 ὑπὸ τὸν Τιμόθεον εἰς Εὔβοιαν ἐνίκησαν τοὺς κατέχοντας αὐτὴν Θηβαίους καὶ ἡγάγκασαν αὐτοὺς ν' ἀπέλθουν ἐκ τῆς νήσου.

εὐήθεια ἀπονηρία, ἀπλότης: (εὐρίσκω τὸν Φίλιππον) τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν προσαγαγόμενον τούτῳ, τῷ φάσκειν (μὲν τοῦτο τὸ μέσον, μὲ τὸ νὰ βεβαιώνῃ δηλ.) παραδώσει... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι..., τὴν δ' Ὁλυνθίων φιλίαν (προσαγαγόμενον) μετὰ ταῦτα τῷ... ἔξελεῖν καὶ... Θετταλοὺς δὲ (προσαγάγομενον) νῦν... τῷ... ὑποσχέσθαι καὶ (τῷ) ἀναδέξασθαι.

εὐήθης ἀνόητος.

εὔθυνα (συνήθως κατὰ πληθ. εὔθυναι) λογοδοσία.

εύπορῶ ζῶ μὲν εὐπορίαν.

εὐτρεπῆς παρεσκευασμένος.

εὐτρεπίζω 1) ταχτοποιῶ· Ὁλ. A, 13· 2) ἔτοιμάζω πρὸς ἀπόπλουν·

Φιλ. A, 16.

ἐφίσταμαι 1) τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινὸς ὡς ἐπόπτης: οἱ ἐφεστηκότες (δηλ. τοῖς στρατεύμασι) οἱ στρατηγοί: 2) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας: ἐμφανίζομαι (αἰφνιδίως) ἐνώπιόν τινος: ἅπασι τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ἐπελθόντες εἰς τὰ πράγματα καθ' διν χρόνον ὅλα εὐρίσκονται εἰς ταραχὴν (ώς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Φίλιππου): ἀφοῦ καταλάβετε (διὰ τῆς αἰφνιδίας ἐφορμήσεως ἐκ τινος νήσου ἢ λιμένος, διο πιαρχῶς θά παραμένετε) τὴν γενικὴν κατάστασιν ἐν ταραχῇ διατελοῦσαν· μηδὲ (ὅπως) ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως (=μεγάλη δύναμις). 3) παραμονεύω, καιροφυλακτῶ: Φιλ. B, 18.

ἔχω α) μητρ.: παρέχω: Ὁλ. B, 3· β) ἀμτβτ.: 1) ἀποβαίνω: Ὁλ. A, 9· 2) διάκειμαι, εἴμαι συχνάκις μετὰ τὰ ἐπιρρ. τρόπου· ἐναντίως ᔁχει εἰναι ἐναντίον (ἀποτελεῖ μειονέκτημα): οὕτε εὐτρεπῶς ᔁχει αὐτῷ τὰ παρόντα (πράγματα) οὐδ' (οὗτως ᔁχει) ὡς ἀν κάλ-

λιστα (ἔχοι) οὔτε προηγουμασμένα οὐδὲ κάλλιστα τακτοποιημένα είναι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγματα αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.). τὰ δλα πράγματα βέλτιον ᔁχει ἡ ὅλη κατάστασις τῆς πολιτείας είναι καλυτέρα φαύλως ᔁχει (τὰ πράγματα) τὰ πράγματα εύρισκονται εἰς ἀθίλιαν κατάστασιν ἀργῶς ᔁχω είμαι νωθρός ταῦτα ἄμεινον ᔁχει ἑκατέροις (δηλ. ύμιν καὶ Φιλίππω) εἰς ταῦτα εύδοκιμεῖτε ἀμφότεροι (σεῖς καὶ Φιλίππος). — Μέσον: **ἔχομαι** (μετὰ γν.) πιάνομαι ἀπὸ τι ᔁχομαι τῆς πληγῆς πιάνομαι ἀπὸ τὸ κτυπηθὲν μέρος, φέρω τὴν χειρά μου εἰς τὸ κτυπηθὲν μέρος διὰ νὰ τὸ προφυλάξω ἀπὸ τὸ κτύπημα, τὸ ὅποιον ᔁχει ἥδη δοθῇ).

Ζ

ζηλῶ τι κατευθύνω ὅλον τὸν ζῆλον μου εἰς τὴν ἀπόκτησίν τινος τοῦτο (δηλ. δόξαν) **ἔζηλωκε.**

Η

ἥ εἰ δὲ μή.

ἥδη εὐθύς, ἕνεκ ἀναβολῆς.

ἥδυς: ἐπίρρ.: ἥδεως ᔁχω είμαι εὐχαριστημένος ἥδιον είναι ἀν αὐτονόμους ὅτι εὐχαριστότερον θὰ ἥσαν αὐτόνομοι: ὅτι θὰ πρετίμων νὰ ἥσαν αὐτόνομοι.

ἥκω 1) ᔁχω φθάσει πρὸς αὐτὴν τὴν τελευτὴν ἥκει τὰ πράγματα αὐτῷ ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος των ᔁχουν φθάσει (πλέον) τὰ πράγματα δι' αὐτὸν: ἡ αὔξησίς του ᔁχει φθάσει (πλέον) ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος της 2) ᔁχω ἐπιστρέψει ὅτε ἥκομεν βεβοηθηκότες Εὐβοεῦσι ὅτε εἰχομεν ἐπιστρέψει (ἐκ τῆς Εὐβοίας), ἀφοῦ εἰχομεν βοηθήσει τους Εὐβοεῖς ἐννοεῖται ἡ ἐκεὶ ἐκστρατεία τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Τιμόθεον (357). 3) ᔁχω παρουσιασθῆ: 'Ολ. Α, 9'. 4) ἀνέβην εἰς τὸ βῆμα: εἰ ἥκει τις ἐὰν ἀναβῆ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα: 'Ολ. Α, 1. **ἥλικια** στρατεύσιμος ἥλικια (ἀπὸ τοῦ 18 - 60 ἔτους).

ἥλικος 1) ὅσον μέγας: 'Ολ. Α, 9'. 2) ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως: πόσον μέγας: **ἥλικα** ἔστι τὰ διάφορα = **ἥλικη** ἔστιν ἡ διαφορά.

ἥρετό τις = ἔροιτο ἀν τις.

Θ

θᾶττον = ῥᾶον.

θαυματοποιὸς ἀγύρτης.

θεοί· τὸ τῶν θεῶν = οἱ θεοί.

θεραπεύω περιποιοῦμαι· θεραπεύει τινάς ἐπὶ τῇ πόλει πρὸς βλά-

βην τῆς πόλεως (διὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτοὺς κατὰ τῆς πόλεως).
θετταλοί· τὰ τῶν Θετταλῶν τὰ πράγματα τῶν Θεσσαλῶν, οἱ Θεσ-

σσλοί.

θεωρῶ ἔξετάζω.

θορυβῶ, ὡς... μὲ (ἐπιδοκιμαστικὸν) θόρυβον δηλῶ, ὅτι...

θρυλῶ τι συνεχῶς ὄμιλῶ περὶ τινος, συχνάκις ἐπαναλαμβάνω τι.

I

ἴδιος ίδιωτικός· τὰ ἴδια αἱ ίδιωτικαὶ ὑποθέσεις.

ίδιωτης ἄπειρος.

ίερὰ τριήρης· οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον δύο ιεράς τριήρεις, τὴν Πάραλον
καὶ τὴν Σαλαμινίαν· ἐν § 34 τοῦ Α' Φιλιππικοῦ νοεῖται ἡ Πά-
ραλος, ἡ ὅποια κατ' ἕτος μέλλουσα νὰ κομίσῃ τοὺς θεωρούς
(τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς πόλεως) εἰς Δῆλον ἡγκυροβόλει πλησίον
τοῦ Μαραθῶνος.

Ιέραξ· Αμφιπολίτης, ἀποσταλεὶς ως πρεσβευτὴς εἰς Ἀθήνας τὸ 358/7
μετὰ τοῦ Στρατοχλέους.

ιεροποιοί· οὗτοι ήσαν δέκα ἄρχοντες κατ' ἕτος ἐκλεγόμενοι διὰ κλή-
ρου, οἱ ὅποιοι ἔργον εἶχον τὴν διοργάνωσιν τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν
ἐποπτείαν θυσιῶν τινων.

Ιλλυρίδος = Ιλλυριοί· ἐν Ιλλυριοῖς = ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ιλλυ-
ριῶν.

ἴσος· τὸ ίσον τὸ ἀνάλογον μέρος· ἐξ ίσου (έκείνοις, δηλ. τοῖς ἀν-
τιπάλοις) ὁμοίως (καθὼς οἱ ἀντίπαλοι μου).

ἴσταμαι σταματῶ.

K

καθαιροῦμαι καταπίπτω, κατακρημνίζομαι (ἀπὸ τῆς θέσεως, εἰς τὴν
ὅποιαν ἔχω ὑψωθῆ).

καθήκω εἶμαι ἀρμόδιος, κατάλληλος· δὲ καθήκων χρόνος ὁ ὥρισμέ-
νος χρόνος.

κάθημαι 1) κάθημαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· οἱ καθήμενοι οἱ ἀκροαταί·
Φιλ. B, 3· 2) ἀδρανῶ, δὲν κάμνω τίποτε.

καθίστημι ἐγκαθιστῶ (εἰς τὴν ἔξουσίαν). — Μέσον: καθίσταμαι εύ-
ρισκομαι ἐν τινι καταστάσει ἐν ᾧ καθέστηκε τὰ πράγματα Φι-

λίπτου εἰς πολὺν κατάστασιν εύρισκονται τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου· τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις καθίσταται αὐτῷ εἰς κομιδῇ στενὸν εύρισκεται αὐτὸς εἰς πολὺ μεγάλην στενοχωρίαν μὲ τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατεύματος.—Πιθκ.: διορίζομαι· δ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν = δς ἂν καταστῇ ὑφ' ὑμῶν κύριος τούτων.

καὶ 1) ἐπιτατικός· καὶ πρῶτος πρῶτος πρῶτος· καὶ σφόδρα πολὺ σοβαρῶς· 2) πράγματι· Φιλ. A, 46· 3) καὶ γάρ τοι διὰ τοῦτο λοιπόν· 4) καὶ δῆ· α) καὶ μάλιστα εὐθύς· 'Ολ. B, 13· β) εὐθύς τώρα· Φιλ. A, 13.

καιρός 1) περίστασις, κατάστασις πραγμάτων· 'Ολ. A, 2· Φιλ. A, 12· 2) εὔκαιρια, εύνοική περίστασις· τὴν ἀκαιρίαν καιρὸν νομίσαντες· 'Ολ. A, 24· οἱ τῶν πραγμάτων (= τοῦ πράττειν) καιροὶ αἱ εὔνοικαι περιστάσεις πρὸς δρᾶσιν· Φιλ. A, 37· οἱ ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντες (ἡμῖν) καιροί· 'Ολ. B, 2.

κακοδαιμονία φρενοπάθεια.

καλῶ· ἡν μὲν οὖν δίκαιον τοὺς ἔνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις καλεῖν (ὑμᾶς) βεβαίως ἢτο δίκαιον νὰ προσκαλέσετε (διὰ νὰ σᾶς εἴπουν τί πρέπει ν' ἀποχριθῆτε) τοὺς κομίσαντας τὰς ὑποσχέσεις (τοῦ Φιλίππου) νοοῦνται ὁ Κτησιφῶν, ὁ Ἀριστόδημος καὶ ὁ Νεοπτόλεμος, οἱ ὄποιοι κομίσαντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰς πρώτας φιλικὰς διαβεβαιώσεις τοῦ Φιλίππου ἐνήργησαν νὰ σταλῇ πρεσβεία πρὸς τὸν Φίλιππον περὶ εἰρήνης.

καλῶς· ὥν (= δ) καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι τὰ ὅποια ἔχουν — καὶ καλὰ κάμουν (ποὺ τὰ ἔχουν).

κἄν 1) ἔστω καὶ· 2) κἄν... κἄν... κἄν... εἴτε... εἴτε... εἴτε...· κἄν φῆγμα κἄν στρέμμα κἄν ἄλλο τι... ἢ (τοῦτο)· 'Ολ. B, 21· κἄν ύμεις (= καὶ ἡ, κἄν ύμεις) ἔνα, κἄν πλείους...· Φιλ. A, 19.

κἄν = καὶ ἐν.

κατὰ 1) μετὰ γν.: περὶ τινος, διά τινα· Φιλ. B, 9, 10· 2) μετ' αἰτ.: α) διανεμητικῶς· καθ' ἔκαστα λέγων (αὐτὰ) ἀναφέρων αὐτὰ (τὰ ὅλλα δύχυρά μέρη) ἐν πρὸς ἔν· καθ' ἔνα αὐτῶν χωριστὰ κάθε ἔνα ἐξ αὐτῶν· καθ' ἔκαστον τούτων χωρὶς ἐν ἔκαστον ἐξ τούτων χωριστά· β) ἐπὶ ἀπομονώσεως καὶ χωρισμοῦ: καθ' ύμᾶς αὐτοὺς βουλεύεσσεθε ὕστερον μεταξύ σας μόνοι θὰ σκεφθῆτε ὕστερον (δηλ. μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησιν τῶν πρέσβεων).

κατακλείω ἀναγκάζω.

κατακούω (μετὰ γνκ.) 1) ὑπακούω εἰς τινα, εἴμαι ὑπήκοος τινος· 'Ολ. A, 23· 2) σαφῶς ἀκούω τινά· Φιλ. B, 35.

καταλλαγαὶ διαπραγματεύσεις περὶ συμφιλιώσεως.

καταπτῆσσω (πρκμ. **κατέπτηχα**) συστέλλομαι (ζαρώνω) ἀπὸ φόβον.

καταρραφυμῶ χάνω ἔνεκα ραθυμίας· πτηκ.: τὰ **κατερραφυμημένα** δσα ἐκ ραθυμίας (ἀμελείας) ἔχετε χάσει.

καταρρέω καταπίπτω, πίπτω εἰς ἐρείπια· (τὰ τοιαῦτα) περὶ αὐτὰ **καταρρεῖ** (ἡ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) καταπίπτει φυλλορροοῦσα πέριξ ἔσαυτῆς (μτφρκ. ἐκ τῶν μαραίνομένων ἀνθέων).

κατασκευάζω 1) παρασκευάζω, δημιουργῶ· 'Ολ. A, 20· 2) ἐπινοῶ, πανούργως μηχανεύομαι· 'Ολ. B, 6· 3) καθιστῶ· 'Ολ. B, 15.

καταστρέφομαι ὑποτάσσω.

κατέχω συγκρατῶ, διατηρῶ· τὰ (συμμαχικὰ) πράγματα τὴν (συμμαχικὴν) δύναμιν.

κατορθῶ ἐπιτυγχάνω· δνομτκ. ἀπρμφ.: τὸ **κατορθοῦν** (αὐτόν, δηλ. τὸν Φιλ.). αἱ ἐπιτυχίαι αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.).

κενδὸς ἀνωφελής· 'Ολ. B, 12· **ψήφισμα** κενὸν ψήφισμα ἀνεκτέλεστον.

κεφάλαιον = ἐν κεφαλαίῳ ἐν περιλήψει.

κινοῦμαι τίθεμαι εἰς κίνησιν, ἀναφαίνομαι.

κοινός· τὸ κοινὸν ἡ τὰ κοινὰ τὰ δημόσια πράγματα, ἡ πολιτεία.

κομιδῇ λίαν: κομιδῇ δὲ (ἀπιστα).

κομίζομαι λαμβάνω ὅπίσω, ἀνακτῶ.

κόπτομαι τινι καταπονῦμαι μέ τι.

κορδακισμοὶ ἄσεμνοι χοροί.

κρατῶ 1) ἀπολ.: ὑπερισχύω· Φιλ. B, 36· 2) μετὰ γνκ.: γίνομαι κύριος τινος. — Πθτκ.: νικῶμαι.

κρίνω δικάζω· κρινόντων (δηλ. τοὺς στρατηγούς). — Πθτκ.: **κρίνομαι** περὶ θανάτου σύρομαι εἰς τὸ δικαστήριον μὲ κίνδυνον νὰ καταδικασθῶ εἰς θάνατον, δικάζομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου.

Λ

λαγχάνω διὰ κλήρου ἀναδεικνύομαι.

λαμβάνω 1) λαμβάνω καὶ χρησιμοποιῶ (δαπανῶ)· 'Ολ. A, 19· 2) ἐν νοῦ· ἀν λάβοιτε δύνασθε νὰ ἐννοήσετε· 'Ολ. A, 1. — Μέσον :

λαμβάνομαι ἐν μέσω τινὸς καταλαμβάνομαι, εὑρίσκομαι ἐν μέσῳ τινός.

Λάμψακος πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον, ἀπέναντι τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.

λανθάνω διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος· συχνότατα μετὰ μηχ.: ἂν λάθη ἀναλώσας ἂν ἔξοδεύσῃ ἀνεπαισθήτως (χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ): λήσετε πάνθ' ὑπομείναντες χωρὶς νὰ τὸ καταλάβετε θὰ ὑπομείνετε πάντα.

λέγω 1) θέλω νὰ εἴπω, ἐννοῶ· μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω=καὶ ἂν μηδεὶς ἡ ἐν αὐτῇ, πολέμιος λέγω· 2) προτείνω· Ὁλ. A, 20· Ὁλ. B, 11, 31· Φιλ. A, 14· 3) ἐπὶ ρητόρων: ὅμιλῶ· οἱ λέγοντες οἱ ρήτορες.

λῆμμα κέρδος (κυρίως ἐξ ἀρταγῆς καὶ ληστείας).

λῆμνος ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀρχαῖα κτῆσις τῶν Ἀθηναίων· πρὸς διοικησιν ταύτης οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστελλον κατ' ἔτος σῶμα ἵππεων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἵππαρχου· ἡ ἐκεῖ δὲ διαμονὴ τοῦ ἵππαρχου ἦτο ἄνετος.

ληστεύω ληστρικῶς (κρυφίως) πολεμῶ, κάμνω κλεφτοπόλεμον.

λιμένες πρόσοδοι λιμένων.

λογίζομαι· λιγοζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι = λογιζομένους (τοῦτο). εἰ Φίλιππος λάβοι.

λογισμὸς 1) λόγος, αἰτία· Φιλ. B, 6· 2) σκέψις· πρὸς πλεονεξίαν... τοὺς λογισμούς ἔξετάζων κατευθύνων τὰς σκέψεις του πρὸς πλεονεξίαν καὶ πρὸς τὴν ὑποταγὴν τῶν πάντων ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν του.

λογιστὴς κριτής.

λογοποιῶ 1) ἀπολ.: πλάττω λόγους, χαλκεύω (κατασκευάζω) φευδεῖς εἰδήσεις (φήμας). 2) λογοποιῶ, ὡς... διαδίδω, ὅτι...

λόγος 1) δικαίωμα λόγου· δίδωμι λόγον τινί: α) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινὰ ν' ἀπολογηθῆ· δόντες λόγον (αὐτοῖς)...· Ὁλ. B, 29· β) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινὰ νὰ ὅμιλήσῃ· Ὁλ. B, 31· 2) ἐκτίμησις τοῦ δικαίου λόγον ποιοῦμαι φροντίζω περὶ τοῦ δικαίου· 3) πρότασις· Φιλ. B, 11· 4) λογοδοσία· Φιλ. A, 33.

λοιδορία κακολογία· κενὴ ἀβάσιμος, μὴ στηριζομένη ἐπὶ πραγμάτων.

λοιπὸς ὑπόλοιπος· ἔστι λοιπὸν ὑπολείπεται· λοιπόν ἔστιν (ἡμῖν) ὑπὸ τοῦ πολέμου μᾶς ἔχει ἀφῆσει ὁ πόλεμος (ό κατὰ τοῦ Φιλίππου)· τὰ λοιπὰ εἰς τὸ ἔχης.

λυσιτελῶ ὡφελῶ· τὸ λυσιτελοῦν ἡ ὠφέλεια, τὸ κέρδος· τὸ ἰδίᾳ λυ-
σιτελοῦν τὸ ἰδιαίτερον συμφέρον.

M

μακρὰν ἐπὶ χρόνου οὐκ εἰς μακρὰν ὅχι μετὰ παρελευσιν χρόνου,
ἐντὸς ὀλίγου.

μᾶλλον δὲ 1) διὰ νὰ εἴπω καλύτερον· Ὁλ. A, 19· Ὁλ. B, 2, 22· 2) ἡ
καλύτερον· Ὁλ. B, 8.

μεθύω τινὶ εἶμαι μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰν διά τι.

Μενέλαιος ἑτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου· φοβούμενος καὶ μισῶν
τὸν ἀδελφόν του κατέφυγε μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὰ ξενικὰ
στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ ξεναγοὶ ἐδέχθησαν αὐτὸν καὶ
κατέστησαν ἵππαρχον.

μένω 1) μένω πιστὸς (εἰς τὴν συμμαχίαν)· Ὁλ. B, 9· 2) ἐπὶ τινος
περιορίζομαι εἰς τι· Φιλ. A, 9.

μερὶς βοήθεια.

μέρος· τὸ ἡδικημένον δεὶ μέρος (τῶν πολιτῶν) οἱ ἐκάστοτε ἐπι-
βαρυνόμενοι μὲ ἄδικα βάρη πολῖται· ἐν μέρει ἡ κατὰ μέρος κατὰ
σειρὰν (διαδοχικῶς). ἐν μέρει οὐδενός είμι θεωροῦμαι ἀνάξιος
λόγου, δὲν λογαριάζομαι γιὰ τίποτε.

μετάστασις ἀλλαγὴ πολλὴν τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην τὴν
μεταβολὴν δεικτέον (ἐστιν ὑμῖν) πρέπει νὰ δεῖξετε, ὅτι πολὺ^ν
ἡλλάξατε στάσιν (διαγωγὴν) καὶ μεγάλως μετεβλήθητε.

μέτεστι μοὶ τινος μετέχω τινός.

μετρίως εἰς μέτριον βαθύμον, ὀλίγον· καὶ μετρίως σωφρονοῦντες
(ἀνθρώποι) καὶ ὀλίγον μόνον νοῦν ἔχοντες.

μή· 1) μή μοι ἐλλειπτικὴ φράσις = μή μοι λεγέτω τις· 2) μή τι γε
δὴ (κατόπιν τοῦ ἐπιδοτικοῦ οὐδὲ) πολὺ δὲ ὀλιγώτερον βέβαια.
μικρός· ἐπιρρ. χρῆσις μετὰ προθ.: καὶ κατὰ μικρὸν ἔστω καὶ ὀλί-
γον.

μῖμος ὁ μιμούμενός τι· μῖμος γελοίων ὁ μιμούμενος γελοῖα (ἄξια γέ-
λωτος), γελωτοποιός.

μισθός· εἰς τοὺς στρατιώτας ἐδίδετο μισθὸς καθ' ἐκάστην καὶ σιη-
ρέσιον (τροφή). οὐδέποτε ταῦτα ὅμοι ὑπερέβαινον τὴν δραχμὴν
καθ' ἐκάστην, οὐδὲ ἥσαν ὀλιγώτερα τῶν 4 ὀβολῶν.

μνημονεύω ἐνθυμοῦμαι.

μόνος· ἐπίρρ.: μόνον οὐχὶ μόνον ποὺ δέν, σχεδόν.

Ν

νῆσοις· καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ (δηλ. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει) νήσοις· νοοῦνται αἱ νῆσαι Ἱμβρος, Σκύρος καὶ Πεπάρηθος (ἡ νῦν Σκόπελος).

Νίκαια φρούριον τῶν Ἐπικυνημιδίων Λοκρῶν εἰς τὰς ὑπαρείας τῆς Οἴτης καὶ πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν.
νικῶ· τοὺς φίλους νικᾶ (ὑπκρ.: τὰ ξενικὰ) καὶ τοὺς συμμάχους νικοῦν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους (βλάπτουν δηλ. αὐτοὺς δι' ἀρπαγῶν, ἀργυρολογίας κ.τ.τ.).
 νυνὶ τώρα δά.

Ξ

ξένοι μισθιφόροι, μισθιφορικὸν στράτευμα.

Ο

οἱ ἀναφρ. ἐπίρρ.: πρὸς ὁ μέρος συχν. μετὰ γνκ.: ὅρᾶτε... τὸ πρᾶττον οἱ ἀσελγείας προελήλυθεν ἄνθρωπος τὸ συμβαῖνον (τὴν κατάστασιν), μέχρι δηλ. ποίου βαθμοῦ ἀναιδείας ἔχει προχωρήσει ὁ ἄνθρωπος.

οἰδ' ὅτι βεβαίως.

οἰκεῖος 1) ἀνήκων εἰς τινα, ἕδιος· τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως τὸ ἰδιαίτερον κράτος (τοῦ Φιλίππου) καὶ ἡ ἰδιαίτερα δύναμις του 2) φιλικός, σύμμαχος Φιλ. Α, 4: ἐπίρρ.: οἰκείως φιλικῶς πάνυ οἰκείως ἔχειν.

οἰκία οἰκογένεια· ἡ τυραννικὴ οἰκία ἡ οἰκογένεια τῶν τυράννων· ἐννοοῦνται οἱ τύραννοι τῶν Φερῶν Λυκόβρων καὶ Πειθόλαος.

οἶκοι ἐν τῇ πατρίδι· τὰ οἶκοι τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, ἡ πατρίς.

οἶος 1) μετ' ἀπρμφ. = ὥστε (μετ' ἀπρμφ.) οὐδαμῶς οἶος (=τοιοῦτος ὥστε) ψεύδεσθαι ἀνίκανος νὰ ψεύδεται· οἶους δρχεῖσθαι

= ὥστε δρχεῖσθαι· οὐχ οἶός ἔστι μένειν = οὐκ ἔστι τοιοῦτος, οἶος (= ὥστε) μένειν· 2) μετ' ἐπιθ.: οἶος ἔμπειρος ὁπωσ-

δήποτε ἔμπειρος· 3) οἶός τ' εἰμι (μετ' ἀπρμφ.) εἰμαι ἱκανός, εἰμαι εἰς θέσιν νὰ...· 4) τὸ οὐδ. οἶον ὡς ἐπίρρ.: καθὼς παραδείγματος χάριν.

δικνῶ 1) μετ' αἰτ.: φοβοῦμαι τι δικνῶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν

φοβοῦμαι τὸ κατ' ἔμοῦ μῆσός σας: φοβοῦμαι νὰ μὴ ἐπισύρω τὸ
κατ' ἔμοῦ μῆσός σας· 2) δκνῶ μὴ... φοβοῦμαι μήπως...
'Ολυνθιοι· τὰ τῶν 'Ολυνθίων τὰ πράγματα τῶν 'Ολυνθίων, οἱ 'Ολυν-
θιοι.

ὅλως γενικῶς.

δμιλία συναναστροφή, σχέσις αἱ λίαν δμιλίαι αἱ πολὺ στεναιὶ σχέσεις,
δμοιος· ἐν δμοίῳ πολέμῳ, δι' ὅν = ἐν δμοίῳ πολέμῳ ἔκεινῳ,
δι' ὅν.

δνειδος 1) προσβολή, κατηγορία: καὶ (ἄ) φαίνοιτο ἀν (ὑμῖν) με-
γάλα δνείδη κατ' ἔκεινου βουλομένοις (= εἰ βούλοισθε)
δοκιμάζειν ὁρθῶς. 'Ολ. B, 4· 2) αἰσχος· 'Ολ. B, 20.

δνειροπολῶ ἐν τῇ γνώμῃ φαντάζομαι μὲ τὸν νοῦν μου.
δντινοῦν, βλ. δστισοῦν.

ὅπως 1) ἐν πλαγίᾳ ἐρωτητικ. προτάσει: πῶς· ὅπως μὴ δόξομεν εἶναι
χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων (ἡμῖν ἐκ τῶν
θεῶν) πῶς νὰ μὴ φανῶμεν, δτι εἴμεθα κατώτεροι τῶν ὑπαρχόν-
των εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (ἀνάξιοι τῶν θεῶν εὐεργεσιῶν)
2) οὐχ... ὅπως... ἀλλὰ καὶ = οὐ μόνον οὐ... ἀλλὰ καὶ.

ὅρμω (ἀω) κινοῦμαι· ως ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς
ἀγαν... ἵσως ἀν δρμήσαιτε δτι ἀφήνοντες ταύτην τὴν ὑπερβο-
λικήν σας ἀμέλειαν ἵσως ηθέλετε κινηθῆ (ἀπὸ ἐδῶ ἐναντίον του):
θὰ τὸ ἔκουσονσατε ἐπὶ τέλους.

ὅρχουμαι τοιαῦτα (= τοιαύτας ὄρχήσεις) χορεύω τοιούτους χορούς.
δστισοῦν, δτισοῦν, δτιοῦν οίσδήποτε.

δτε (αἰτλγ.) ἀφοῦ, ἐπειδή.

οὐ μὴν ἀλλ' ὅμως.

ούδεις· οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε = οὐ φόβος ἔστι μὴ δεινόν τι
πάθητε οὐδὲν κακὸν θὰ πάθετε.

ούδεποτε· ούδέποτ' οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων = οὐκ
ἐλπὶς ἔστι μὴ ποτέ τι τῶν δεόντων γένηται ἡμῖν = ούδε-
ποτε οὐδὲν τῶν δεόντων γενήσεται ἡμῖν (τότε) τίποτε ἀπὸ
δτι πρέπει δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ ἐκ μέρους ἡμῶν.

οῦτοι ἐπίρρ. : βεβαίως οὐχί· οὗτοι παντελῶς οὐδόλως βέβαια.
οῦτος, αὕτη, τοῦτο· καὶ ταῦτα καὶ μάλιστα ταύτῃ (ἐπίρρ.) διὰ
τοῦτο.

οῦτω· οῦτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους = οῦτω
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

(δεῖ ἀξιοῦν) καὶ τῶν πραγμάτων (ήγεισθαι) τοὺς (εὗ) βουλευομένους.

οὐχ ὥσπερ, βραχυλογικῶς: οὐχ ὥσπερ τὸν π. χρόνον... = οὐδὲ τὰ πράγματα οὕτως ἔξει, ὥσπερ κτλ. **διφλισκάνω** κυρ.: καταδικάζομαι εἰς χρηματικὸν πρόστιμον· ἔπειτα:

διφλισκάνω αἰσχύνην ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου αἰσχύνην (καταπίπτω εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων). διφλισκάνω ἄνοιαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν ἀνοίησίας, κινδυνεύω νὰ θεωρηθῶ ἀνόητος· διφλισκάνω ἀνανδρίαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν δειλίας.

ὅχλος πλῆθος ἀνθρώπων· καὶ (ἄ) τοσοῦτον ὅχλον καὶ παρασκευὴν (ἔχει), ὅσην οὐκ οἴδ', εἴ τι τῶν ἀπάντων (οὐδ.). ἔχει καὶ αἱ ὅποιαι ἕορται ἀπαιτοῦν τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων (δηλ. χορευτῶν, αὐλητῶν, χορηγῶν, γυμνασιαρχῶν κτλ.) καὶ τοσαύτην προπαρασκευὴν (δηλ. πολυτελῆ σκεύη, ἐνδύματα κτλ.), ὅσην ἵσως οὐδὲν ἄλλο πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ (ἀπαιτεῖ).

Π

Παίων = Παίονες.

πάλιν κατόπιν πάλιν αὖ ἔπειτα πάλιν.

παρὰ 1) μετὰ γνκ.: τὸ προέρχεσθαι ἐκ τινος προσώπου· παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του, μὲ τὴν ἴκανότητά του· 2) μετ' αἰτ.: α) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἔνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός· Φιλ. A, 11· β) πρὸς δήλωσιν χρόνου: παρὰ πάντα τὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πράγματα εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων (κυρ.: ἐνῷ χρόνῳ γίνονται τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων). παρὰ τὸν καιρὸν εἰς τὴν κατάλληλον στιγμήν: ὅταν παρουσιασθῇ ἡ κατάλληλος εὐκαιρία.

παρακαθίστημι τινά τινι τοποθετῶ τινα πλησίον τινός· στρατιώτας οἰκείους... παρακαταστήσαντας (τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ξένοις).

παρακρούομαι ἔξαπατῶ.

παρακύπτω ἐπί τι ρίπτω παρέργως ἐν βλέμμα ἐπιπόλαιον εἰς τι.

παραπίπτω συμπίπτω· παραπεπτωκώς καιρὸς εὐκαιρία, ἡ ὅποια ἔχει παρουσιασθῇ.

παρασκευάζομαι τριήρεις ἔτοιμάζω τριήρεις πρὸς ἀπόπλουν (διὰ τοῦ διορισμοῦ τριηράρχων).

παρατάττομαι· δύναμιν τὴν ἔκείνω (≠ τὴν τῇ ἔκείνου δυνάμει)
παραταξομένην ικανήν ν' ἀντιπαραταχθῆ (νὰ πολεμήσῃ φανερά)
πρὸς τὴν δύναμιν ἔκείνου.

παραυτίκα εὐθύς· μετ' οὐσ. πρὸς δήλωσιν βραχείας διαρκείας: ἡ πα-
ραυτίχ' ἥδονή ἡ στιγμιαία εὐχαριστησίς.
παραχρῆμα εὐθύς· ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προ-
μελέτης.

πάρειμι (παρὰ + εἰμὶ) 1) εἶμαι πλησίον· πάρειμι τοῖς πράγμασι
παρακολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα (τὴν πορείαν τοῦ πολέ-
μου); 2) ἔχω φθάσει· πρὸς τοῦτο καιροῦ εἰς τοῦτο τὸ κρίσιμον
σημεῖον; 3) πάρειμι ἐπὶ τὸ βῆμα ἔχω παρουσιασθῆ εἰς τὸ βῆμα.
παρέρχομαι 1) εἰσέρχομαι ἐὰν παρέλθῃ (εἰσω Πυλῶν). Φιλ. B,
30; 2) ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνω εἰς τὸ βῆμα, ἵνα ὅμιλήσω· οἱ πα-
ριόντες οἱ ρήτορες.

παρεωσθαι, βλ. παρωθοῦμαι.

παρίστημι· παρίστημι τι ἐν τῇ γνώμῃ τινὸς ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν
τίνος κάτι τι δεῖ τοῦτο ἔκείνω ἐν τῇ γνώμῃ (= ἐν τῇ γνώμῃ
ἔκείνου) παραστῆσαι. — Μέσον: παρίσταμαι ὑποτάσσω· Ολ.

A, 18· ἀπροσ.: παρίσταται μοι μοῦ ἕρχεται εἰς τὸν νοῦν· Φιλ. B, 6.
παροξύνομαι 1) ἔξεγείρομαι· Ολ. A, 6; 2) ἔξοργίζομαι· Φιλ. B, 18.

παρορῶ τι καταφρονῶ τι, ἀδιαφορῶ διά τι.

παρρησία τὸ νὰ λέγῃ τις ἐλευθέρως δὲ τι φρονεῖ, ἐλευθεροστομία.

παρρησιάζομαι τι λέγω τι ἐλευθέρως.

παρωθοῦμαι (πρκμ. παρέωσμαι) παραγκωνίζομαι.
πᾶς 1) μετὰ τοῦ ἄρθρου: οἱ πάντες τὸ δόλον, ἐν συνόλῳ· 2) οὐδ. πληθ.
πάντα ὡς ἐπίρρ. = πάντως ἐξάπαντος.

πεζέταιροι ἔχεχτοι πεζοὶ Μακεδόνες, ἀποτελοῦντες τὴν σωματοφυ-
λαχήν τοῦ Φιλίππου.

πείθομαι συμβιβάζομαι· Φιλ. A, 15· πρκμ. πέπεισμαι ἔχω σχημα-
τίσει πεποίθησιν· τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα
διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε (έσχηματισμένην) αὐτὴν τὴν πεποίθησιν, (π.χ.
ὅτι πρέπει νὰ πολεμήσετε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ βοηθήσετε
τοὺς Ολυνθίους), ἄλλοι δὲ ἄλλην, (π.χ. ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξετε
τὴν φιλίαν τοῦ Φιλίππου).

περαίνω 1) φέρω εἰς πέρας, ἔκτελω· Ολ. B, 13· 2) λέγω· Φιλ. A, 28.
περὶ (μετὰ γνκ.): ὡς πρὸς τι, σχετικῶς μέ τι: συνοίσειν τῇ πόλει

περὶ ὄν (= περὶ τούτων, περὶ ὄν σχετικῶς μέ αὐτά, περὶ τῶν ὄποιων). 'Ολ. Α, 1· παρόμοιον (τοῦτο) ἔστι (ἔκείνω), ὅπερ (ἔστι) καὶ περὶ τῆς κτήσεως τὸν χρημάτων. 'Ολ. Α, 11· καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως (ἔστι) καὶ σχετικῶς μὲ τὰς δημοσίας ὑποθέσεις ἔτοι συμβαίνει. 'Ολ. Α, 11· περὶ πόρου χρημάτων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ πόρου (τῆς ἐξευρέσεως) χρημάτων. 'Ολ. Α, 19.

περιγίγνομαι μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός.

περίειμι (περὶ + εἰμί) 1) μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός 2) **περίεστί τινι** (μετ' ἀπρμφ.) ὑπολείπεται εἰς τινα (ώς κέρδος) τὸ νὰ...: τίποτε ἄλλο δὲν κερδίζει τις παρὰ μόνον νὰ... 'Ολ. Β, 29.

περίσταμαι μετ' αἰτ.: ἴσταμαι πέριξ τινός, περικυκλώνω τινά· δόποια ἄττα (=τινὰ) ἀν περιστῆ ὑμᾶς τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ ἐσεσθαι καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς κατὰ τὴν ἔκβασιν, τὴν ὄποιαν θὰ ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα, κατὰ ταύτην θὰ κρίνεται καὶ τὰς πολιτικάς των πράξεις.

περιστοιχίζομαι 1) τινὰ περικυκλώνω τινὰ ὡς διὰ δικτύων Φιλ. Α, 9· 2) πθκ.: περικυκλώνομαι Φιλ. Β, 27.

πήγνυμαι (πρκμ.: πέπηγα) στερεοποιοῦμαι: ἔκείνω ὡς θεῷ πεπηγέναι ἀθάνατα διτὶ εἶναι δι' ἔκεινον, ὡσὰν νὰ ἥτο θεός, τόσον στερεό, ὥστε νὰ εἶνα ἀθάνατα (ἀμετάβλητα).

πήλινος· ὕσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε... = ὕσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους ταξιάρχους καὶ φυλάρχους πλάττουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ τοὺς πωλήσουν), οὕτω καὶ ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς τ. καὶ τοὺς φ. εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ συνοδεύουν δηλ. τὰς πομπὰς διὰ τῆς ἀγορᾶς).

πικρὸς δυσάρεστος: ἐπίρρ. πικρῶς αὐστηρῶς.

πιπράσκω πωλῶ· πθκ. ἀόρ. ἐπράθην· προδοθέντες (οἱ 'Ολύνθ.) ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες, ἡ 'Ολυνθος ἔπεσε διὰ προδοσίας δύο πολιτῶν της, τοῦ Εὔθυκράτους καὶ τοῦ Λασθένους, ἔξαγορασθέντων ὑπὸ τοῦ Φιλ. (τὸ 347)· ὁ δὲ Εὔθυκράτης μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς 'Ολύνθου ἥρισε καὶ τὴν τιμὴν τῶν πωληθέντων αἰγμαλώτων. πλέον οὐδὲν ποιῶ δὲν κατορθώνω τίποτε, δὲν καταλήγω εἰς τίποτε. πλεονεκτῶ ιδίᾳ καρποῦμαι ἀτομικὰς ὡφελείας. πλῆθος· τὰ πλήθη οἱ ἐλεύθεροι λαοί, αἱ δημοκρατίαι.

πνεύματα ἄνεμοι· τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τῇ βοηθείᾳ τῶν (καταλλήλων) ἀνέμων καὶ τῶν (καταλλήλων) ἐποχῶν τοῦ ἔτους· τὸ τῶν πνευμάτων ὀσφαλές (ἐστι) οἱ ἄνεμοι εἰναι ἀσφαλεῖς (οὐδεὶς δηλ. κίνδυνος ὑπάρχει ἀπό τοὺς ἀνέμους).

ποιῶ 1) παράγω· 'Ολ. B, 16· 2) ἐπὶ ποιητῶν: συνθέτω ποιήματα· 'Ολ. B, 19· 3) παρέχω· ποιῶ ἐμαυτῷ λόγον παρ' ὑμῖν παρέχω εἰς τὸν ἔαυτόν μου εὔχαιραν τοῦ λέγειν παρ' ὑμῖν: κατορθώνω νὰ λάβω τὴν ἄδειαν νὰ δικλήσω ἐνώπιον σας· Φίλ. B, 32· 4) μετὰ διπλῆς αἰτ.: κάμνω τι εἴς τινα ἢ ἐποίησε τούς τε παραδόντας τῶν Ἀμφιπολιτῶν τὴν πόλιν αὐτῷ καὶ τοὺς ὑποδεξαμένους τῶν Πυδναίων. 'Ο Φιλ. εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Πύδναν διέταξε νὰ φοευθοῦν οἱ παραδώσαντες εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας πόλεις· οὗτοι ἡσαν ἀρχηγοὶ τῶν ἐν Ἀμφιπόλει καὶ Πύδνῃ δημοκρατικῶν.— Μέσον: ποιοῦμαι ἐν δργῇ τινα δργίζομαι ἐναντίον τινός ποιοῦμαι λόγους περὶ τινος ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις (διαπραγματεύομαι) περὶ τινος.

πολεμῶ (πόλεμον) διεξάγω πόλεμον δεήσειν αὐτὸν πολεμεῖν ὅτι πολεμεῖ (πόλεμον) διεξαγάγη αὐτὸν (τὸν πόλεμον).

θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ διεξαγάγῃ αὐτὸν (τὸν πόλεμον).
πολιτεῖαι 1) δημοκρατικὰ πολιτεύματα· 'Ολ. A, 5· Φίλ. B, 12· 2)= τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων, ὁ σύνδεσμος τῶν Βοιωτικῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων· Φιλ. A, 48.

πολιτεύομαι διαχειρίζομαι τὰ τῆς πολιτείας.— Πθτκ.: τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς τὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένα, αἱ παλιτικαὶ τῶν πράξεις· 'Ολ. A, 28.

πομπή· τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν προπορεύονται τῶν πομπῶν πρὸς εὐχαρίστησίν σας· οἱ Ἀθηναῖοι ἐτέλουν πομπὰς μεγαλοπρεπεῖς κατὰ τὰ Παναθήναια, τὰ Διονύσια καὶ λοιπὰς ἑορτάς.

πορισταὶ οἰκονομικοὶ ἀρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ὑπόδειξιν δημοσίων πόρων πρὸς συναγωγὴν χρημάτων.

πότε ἐφωτηκ. μόριον: ἀράγε.

πρᾶγμα 1) ὑπόθεσις· Φιλ. A, 1· 2) δυσκολία, στενοχωρία· Φιλ. B, 36· 3) ἐν τῷ πληθ. πράγματα α) ὑποθέσεις (τῆς πόλεως)· 'Ολ. A, 14· Φιλ. A, 3· β) περισπασμοί, ἐνοχλήσεις· 'Ολ. A, 8, 20.

πραγματεύομαι ἐνεργῶ.

πραθέντες, βλ. πιπράσκω.

πράττω 1) μετ αἰτ.: μηχανῶμαι τι· Φιλ. A, 48· 2) ἀπολ.: ἐνεργῶ.
πρεσβεύομαι ἀποστέλλω πρέσβεις.

πρὸ (μετὰ γνκ.) ἐπὶ χρόνου: δι πρὸ τοῦ πόλεμος ὁ πρότερον πόλεμος.
προάγομαι εἰς τοῦτο περιέρχομαι εἰς τοιούτο σημεῖον.

προαίρεσις σκοπός: ἐκ προαιρέσεως ἀπὸ σκοποῦ.

προαιροῦμαι: προκριμαι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω ἀποφασίσει, εἴ-
μαι ἀποφασισμένος νὰ...

προαπόλυμαι χάνομαι πρότερον προαπόλωλε τὸ ἔφρ' ὃ ἂν ἐκ-
πλέωμεν ὁ σκοπὸς τοῦ ἑκάστοτε ἀπόπλου μας ἐκ τῶν προτέρων
ματαιοῦται.

προβάλλομαι (τὰς χεῖρας) προτείνω τὰς χεῖράς μου (πρὸς προφύλα-
ξίν μου).

προεῖτο, ἀδρ. τοῦ προτείμαι.

προέρχομαι προχωρῶ καὶ (ὅπως) πάντα μὴ λήσει ἡμᾶς προελ-
θόντα ἔτι πορρωτέρω καὶ πῶς τὸ κακὸν νὰ μὴ προχωρήσῃ ἐν
ἀγνοΐᾳ μας ἀκόμη περισσότερον.

προέχω ὑπερέχω πολλῶ προέχει εἶναι μέγα πλεονέκτημα.

προησόμεθα, τοῦ προτείμαι.

προτείμαι 1) μετὰ γνκ.: ἀμελῶ καὶ ἀφήνω νὰ μοῦ ζεφεύγῃ κάτι τι
'Ολ. B, 2· 2) μετ' αἰτ.: α) ἀφήνω τινὰ εἰς τὴν τύχην του· 'Ολ. A,
12· β) ἐγκατατείπω, ἀφήνω τι· τὸ προτείσθαι ἀεὶ καθ' ἕκαστόν
τι τῶν πραγμάτων τὸ ν' ἀφήνωμεν πάντοτε νὰ φεύγουν ἀπὸ
μέσω ἀπὸ τὰ χέρια μας αἱ παρουσιαζόμεναι εὐκαιρίαι πρὸς δρᾶσιν,
ἡ μία μετὰ τὴν ὅλην εἰ 'Αμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο.
γ) παραμελῶ· τὸ παρὸν ἀεὶ τὴν ἑκάστοτε παρουσιαζομένην εὐ-
καιρίαν 3) μετ' αἰτ. καὶ δοτ.: ἀφήνω τι εἰς τὴν διάκρισίν τινος·
Φιλ. B, 8· 4) μετ' αἰτ. καὶ γνκ. τοῦ τιμήματος: θυσιάζω τι ἀντί^{τινος} Φιλ. B, 10.

προκινδυνεύω διακινδυνεύω πρῶτος ἐν τῇ μάχῃ.

προλαμβάνω 1) μετ' αἰτ.: προκαταλαμβάνω· 'Ολ. B, 9· 2) ἀπολ.:
κρίνω πρότερον.

πρόσοισθε, ἀδρ. (κατὰ τὰ βαρύτονα) τοῦ προτείμαι.

πρὸς 1) μετ' αἰτ.: α) ἐπὶ ἔχθρικῆς σημασίας: ἐναντίον τινός· 'Ολ. B,
14· πρὸς Ποτείδαιαν κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ποτειδαίας·
β) ὡς πρὸς τι· πρὸς τὸ πράττεσθαι τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ
κατὰ καρὸν ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἐγκαιρὸν διεξαγωγὴν τῶν

πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων· γ) συμφώνως πρός τι. Ὁλ. Α, 11· 2) ἀπολ., ὡς ἐπίρρ.: προσέτι τάλαντα ἐνενήκοντα καὶ μηκόν τι πρός καὶ προσέτι ὅλιγον ἀκόμη (δηλ. δύο τάλαντα).

προσάγομαι δελεᾶζω.

προσδεῖ ὑπάρχει προσέτι ἀνάγκη· οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου δὲν χρειάζεσθε κανένα ἄλλον πόρον· οὐδὲ λόγου προσδεῖ (τοῦτο) δὲν χρειάζεται οὐδὲ νὰ λεχθῇ καν.

προσδόκιμός εἰμι περιμένομαι, ἀναμένομαι.

προσεδρεύω = προσκαθέζομαι· προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύει τοῖς πράγμασι θὰ ἔξακολουθήσῃ τὴν πολιορκίαν (τῶν ἐν τῇ Χαλκιδικῇ πόλεων) καὶ θὰ ἐπιμείνῃ εἰς αὐτήν.

προσέχω (μετὰ δτκ.) 1) ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχήν μου εἰς τι 2) μετὰ τοῦ νοῦν: α) διδω προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τι εἴ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν ἐὰν βεβαίως θέλετε νὰ δίδῃ τις προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τοὺς λόγους σας· β) πείθομαι εἰς τινα, συμπράττω μετά τινος· Φιλ. Α, 6.

προσηγορία τίτλοι.

προσθήκη· ἡ δύναμις... ἐν προσθήκῃ ἡ δύναμις ὡς προσθήκη προστιθεμένη εἰς διλληγη δύναμιν.

προσκαθεδεῖται, τοῦ προσκαθέζομαι.

προσκαθέζομαι κάθημαι ἐνώπιον πόλεως καὶ πολιορκῶ αὐτήν.

προσκρούω ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν πρός τινα· οἱ ἔμοι προσκρούσαντες ἔξ ἀρχῆς ἐκεῖνοι, οἱ διποῖοι ἀνέκαθεν ἤσαν ἀντίπαλοί μου.

προσλαμβάνω λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου.

προσπειριβάλλομαι τι ἀποκτῶ ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων καὶ νέον τι.

προσπολεμῶ πολεμῶ· νομίζει τὸν Φιλίππον φοβερὸν προσπολεμῆσαι (τινα αὐτῷ) φοβερὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τις ἐναντίον του (φοβερὸν ἀντίπαλον).

προτίθεμαι (μετ' αἰτ.) προσδιορίζω τι· πθτκ. ἀπροσ.: **προτίθεται** (μετ' ἀπρομφ.) ἔχει προταθῆ (ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας), πρόκειται νὰ... Φιλ. Α, 1.

πρόφασις 1) ἀφορμή· ἡ πρώτη πρόφασις ἡ τυχοῦσα ἀφορμή· 2) δικαιολογία, πρόφασις· τὰς προφάσεις (τῶν στρατηγῶν) ἀφελεῖν, οἱ στρατηγοὶ πολλάκις ἐγκατέλειπον τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον προφασιζόμενοι ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθόν.

προχειρίζομαι προετοιμάζω.

πρῶτος· ὡς ἐπίρρ. : τὰ πρῶτα κατ' ἀρχάς, στὴν ἀρχήν πρώτην
κατὰ πρῶτον, κατ' ἀρχάς.

πταισμα ἀποτυγία.

πταιώ τι πάσχω ἀτύχημά τι.

πυλαία τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Ἀμφικτιονικὸν συνέδριον.
πω (πάντοτε μετ' ἀρνήσεως) μέχρι τοῦδε.

πώποτε μέχρι τοῦδε.

πῶς ἐπίρρ. ἐρωτικ.: πῶς ἔτοίμως μὲ πόσην προθυμίαν.

P

ῥάδιος· συγκριτ.: ῥάων, ῥᾶσιν· ἔχρωμεθα ἀν τῷ Φιλίππῳ ῥάσιν
(δηλ. πολεμεῖσθαι) θὰ εἰχαμεν νὰ κάμωμεν μὲ ἔνα Φιλίππον
εὐκολοπολεμητότερον ἐπίρρ.: ῥάδίως ἀπερισκέπτως.

ῥαθυμῶς ζῶ μὲ ραθυμίαν (μὴ) φανῶμεν ἐρραθυμηκότες ἐπὶ πολ-
λῷ (τόκῳ) ὅτι μὲ μεγάλην μας θυσίαν (ζημίαν) ἔχομεν ζήσει μὲ
ραθυμίαν.

ῥάιζω (ῥάων) καλυτερεύω, ἀναλαμβάνω ἐκ τῆς ἀσθενείας μου.

ῥάστωνη ἀνάπτωσις.

ῥῆγμα κάταγμα, σπάσιμο.

ῥήτος ὁ λεγόμενος, περὶ οὗ δύναται νὰ γίνεται λόγος, ὁ φανερός.

ῥήτωρ· ῥήτωρ (ἐστιν) ἡγεμῶν ἐκατέρων καὶ στρατηγός (ἐστιν)
ὑπὸ τούτῳ ἔνας ρήτωρ εἶναι ὀργηγὸς ἐκάστου τῶν δύο πολιτι-
κῶν κομμάτων καὶ ἔνας στρατηγὸς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ (ὅπως
ἐν τῇ συμμορίᾳ ησαν ὁ ἡγεμὼν καὶ ὁ ἐπιμελητής).

ῥοπή ἐπιφροή, ἐπιδρασίς μεγάλη ροπή (ἐστιν ἡ τύχη) = μεγάλη
ῥοπὴν ἔχει ἡ τύχη.

S

σαθρὸς βεβλαμμένος· σαθρὸν βλάψιμον· τὰ σαθρὰ τῶν ἔκείνου πρα-
γμάτων τὰ ἀσθενῆ μέρη ἔκείνου· τὰ μέρη, ὅπου ἔκείνος εὔκόλως
δύναται νὰ προσβληθῇ.

Σίγειον πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον πλησίον τοῦ ὁ-
μωνύμου ἀκρωτηρίου.

σκαιότης τρόπων μωρία, ἡλιούστης.

σκέψαιτο, βλ. σκοπῶ.

σκήπτομαι προφασίζομαι.

σκῆψις πρόφασις, δικαιολογία.

σκοπῶ 1) μετ' αἰτ.: α) προσέγω, κοιτάζω τι: 'Ολ. B, 2· β) παρατηρῶ, ἔχω ύπ' ὅψει τι: Φιλ. A, 4· γ) ἀποβλέπω εἰς τι: **σκοπῶ** τὴν ιδίαν ἀσφάλειαν ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀτομικήν μου ἀσφάλειαν· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: ἔξετάζω· οὐ γάρ δεῖ (ύμᾶς) **σκοπεῖν**, ἄττα (=ἄτινα) ποτ' ἔσται (τὰ μέλλοντα), ἀλλὰ (δεῖ) εὖ εἰδέναι, ὅτι (ταῦτα, τὰ μέλλοντα) φαῦλα ἔσται· 3) περὶ τινος σκέπτομαι περὶ τινος: 'Ολ. A, 1. — Μέσον: **σκοποῦμαι** (μέλλ. **σκέψομαι**, ἀδρ. **ἔσκεψάμην**, προμ. **ἔσκεψμαί**) 1) μετ' αἰτ.: α) σκέπτομαι περὶ τινος ἐκ τῶν προτέρων· **ἔσκεψμένος χρήσιμόν τι** προεσκεμένος, προμελετημένος, ἵνα προτείνῃ κατί τι χρήσιμον· β) ἔχω ύπ' ὅψει τι: 'Ολ. B, 12· γ) ἔξετάζω τι (τὰ πράγματα) μετ' ἀληθείας συμφώνως μὲ τὴν ἀλήθειαν (ὕπως ἀληθῶς συνέβησαν): 'Ολ. B, 4· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: σκέπτομαι: 'Ολ. A, 14· 3) **ἐκ τινος** συμπεραίνω ἐκ τινος: 'Ολ. B, 17.

σπουδάζω περὶ τι προθύμως ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

στρατεύομαι ἐκπληρῶ τὴν στρατιωτικήν μου ὑπηρεσίαν.

στρατηγοί, κατ' ἕτος ἔξελέγοντο δέκα **στρατηγοί** ἔχοντες τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ πεζικῷ· ύπὸ τὰς διαταγὰς τούτων ἤσαν οἱ δέκα **ταξίαρχοι** ἐκλεγόμενοι ἔκαστος ἔξι ἑκάστης φυλῆς. Τὴν δ' ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ ἵππικῷ εἶχον οἱ δύο **ἱππαρχοί** ἐκλεγόμενοι ἔξι ἀπάντων τῶν πολιτῶν· ύπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἱππάρχων ἤσαν οἱ δέκα **φύλαρχοι**.

στρατηγοῦμαι ύπό τινος διευθύνομαι ύπό τινος (ώς ύπὸ στρατηγοῦ).

τὰ **στρατηγούμενα** τὰ ύπὸ τοῦ στρατηγοῦ πραττόμενα, αἱ πράξεις τοῦ στρατηγοῦ.

στρατιωτικός· χρήματα **στρατιωτικὰ** χρήματα διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. 'Ο Δημοσθένης ἐννοεῖ τὰ **θεωρικά**, δηλ. τὰ χρήματα, τὰ ὅποια ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ δημαγωγοῦ Κλεοφῶντος (422) διενέμοντο κατὰ τὰς ἑορτὰς εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς τὸ θέατρον εἰσόδου καὶ πρὸς δαπάνην ἐν ταῖς ἑορταῖς. Τὰ χρήματα ταῦτα ἐπληρώνοντο ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν δημοσίων εἰσπράξεων· ἐν καιρῷ ὅμως πολέμου ὥριζετο διὰ νόμου νὰ δαπανῶνται ταῦτα εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. 'Αλλ' ὅτε διηθύνεται πράγματα τῶν 'Αθηνῶν (ἀπὸ τοῦ 354) ὁ Εὔβουλος, ἡκυρώθη ὁ νόμος οὗτος καὶ ἔκτοτε κατ' ἕτος, εἴτε εἰρήνη ἦπο εἴτε πόλεμος, διενέμονται τὰ περισσεύματα εἰς τὸν λαὸν ὡς **θεωρικά**.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στρέμμα ἔξαρθρωσις, στραγγούλισμα.

συγκροτῶ γυμνάζω συγκεκροτημένος τὰ τοῦ πολέμου καλῶς γυμνασμένος εἰς τὰ πολεμικά.

συγχωρῶ παραχωρῶ.

συλλαμβάνω (μετὰ δτκ. προσωπ.) λαμβάνω μέρος μετά τινος ἄλλου, βοηθῶ τινα.

συμμαχικός τὰ συμμαχικὰ (πράγματα) οἱ σύμμαχοι.

συμμορίαι ὡργανωμέναι πολιτικαὶ ὅμιδες· κατὰ συμμορίας εἰσέφρετε, τὸ κατὰ συμμορίας φορολογικὸν σύστημα, ὅπερ ἐψηφίσθη τὸ 378/7, ἵτο τοιοῦτόν τι: οἱ ὑπόχρεοι νὰ εἰσφέρουν εἰσφορὰς κατενέμοντο εἰς συμμορίας — ἀγρωστὸν πόσας —, ἐκάστης τῶν ὁποίων προτίσταντο δύο, ὁ ἡγεμών καὶ ὁ ἐπιμελητής, ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν πλουσιωτάτων εἰς τὰς συμμορίας κατενέμοντο πολλοὶ ἡ διάλογοι ἀναλόγως τῶν εἰσφορῶν, τὰς ὁποίας εἰσέφερον, οὕτως ὥστε ἐξ ἐκάστης αὐτῶν εἰσεπράττετο τὸ αὐτὸ περίπου ποσὸν χρημάτων. Τὴν πρώτην τάξιν τῆς τιμήσεως ἀπεπέλουν οἱ 300 πλουσιώτατοι, κατανεμημένοι εἰς πάσας τὰς συμμορίας· οὗτοι, ἵνα θέτουν ἀμέσως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου τὰ ποσά, τῶν ὁποίων τοῦτο εἶχεν ἀνάγκην, ἐπλήρωνον προκαταβολικῶς τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς, κατέπιν δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτοὺς μέρους εἰσέπραττον τὸ ὑπόλοιπον αὐτοὶ παρὰ τῶν συμμοριτῶν των· ὡς προκαταβάλλοντες δὲ τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς ἦσαν οἱ 300 οὗτοι πανίσχυροι καὶ ἦγον καὶ ἔφερον τοὺς λοιποὺς συμμορίτας.

συμπαραθέω τρέχω ὅμοῦ παραπλεύρως.

συμπλέκομαι ἐπὶ πολέμου: ἐκρήγνυμαι.

συμπονῶ 1) ὑφίσταμαι μαζὶ τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας (τοῦ πολέμου): Ὁλ. Β, 2· 2) συνεργάζομαι: ἄλλο οὐδ' ὅτιοῦν συμπονῶ εἰς τίποτε ἄλλο, οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρόν, δὲν συνεργάζομαι.

συμφέρει τί τινι εἰναῖ τι συμφέρον (ἀφέλιμον) εἰς τινα, ὡφελεῖ τί τινα: Ὁλ. Α, 1· Φιλ. Β, 12· ὡς συμφέροι ἀν ὑμῖν μάλιστα κατὰ τρόπον, δ ὅποιος παρὰ πολὺ θὰ συνέφερεν εἰς σᾶς: Ὁλ. Α, 6· ἀν μὴ πεπεισμένος ὡς καὶ συνοίσειν (ὑμῖν): Φιλ. Α, 51: οὕτως εἰδέναι συνοίσον (=ὅτι συνοίσει, δηλ. τὸ τὰ βέλτιστα εἰπεῖν) καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἰπόντι οὕτω νὰ γνωρίζω, ὅτι ἡ ἀρίστη γνώμη θὰ ὡφελήσῃ καὶ τὸν εἰπόντα αὐτήν: Φιλ. Α, 51.

συναίρομαι (= σύν τῇ τύχῃ αἴρομαι) τὰ πράγματα μὲ τὴν βοήθειαν τῆς τύχης ἐπιλαμβάνομαι τῶν πραγμάτων.

συναιρώ συστέλλω, περιορίζω· **συνελόντι ἀπλῶς** (εἰπεῖν) = ἵνα συνελών τὸν λόγον ἀπλῶς εἴπω γιὰ νὰ ὅμλήσω συντόμως καὶ ἀπλῶς (δρθὸς κοφτά).

συναμφότερον τοῦτο αὕτη ἡ δύναμις ἡ Μακεδονικὴ συνηνωμένη (μετὰ τῆς τῶν Ὀλυμπίων).

συναναλίσκω· **συνανήλωσε** (γνωμκ. ἀδρ.) καὶ τὸ μεμνῆσθαι τὴν χάριν μαζὶ μὲ τὰ χρήματα (τὰ ὅποια ἔλαβε) ἀποβάλλει καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας.

σύνειμι συναναστρέφομαι· **οἱ συνόντες** οἱ μετέχοντες εἰς κάποιαν συναναστροφὴν (τὰ διάφορα πρόσωπα μιᾶς συναναστροφῆς).

συνίημι ἐννοῶ.

συνίσταμαι 1) ὀργανοῦμαι· τὰ πράγματα συνίστανται ὑπ' εύνοίας ἡ σύστασις μιᾶς συμμαχίας προέρχεται ἐξ (ἀμοιβαίας) ἀγάπης (Ὀλ. Β, 9· 2) εἶμαι ἐν τῷ γίγνεσθαι· **συνίσταται** τὰ πράγματα τὰ πράγματα εἶναι ἐν τῷ γίγνεσθαι: θολώνει ὁ πολιτικὸς δρίζων, συσσωρεύονται τὰ νέφη· Φιλ. Β, 35.

σύνοιδα ἔμαυτῷ 1) μετ' αἰτ.: συναισθάνομαι τι· 2) μετὰ μτχ.: συναισθάνομαι ὅτι.

συνοίσειν τοῦ συμφέρει.

συνοίσον, βλ. συμφέρει.

συνορῶ λαμβάνω ὑπ' ὅψιν.

σύνταξις τάξις, διαχανονισμός· μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα μία τάξις (μία διάταξις τῶν πραγμάτων) νὰ ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν λῆψιν τῶν χρημάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος.

συντάττω κατά τινος συστηματικῶς διευθύνω κατά τινας.

συστῆ, τοῦ συνίσταμαι.

σφαλερὸς οὐχὶ σταθερός.

σώζω 1) διασώζω, διαφυλάττω· 'Ολ. Α, 11· 2) ἀνορθώνω· **Φωκέας** σώζει σκέπτεται ν' ἀνορθώσῃ τοὺς Φωκεῖς (διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἐλατείας, ἡ ὅποια θὰ ίσοδυνάμει πρὸς πολιτικὴν ἀνόρθωσιν τῶν Φωκέων).

Τ

τὰ μὲν... τὰ δὲ... τὰ δὲ ἄλλοτε μὲν... ἄλλοτε δὲ... ἄλλοτε δέ.
τακτὸς ὥρισμένος.

ταλαιπωρῶ ταλαιπωροῦμαι.

ταμίαι οἰκονομικοὶ ἀρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ταμίευσιν
τῶν εἰςπραχθέντων καὶ διαθεσίμων χρημάτων.

τān ἄκλιτον μόριον ἐν τῇ φράσει ὡς τān φίλε μου.

ταξίαρχοι, βλ. στρατηγοί.

ταράττομαι περιέρχομαι εἰς ἐσωτερικάς ταραχάς.

ταύτη, βλ. οὗτος.

ταύτὸν = τὸ αὐτό· μὴ πάθητε ταύτὸν ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπά-
θετε). ὁ Δημιοσθ. διὰ τοῦ ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε) ὑπο-
νοεῖ τὰς ἀπωλείας τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, Ποτειδαίας
καὶ ἄλλων, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων.

ταχύς· τὸ οὐδ. ταχὺ ὡς ἐπίρρ.: οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόν-
τες = ὅσοι ἀν εἰπωσι «ταχὺ» καὶ «τήμερον». — Τυπερθικ.

τάχιστος· τὴν ταχίστην (δηλ. ὁδὸν) ὡς ἐπίρρ.: τάχιστα.

τεθνᾶσι τῷ δέει εἶναι πεθαμένοι ἀπὸ τὸν φόβον, φοβοῦνται (τὰς ἀπο-
στολὰς αὐτὰς) σὰν τὸ Χάρο.

τελευταῖος· τὰ τελευταῖα ὡς ἐπίρρ.: τὰ τελευταῖα πρώην τελευ-
ταῖον πρὸ δὲίγουν.

τελευτῶ εἴς τι καταλήγω εἰς τι.

τέλος δαπάνη, ἔξοδον.

τέως 1) μέχρι τοῦδε· 'Ολ. A. 7· 2) = ἔως ἐφ' ὅσον 'Ολ. B. 21
τηλικοῦτος 1) τόσον μέγας 'Ολ. A. 9· 2) τόσον μικρός· ἐπειδάν
διδάξω, διότι (= διατί) οἷμαι τηλικαύτην τὴν δύναμιν ἀπο-
χρῆν.

τηνικαῦτα τότε.

τίθμηι 1) μετ' αἰτ. καὶ γνω. κατηγορηματικῆς: ἀποδίδω (καταλογίζω)
τι εἴς τι 'Ολ. A. 10· 2) μετὰ δύο αἰτ.: θεωρῶ τι ὡς τι τὸ μήτε
πεπονθέναι (ἡμᾶς)... θείην ἀν εὑεργέτημα τῆς παρ' ἐκείνων
εύνοιας (προερχόμενον ἐκ τῆς εὐνοίας ἐκείνων, δηλ. τῶν θεῶν).

Τιμόθεος υἱὸς τοῦ Κόνωνος, ἐπιφανῆς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἔχων
τὴν ὑποστήριξιν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα ἐπολέμησε
τὸ 364 κατὰ τῶν 'Ολυμβίων καὶ ἀφήρεσεν ἀπ' αὐτοὺς τὰς πόλεις
Ποτειδαιαν καὶ Τορώνην.

τις, τι· 1) μέγας τις, σημαντικός· Ὄλ. Β, 1, 14· Φιλ. Β, 12· 2) μετ' ἐπιθ.: λίαν, πολύ· δύσκολός τις ἀνθρωπος.

τις, τι· τὸ οὐδ. τι ὡς ἐπίρρ.: πῶς, διατί· μετὰ μορίου: τί δήποτε διατί ἀράγε.

τοι βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

τοιγαροῦν σύνδ. συμπερασματικός: δι' αὐτὸν ἀκριβῶς, λοιπόν.

τόπος γεωγραφική θέσις· ἐν τῷ πληθ. τόποι ὁχυραὶ θέσεις.

τραχύς είμι ἀγανακτῶ.

τρέπομαι τρέπω μὲ τὸ μέρος μου (πρὸς ὅφελός μου): (μὴ) τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων. μήπως τρέψῃ μὲ τὸ μέρος του (πρὸς ὅφελός του) καὶ παρασύρῃ σπουδαῖόν τι σημεῖον τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως.

τριήραρχος ὁ ἀναλαμβάνων νὰ ἔξοπλίσῃ τριήρη, τὴν ὄποιαν παρελάμβανε παρὰ τῆς πόλεως.

τριηραρχῶ ἔξοπλίζω τριήρη (εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου): τοῖς δὲ (δηλ. τοῖς εὐπόροις καὶ τῇ μεσαίᾳ τάξει τῶν πολιτῶν) ἀναγκαῖεσθαι τριηραρχεῖν.

τροφὴ 1) διατροφή, συντήρησις· Φιλ. Α, 28· 2) σιτηρέσιον· Φιλ. Α, 19. τυραννίς· ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ὥσπεν νὰ ἤσαν τύραννοι ὑμῶν. τύχη· τὸ τῆς τύχης ἢ τὰ τῆς τύχης ἢ τύχη.

Υ

ὑβρίζω (συμπερι)φέρομαι αὐθαδῶς.

ὑβρις 1) αὐθάδεια, θρασύτης· Φιλ. Α, 3, 37· 2) ὑπεροψία· Φιλ. Β, 30· 3) προσβολὴ· Ὄλ. Α, 27.

ὑβριστής ὑπερόπτης καὶ ἀλαζών.

ὑπάγομαι· ἔξαπατῶμαι.

ὑπάρχω 1) ἀρχίζω· πιθκ. τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένα αἱ εὐεργεσίαι, αἱ ὄποιαι ἔχουν γίνει εἰς ἡμᾶς αὐτοπροαιρέτως ἐκ μέρους τῶν θεῶν: αἱ εὐεργεσίαι, τὰς ὄποιας οἱ θεοὶ αὐτοπροαιρέτως μᾶς ἔχουν κάμει· 2) ὡς καὶ νῦν, ὑπάρχω· τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην (χώραν) καρπούμενοι τὴν χώραν ταύτην, τὴν ὄποιαν ἔχετε καὶ ἡ ὄποια (αληρυονομικῶς) σᾶς ἀνήκει· 3) ἀρκῶ· Φιλ. Α, 37· 4) μετὰ μηχ. ὡς περίφρασις: ἐθέλοντας ὑπάρχειν

= ἔθέλειν· 5) ἀπροσ. ὑπάρχει = ἔξεστι· ὑπάρχειν ὑμῖν χει-
μαδίω χρῆσθαι.

ὑπηργμένων, πιθκ. πρκμ. τοῦ ὑπάρχω (βλ. τὸ ρ.).

ὑπέρ μετὰ γνκ.: 1) διὰ τὸ καλόν τινος, πρὸς ὅφελός τινος Φιλ. B, 1·
2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας διὰ τι: ή ὑπέρ τῶν πραγμάτων αἰ-
σχύνη ή διὰ τὰ κακῶς γενόμενα καταισχύνη· 3) = περὶ μετὰ
γνκ.: Ὁλ. B, 1, 3· Φιλ. A, 1.

ὑπερβαίνω παρέρχομαι, παραλείπω· ὑπερβαίνω τι τῷ λόγῳ ἀπο-
σιωπῶ τι ἐν τῷ λόγῳ· καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται (ταῦτα)
καὶ ἡ πραγματικότης (ὅπως δὴλ. καὶ ὁ ρήτωρ) θὰ ὑπερπηδήσῃ
ταῦτα (θὰ κάμη ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν, νὰ μὴ ἔχουν γίνει).

ὑπερεκπλήττομαι· οἱ ὑπερεκπεπληγμένοι τὸν Φίλιππον οἱ μετὰ
θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προσβλέποντες τὸν Φίλ.

ὑπέχω δίκην τιμωροῦμαι.

ὑπὸ μετὰ γνκ.: ἔνεκα.

ὑπόθεσις βάσις.

ὑπολαμβάνω 1) σχηματίζω γνώμην (περὶ τινος)· Φιλ. B, 9· 2) νο-
μίζω, θεωρῶ· Φιλ. B, 17.

ὑπομένω μετ' ἀπρμφ.: δέχομαι νά· οὔτε αὐτὰς ἀν ὑπέμεινα πρε-
σβεύειν οὔτε ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἐδεχόμην ν' ἀποτελέσω μέλος τῶν
(πρὸς τὸν Φίλ.). πρεσβειῶν· πρὸς τὸν Φίλ. ἀπεστάλησαν δύο πρε-
σβεῖαι τῶν Ἀθην.: ἡ πρώτη, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὰ πράγματα
πρὸς συνομολόγησιν εἰρήνης καὶ συμμαχίας μετὰ τοῦ Φιλ., ἡ δὲ
δευτέρα, διὰ νὰ κυρωθῇ ἡ εἰρήνη διὰ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Φιλ.:
καὶ εἰς τὰς δύο πρεσβείας ἔλαβε μέρος ὁ Δημοσθένης.

ὑπόπτως ἔχω πρός τινα ὑποπτεύω τινά, δυσπιστῶ πρὸς τινα.

ὑποστέλλομαι 1) ἐκ φόβου συστέλλομαι· Φιλ. A, 51· 2) ἀπὸ φόβον-
ἀποφεύγω νὰ ὅμιλήσω· Ὁλ. A, 16.

ὑστερίζω καθυστερῶ· ὑστερίζω ἀπάντων καθυστερῶ εἰς ὅλα (ῶστε
νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπωφελοῦμαι παρουσιαζομένην τινὰ εύκαιριαν).

ὑστερίζω τῶν καιρῶν φθάνω ἀργά διὰ τὰς περιστάσεις, δὲν ἐπω-
φελοῦμαι τὰς εύνοιακὰς περιστάσεις.

Φ

φαίνομαι (πρκμ. πέφηνα) παρουσιαζομαι.

φαῦλος μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου.

φενακίζω ἀπατῶ.

φημὶ βεβαιῶ.

φιλοπραγμοσύνη ἀκατάπαυστος ἐνασχόλησις εἰς πολλά.

φιλοτιμία φιλοδοξία· **φιλοτιμία τινὰ** ἀπωθῶ ἀπὸ φιλοδοξίαν ἀπομακρύνω τινὰ (ἀπὸ πλησίου μου)· 'Ολ. Β, 18· 2) δόξα· 'Ολ. Β, 3· ἡ ἀπὸ τούτων (**γιγνομένη**) ἡ ἐκ τούτων τῶν κατορθωμάτων (τοῦ Φιλ.) προερχομένη· 'Ολ. Β, 16.

φροντίζω (μετὰ γν.κ.) σκέπτομαι διὰ τι· **φροντίσαι** ἡμᾶς τῶν λοιπῶν (οὐδ.) νὰ σκεφθῶμεν δι' ὅ, τι μᾶς ὑπολείπεται ἐκ τῆς τύχης· ὁ Δημοσθ. ἐννοεῖ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὅποια θὰ ἔχουν οἱ Ἀθηναῖοι· ἐκ τῆς μετὰ τῶν Ὁλυνθίων συμμαχίας.

φρονῶ σκέπτομαι.

φυλάττω περιμένω.

φύομαι· πρκμ. πέφυκα εἷμαι ἐκ φύσεως· πολὺ δᾶσον πέφυκε (τὸ) φυλάττειν (τοὺς ἀνθρώπους) πάντα ἔχοντας (κάθε πρᾶγμα, δταν τὸ ἔχουν) ἢ (τὸ) κτήσασθαι (πάντα μὴ ἔχοντας).

φύσις· ἡ φύσις τῶν εὑρονούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται οἱ συνετοὶ ἀνθρωποι ἐκ φύσεως ἔχουν μέσα των· φύσιν ἔστι = ἔχει φύσιν εἶναι φυσικόν.

Φωκικὸς πόλεμος· οὗτος ἐξερράγη τὸ 355 καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 346· εἰς αὐτόν, ὀφειλόμενον κυρίως εἰς τὴν ἔχθραν τῶν Θεσσαλῶν καὶ Θηβαίων κατὰ τῶν Φωκέων, ἀφορμὴν ἔδωκεν ἡ εἰς τοὺς τελευταίους ἀποδιδομένη κατάληψις τόπων τινῶν ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ίερὸν τῶν Δελφῶν.

φωρῶμαι ἀποκαλύπτομαι, ξεσκεπάζομαι.

X

χαίρω τοῖς αὐτοῖς εὐρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τὰ ἔδια πράγματα.

χαλεπὸς δυσάρεστος πολλὰ καὶ χαλεπά· διὰ τούτων ὁ Δημοσθένης ἐννοεῖ τὴν εἰσφοράν, τὴν αὐτοπρόσωπον ἐκστρατείαν κ.τ.τ.

χάρις εὐχαρίστησις· ἡ τῶν λόγων χάρις... ἔργῳ ζημίᾳ γίγνεται οἱ εὐχάριστοι (διὰ τὸ περιεχόμενόν των, οἱ ἀποκρύπτοντες δῆλον ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν) λόγοι... πράγματι καταλήγουν εἰς βλάβην· πρὸς χάριν λέγω ὄμιλῶ πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἀκροατῶν μου.

χειμάδιον χειμαδί.

χείρ· οἱ ὑπὸ χεῖρα οἱ ὅντες ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τινός.
 χειροτονῶ τι δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν ψηφίζω τινὲς χειροτονήσετε
 (ἀντὶ προστκτ.: χειροτονήσατε), δηλ. ἢ ἐγώ γέγραφα (=τὴν
 πρότασίν μου).

χορηγήσεις ὁ καταβάλλων τὴν δαπάνην πρὸς κατάρτισιν χοροῦ διὰ τὸ
 θέατρον.

χρῶμαι 1) μετὰ δτκ.: α) κάμνω καλὴν χρῆσίν τινος, ἐπωφελοῦμαι τινὲς
 χρῶμαι τοῖς πράγμασι ἐπωφελοῦμαι τὰς περιστάσεις ἀν βου-
 λώμεθα χρῆσθαι (αὐτῇ, δηλ. τῇ συμμαχίᾳ) · β) ἔχω τινὲς ὄλ. A,
 14 · γ) κανονίζω τινὲς Φιλ. B, 7 · δ) ἔρχομαι εἰς σχέσεις μέτινα τὸν ὄλ.
 B, 7 · ε) χρῶμαι στρατοπέδῳ διατηρῶ στρατόπεδον ζ) οἱ δρθῶσι
 πολέμῳ χρώμενοι οἱ θέλοντες νὰ διεξαγάγουν ἐπωφελῶς ἐνα πό-
 λεμον· 2) μετὰ δτκ. καὶ αιτ. (συστοίχου): ἢ χρήσεται (=τίνα
 χρῆσιν [= πῶς] χρήσεται) τῇ δυνάμει.

χωρία δύχυραί θέσεις.

χωρίς χωριστά: οἱ χωρίς οἰκοῦντες οἱ κατοικοῦντες χωριστά (ἀπὸ
 τοὺς μέχρι τοῦδε κυρίους των), δηλ. οἱ ἀπελεύθεροι.

Ψ

ψηφίζομαι: πρὸς τὰς ἐλπίδας... ἐψηφίσασθε ἐψηφίσατε ἀποβλέ-
 ποντες εἰς τὰς ἐλπίδας (τὰς ὄποιας ἐνέβαλον εἰς σᾶς οἱ πρέσβεις
 περὶ τῶν ἐκ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν).

Ω

ώρα 1) ἐποχὴ τοῦ ἔτους ὄλ. B, 23 · 2) ἡ καλὴ ἐποχὴ τοῦ ἔτους (δηλ.
 τὸ ἔαρ): Φιλ. A, 32.

ώς 1) ἐπίρρ.: α) καθὼς· ώς ἐπιών ωσὰν ἐξ ἐφόδου· τὸ πλῆρες θά-
 ḥτο: οὕτως ώς ἀναιρεῖται τις ἐπιών· τὰ μὲν ώς ἀν ἐλών
 τις ἔχοι = τὰ μὲν (ἔχει) ώς τις ἔχοι ἀν (αὐτὰ) ἐλών πολέ-
 μῳ· κατ' ἔννοιαν: ἀλλα μὲν κατέχει διὰ τῆς βίας ώς οὐκ ἔδει
 ὅπως δὲν ἔπειρε (κατ' ἔννοιαν: δυστυχῶς): β) μετ' ἐπιρρ. θετικοῦ
 βαθμοῦ εἰς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ· ώς ἀληθῶς πράγματι, τῷ ὅντι· ώς
 ἐτέρως ὅλως διαφορετικά· ὑπολαμβάνω ώς ἐτέρως σχηματίζω
 γνώμην ὅλως διαφορετικήν· ώς ἀλλως ὅλως διαφορετικά: μάτην
 γ) ώς τὰ πολλὰ ώς ἐπὶ τὸ πολύ, συνήθως. 2) σύνδεσμος α) αἰτλγ.:
 διότι: ὄλ. A, 3, 28 · β) συμπερασμ. = ὡστε τίθεται μετὰ τοῦ ἢ

ώς β' δρός συγκρίσεως· ή ως τῷ λόγῳ τις ἀν εἴποι = ή ὥστε τῷ λόγῳ (τινὰ) ἀν εἰπεῖν· 3) μετ' ἀπρμφ. περιορίζει κάπως ισχυρισμόν· ώς ἔπος εἰπεῖν γιὰ νὰ πῶ ἔτσι· οὐδὲν ώς ἔπος εἰπεῖν σχεδὸν οὐδέν· ώς ὑπομνῆσαι διὰ νὰ ὑπενθυμίσω : πρὸς ὑπενθύμισιν· 4) μετὰ μτχ.: ώς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπει- σμένων διότι κατὰ τὴν γνώμην μου ἔχετε γνωρίσει καὶ ἔχετε πει- σθῆ (περὶ τούτου, δτι δῆλ. πρέπει νὰ θέλετε νὰ πράττετε τὰ δέοντα)· ώς πάντα ταῦτ' εἰδώς ώς ἐὰν ἐγνώριζεν ὅλα ταῦτα (δῆλ. τὰ μυστικὰ σχέδια τοῦ Φιλίππου)· 5) ἐμφαντικὸν ἐπιφάνημα: πόσον· 'Ολ. A, 14· Φιλ. A, 3· 6) πρόθεσις : πρός, εἰς· ώς τούτους... ώς ἔκεινους εἰς τοῦτο τὸ πολιτικὸν κόμμα... εἰς ἔκεινο τὸ κόμμα. ὥσπερ ἀν εἰ (ἐλλειπτικῶς): ὥσπερ ἀν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε = ὥσπερ ἀν ἐναντιωθείητε, εἰ πολεμοῦντες (Φιλίππω) τύ- χοιτε.

ώστε (μετ' ἀπρμφ.) = ἐφ' ᾧτε (μετ' ἀπρφμ.) ὑπὸ τὸν δρόν νά.

}

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Δημοσθένους λόγοι	Σελ.	
1. Εἰσαγωγὴ	»	1 - 91
2. Κείμενον	»	7 - 9
α) Α' Ὁλυνθιακὸς	»	11 - 51
β) Β' Ὁλυνθιακὸς	»	11 - 19
γ) Α' κατὰ Φιλίππου	»	19 - 27
δ) Β' κατὰ Φιλίππου	»	28 - 41
3. Λεξιλόγιον	»	42 - 51
		53 - 91

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΗ' 1972 (ΙV) - ΑΝΤ. 150.000 - ΣΥΜΒΑΣΙΣ 2231 / 5 - 4 - 1972

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ : ΆΛ. & ΑΝΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ - ΒΙΒΛ. Π. ΟΚΤΩΡΑΤΟΣ - Κ. ΚΟΥΚΙΑΣ

2

